

UNIwersytet
ŁÓDZKI

Załącznik nr 1

do uchwały nr 66/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Łódzki

ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **FILOZOFIA**

1. Poziom/y studiów: **STUDIA PIERWSZEGO ORAZ DRUGIEGO STOPNIA**
2. Forma/y studiów: **STACJONARNA**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹

FILOZOFIA

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
FILOZOFIA	324	100 %

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
	Nie dotyczy		

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK **NIE**

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu²
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Studia I stopnia

Kierunkowy efekt uczenia się	Wydział: Filozoficzno-Historyczny Kierunek studiów: filozofia Dziedzina kształcenia: nauki humanistyczne Profil kształcenia: ogólnoakademicki Poziom kształcenia: studia I stopnia	Odniesienie do 1 i 2 poziomu PRK
02F-1A_W01	Zna i rozumie na poziomie podstawowym relację łączącą filozofię z kulturą	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W02	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W03	Zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W04	Ma podstawową wiedzę o wybranych instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym	P6U_W P6S_WK
02F-1A_W05	Zna podstawową terminologię filozoficzną z wybranych subdyscyplin filozoficznych w języku obcym	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W06	Zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W07	Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie subdyscyplin filozoficznych, takich jak: logika, ontologia, etyka, estetyka, epistemologia	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W08	Zna podstawowe założenia najważniejszych kierunków i stanowisk współczesnej filozofii	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W09	Zna i rozumie historyczne uwarunkowania i złożoność idei filozoficznych	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W10	Zna koncepcje wybranych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W11	Zna i rozumie kluczowe zależności między kształtowaniem się i funkcjonowaniem idei filozoficznych a zmianami w kulturze i społeczeństwie	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W12	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ochrony prawa autorskiego	P6U_W P6S_WK
02F-1A_W13	Ma świadomość kompleksowej natury języka filozofii oraz historycznej zmienności jego znaczeń	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W14	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla wybranych subdyscyplin i działów filozofii, takich jak: logika, etyka, epistemologia,	P6U_W P6S_WG

	etyka, historia filozofii, filozofia analityczna, filozofia współczesna	
02F-1A_W15	Zna najważniejsze metody i zasady interpretacji tekstu filozoficznego	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W16	Zna podstawowe zasady funkcjonowania najważniejszych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W17	Zna najważniejsze reguły dotyczące publikowania tekstów filozoficznych i orientuje się w oczekiwaniach ich odbiorców	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W18	Ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk	P6U_W P6S_WG
02F-1A_W19	Ma podstawową wiedzę o człowieku, w szczególności jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach	P6U_W P6S_WG
02F-1A_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje z różnorodnych źródeł	P6U_U P6S_UW
02F-1A_U02	Samodzielnie zdobywa wiedzę	P6U_U P6S_UU
02F-1A_U03	Czyta i interpretuje tekst filozoficzny	P6U_U P6S_UW
02F-1A_U04	Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych	P6U_U P6S_UW
02F-1A_U05	Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną	P6U_U P6S_UW
02F-1A_U06	Trafnie definiuje pojęcia języka potocznego i poprawnie konstruuje definicje własnych terminów	P6U_U P6S_UW
02F-1A_U07	Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia	P6U_U P6S_UW
02F-1A_U08	Wykrywa zależności między tezami badanych pisemnych i ustnych wypowiedzi filozoficznych	P6U_U P6S_UW
02F-1A_U09	Zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne	P6U_U P6S_UW
02F-1A_U10	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku filozofia, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_U P6S_UK
02F-1A_U11	Przytacza główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych, stosownie do ich istotności	P6U_U P6S_UK
02F-1A_U12	Wykrywa proste zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi	P6U_U P6S_UW
02F-1A_U13	Formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych	P6U_U P6S_UK
02F-1A_U14	Pisze proste rozprawki z samodzielnym doбором literatury	P6U_U P6S_UK
02F-1A_U15	Potrafi przetłumaczyć na język polski z wybranego języka obcego prosty tekst filozoficzny	P6U_U P6S_UK
02F-1A_U16	Posiada umiejętność przygotowania prostych prac pisemnych i wypowiedzi ustnych w języku obcym na poziomie podstawowym	P6U_U P6S_UK

02F-1A_U17	Na poziomie elementarnym przedstawia merytoryczne argumenty w odpowiedzi na krytykę, jak również formułuje argumenty krytyczne w ramach dobranej przez siebie strategii argumentacyjnej	P6U_U P6S_UK
02F-1A_U18	Prowadzi na poziomie podstawowym pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego lub kierownika zespołu badawczego	P6U_U P6S_UO
02F-1A_U19	Rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych bądź deskryptywnych danego stanowiska lub też do związanych z nim założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych	P6U_U P6S_UW
02F-1A_K01	Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	P6U_K P6S_KK
02F-1A_K02	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	P6U_K P6S_KK
02F-1A_K03	Na podstawie twórczej analizy problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	P6U_K P6S_KK
02F-1A_K04	Potrafi współpracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P6U_K P6S_KO
02F-1A_K05	Organizuje własną pracę i obiektywnie ocenia jej stopień zaawansowania	P6U_K P6S_KK
02F-1A_K06	Postępuje zgodnie z zasadami uczciwości naukowej, rzetelności badawczej i odpowiedzialności za trafność przekazywanej wiedzy	P6U_K P6S_KR
02F-1A_K07	Angażuje się w życie kulturalne, korzystając z różnych mediów	P6U_K P6S_KO
02F-1A_K08	Ma świadomość znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych	P6U_K P6S_KK

Studia II stopnia

Kierunkowy efekt uczenia się	Wydział: Filozoficzno-Historyczny Kierunek studiów: filozofia Profil kształcenia: ogólnoakademicki Poziom kształcenia: studia II stopnia	Odniesienie do 1 i 2 poziomu PRK
02F-2A_W01	Zna i rozumie na poziomie zaawansowanym relację łączącą filozofię z kulturą	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W02	Ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do innych nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W03	Zna podstawową terminologię filozoficzną z głównych subdyscyplin filozoficznych w języku polskim na poziomie rozszerzonym	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W05	Zna terminologię filozoficzną z wybranych subdyscyplin filozoficznych w języku obcym	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W06	Zna i rozumie zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi	P7U_W P7S_WG

02F-2A_W07	Ma usystematyzowaną znajomość głównych kierunków podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz rozumie zależności między tymi kierunkami	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W08	Wszelchnonnie zna i dogłębnie rozumie główne kierunki i stanowiska w zakresie wybranych subdyscyplin i dziedzin filozoficznych: historia filozofii, logika i ontologia, filozofia współczesna, filozofia analityczna, etyka, estetyka i epistemologia	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W09	Wszelchnonnie zna i dogłębnie rozumie poglądy wybranego autora filozoficznego lub bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W10	Zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W11	Ma szeroką znajomość i rozumie zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W12	Ma gruntowną znajomość metod badawczych i strategii argumentacyjnych wybranej subdyscypliny filozoficznej	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W13	Ma gruntowną znajomość metod interpretacji tekstu filozoficznego	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W14	Zna profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej działu filozoficznej i jej problematyki	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W15	Zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz ma świadomość roli, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury	P7U_W P7S_WG
02F2A_W16	Zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa autorskiego, a także zna możliwości ochrony praw własności intelektualnej w Rzeczypospolitej Polskiej, jak i w Unii Europejskiej oraz wie, jakie sankcje prawne grożą za naruszenie tych praw	P7U_W P7S_WK
02F-2A_W17	Ma rozszerzoną wiedzę o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk	P7U_W P7S_WG
02F-2A_W18	Ma rozszerzoną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury, pogłębioną w odniesieniu do wybranych obszarów aktywności człowieka	P7U_W P7S_WG
02F-2A_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje z różnorodnych źródeł	P7U_U P7S_UW
02F-2A_U02	Samodzielnie zdobywa wiedzę i poszerza umiejętności badawcze oraz planuje projekty badawcze	P7U_U P7S_UU P7S_UO
02F-2A_U03	Twórczo wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu własnych hipotez i konstruowaniu argumentacji	P7U_U P7S_UW
02F-2A_U04	Samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów	P7U_U P7S_UW
02F-2A_U05	Analizuje złożone argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między tezami	P7U_U P7S_UW
02F-2A_U06	Określa stopień ważności stawianych tez dla badanego problemu lub argumentacji	P7U_U P7S_UW

02F-2A_U07	Wykrywa złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określa relacje między tymi zależnościami	P7U_U P7S_UW
02F-2A_U08	Identyfikuje typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych i pisemnych	P7U_U P7S_UW
02F-2A_U09	Ujawnia wady i błędy logiczne wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz identyfikuje wpływ tych wad i błędów na perswazyjność argumentów	P7U_U P7S_UW
02F-2A_U10	Precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne i krytycznie je komentuje	P7U_U P7S_UK
02F-2A_U11	Pisze opracowania monograficzne na podstawie samodzielnie dobranej literatury stosując oryginalne podejście i uwzględniając nowe osiągnięcia w zakresie filozofii	P7U_U P7S_UK
02F-2A_U12	Samodzielnie tłumaczy z języka polskiego na wybrany język obcy prosty tekst filozoficzny	P7U_U P7S_UK
02F-2A_U13	Samodzielnie tłumaczy z wybranego języka obcego na język polski trudny tekst filozoficzny	P7U_U P7S_UK
02F-2A_U14	Dobiera i tworzy strategie argumentacyjne, konstruuje zaawansowane krytyczne argumenty, formułuje wszechstronne odpowiedzi na krytykę	P7U_U P7S_UK
02F-2A_U15	Stawia i bada hipotezy dotyczące normatywnego ugruntowania różnych instytucji społecznych oraz normatywnych uwarunkowań różnych zjawisk społecznych	P7U_U P7S_UW
02F-2A_U16	Potrafi popularyzować wiedzę filozoficzną	P7U_U P7S_UK
02F-2A_U17	Rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	P7U_U P7S_UW
02F-2A_U18	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w wybranym języku obcym w dziedzinie filozofii	P7U_U P7S_UK
02F-2A_U19	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania prac pisemnych w wybranym języku obcym w dziedzinie filozofii	P7U_U P7S_UK
02F-2A_U20	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku filozofia, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7U_U P7S_UK
02F-2A_K01	Zna zakres posiadanych przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	P7U_K P7S_KK
02F-2A_K02	Potrafi współpracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P7U_K P7S_KO
02F-2A_K03	Dostrzega, formułuje i rozwiązuje problemy etyczne związane z własną pracą badawczą i publikacyjną oraz odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa	P7U_K P7S_KO
02F-2A_K04	Uczestniczy w życiu społecznym i kulturalnym, interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego	P7U_K P7S_KO

02F-2A_K05	Uczestniczy w działaniach na rzecz promocji kultury filozoficznej	P7U_K P7S_KR
02F-2A_K06	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P7U_K P7S_KK

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Anna Arkuszewska	mgr, kierownik Biblioteki Instytutu Historii Wydziału Filozoficzno-Historycznego oraz koordynator Biblioteki Humanistycznej UŁ
Jędrzej Janicki	dr, adiunkt w Katedrze Etyki, członek Komisji Programowej IF, sekretarz Komitetu Okręgowego Olimpiady Filozoficznej
Janusz Kaczmarek	dr hab. prof. UŁ w Katedrze Logiki, członek Senatu UŁ w latach 2019-2024
Monika Mansfeld	dr, adiunkt w Katedrze Etyki
Aldona Pobjewska	prof. dr hab. profesor w katedrze Filozofii Współczesnej (przewodnicząca komisji do sporządzenia RS)
Piotr Sękowski	dr, adiunkt w Katedrze Logiki, członek Komisji Programowej IF
Tomasz Stegliński	dr hab. prof. UŁ w Katedrze Historii Filozofii, przewodniczący Komitetu Okręgowego Olimpiady Filozoficznej w latach 2022-2024
Edyta Węgrecka	mgr, kierownik sekretariatu IF UŁ

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	14
Prezentacja uczelni	15
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	16
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	16
1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i strategią UŁ.....	16
1.1.1. Misja i strategia Uniwersytetu Łódzkiego	16
1.1.2. Koncepcja kształcenia na kierunku <i>filozofia</i>	16
1.1.3. Strategia Rozwoju Kierunku Filozofia Uniwersytetu Łódzkiego	17
1.1.4. Zgodność koncepcji kształcenia i Strategii Kierunku Filozofia z Misją oraz Strategią Uniwersytetu Łódzkiego 2021-2030.....	18
1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w Instytucie i Uczelni działalnością naukową.....	21
1.3. Zgodność z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy.....	22
1.4. Sylwetka absolwenta.....	23
1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia	24
1.6. Kluczowe efekty uczenia oraz ich związek z dyscypliną	25
Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	25
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.....	26
2.1. Dobór treści kształcenia	26
2.2. Dobór metod kształcenia i dostosowanie procesu uczenia do zróżnicowanych potrzeb.....	28
2.3. Harmonogram realizacji studiów, formy zajęć.....	28
2.4. Organizacja praktyk.....	30
Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	30
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	31
3.1. Przyjęcie na studia/rekrutacja.....	31
3.1.1. Podstawa prawna.....	31
3.1.2. Zasady rekrutacji na kierunek filozofia studia stacjonarne pierwszego stopnia.....	31
3.1.3. Zasady rekrutacji na kierunek filozofia studia stacjonarne drugiego stopnia.....	32
3.1.4. Pozostałe informacje	32
3.2. Weryfikacja osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się	32

3.2.1. Sposoby oceny skuteczności osiągnięcia efektów uczenia się.....	32
3.2.2. Zaliczanie poszczególnych semestrów i lat	33
3.2.3. Dyplomowanie	34
Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	35
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry.....	36
4.1. Struktura i skład osobowy Instytutu Filozofii	36
4.1.1. Kompetencje kadry	37
4.1.2. Własne zasoby dydaktyczne.....	38
4.1.3. Nagrody dydaktyczne	38
4.1.4. Popularyzacja	39
4.2. Obsada zajęć dydaktycznych (dobór prowadzących zajęcia).	44
4.3. Łączenie działalności dydaktycznej z nauką	46
4.4. Polityka kadrowa Rozwój i doskonalenie kadry	47
4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych	48
4.5.1. System wspierania kadry.....	48
4.5.2. System motywowania kadry	50
4.5.3. Awanse kadry w Instytucie Filozofii UŁ	51
Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	51
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.....	52
5.1. Infrastruktura wraz z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnością.....	52
5.2. Baza dydaktyczna	52
5.3. Technologie informacyjno-komunikacyjne IF używane do celów dydaktycznych	54
5.4. Informacyjne oraz edukacyjne zasoby biblioteczne.....	55
5.5. Gromadzenie, opracowanie i wypożyczanie zbiorów	55
5.6. Dostęp do informacji	56
Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	57
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.....	57
6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego	57
6.1.1. Współpraca z instytucjami kultury i sztuki	58
6.1.2. Współpraca z placówkami oświaty (szkoły, Uniwersytet Trzeciego Wieku, nauczyciele i uczniowie)	60

6.1.3. Współpraca z fundacjami i placówkami społeczno-wychowawczymi	61
Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	61
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.....	62
7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)	62
7.2-7.3 Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych oraz stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny	62
7.4 Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry	63
7.5.1 Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku	63
7.5.2 Umiędzynarodowienie kadry prowadzącej zajęcia na kierunku <i>filozofia</i> UŁ	63
7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia	64
Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	65
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	65
8.1. Wsparcie studentów w trakcie procesu kształcenia	65
8.1.1. Wsparcie o charakterze administracyjnym (opiekunowie roku/dziekanat/Akademickie Centrum Wsparcia UŁ)	65
8.1.2. Studenckie granty badawcze oraz programy stypendialne.....	66
8.1.3. Aktywność koła naukowego oraz zajęcia nieformalne	67
8.1.4. Pozostałe informacje	67
8.2. Wsparcie studentów w wejściu na rynek pracy	68
8.2.1. Biuro Karier UŁ oraz Centrum Współpracy z Otoczeniem	68
8.2.2. Pozostałe inicjatywy	68
Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	69
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	69
Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	70
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.....	71
10.1. Sposoby sprawowania nadzoru nad kierunkiem studiów.....	71
10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów	72
10.3. Sposoby monitorowania programu studiów.....	73
10.3.1. Wewnętrzne	73

10.3.2 Zewnętrzne.....	73
Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)	74
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	75
Część III. Załączniki.....	77
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	77

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obowiązkowych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Uniwersytet Łódzki to jedna z największych polskich uczelni i największa w regionie łódzkim. Ma obecnie ponad 23 000 studentów, w tym prawie 2 000 obcokrajowców, około 2 000 nauczycieli akademickich, blisko 400 doktorantów w 4 szkołach doktorskich, 27 profesorów z zagranicy, 166 specjalności na 164 kierunkach studiów, więcej niż 20 dyscyplin naukowych w ramach 3 dziedzin nauki, 15 centrów naukowo-badawczych, 13 wydziałów, blisko 5 000 absolwentów rocznie.

Misją naszej Uczelni „jest rzetelne prowadzenie badań naukowych i aktywne głoszenie prawdy z nich płynącej, tak by mądrze kształcić kolejne pokolenia, być użytecznym dla społeczeństwa oraz odważnie odpowiadać na wyzwania współczesnego świata”.

Kierując się powyższym przesłaniem, UŁ przyjął **cele strategiczne**, z których najistotniejszym jest dynamiczny rozwój swego potencjału naukowego. W tych ramach wspiera on i promuje:

- a. rozwój badań naukowych i wzmocnienie własnego statusu jako uczelni badawczej;
- b. nowoczesne kształcenie oparte na badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem;
- c. umiędzynarodowienie badań i edukacji;
- d. współpracę z otoczeniem społecznym, gospodarczym i z instytucjami kultury.

Respektowanie przytoczonych wskazówek przez jednostki organizacyjne UŁ sprawia, że jest on „uczelnią otwartą”. Współpracuje bowiem z wieloma gałęziami gospodarki, zarówno na poziomie kadrowym, jak i naukowym, oferując im swoje know-how oraz kształcąc wysokiej klasy specjalistów i naukowców w różnych dziedzinach humanistyki, nauk społecznych, przyrodniczych, ścisłych, a nawet medycznych. Działa też wspólnie z mieszkańcami Łodzi i regionu, angażując się w wiele projektów społeczno-kulturalnych. Zwiększa liczbę umów partnerskich z uczelniami zagranicznymi oraz przyjmuje coraz liczniejsze rzesze studentów z zagranicy, a polscy studenci, dzięki programom wymiany, uczą się w Europie, Azji i za Oceanem.

Instytut Filozofii UŁ prowadzący kierunek *filozofia* w pełni wpisuje się w te działania. Świadczą o tym dokonania jego kadry, które przedstawiamy na kolejnych stronach niniejszego raportu. Poniżej wymieniam tylko ich spektakularne efekty.

- należymy do 12 najlepszych kierunków *filozofii* w Polsce, tzn. do tych, które w ostatniej kategoryzacji w 2022 r. otrzymały kategorię A (nota A+ nie została przyznana żadnemu);
- w ostatniej ewaluacji dyscyplin w 2022 r. *filozofia* uzyskała najwyższą w UŁ pozycję w przypadającej na pracownika liczbie punktów zdobytych za publikacje;
- nasi pracownicy uzyskali wiele prestiżowych polskich i zagranicznych grantów.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i strategią UŁ

1.1.1. Misja i strategia Uniwersytetu Łódzkiego

Obecna Strategia Uniwersytetu Łódzkiego przyjęta na lata 2021-2030 służy wprowadzeniu zmian, które mają wzmocnić Uniwersytet Łódzki w roli silnego ośrodka naukowego, centrum nowoczesnego kształcenia, uczelni mającej wpływ na rzeczywistość i zintegrowanej wspólnoty akademickiej. Planując swój rozwój, Uniwersytet Łódzki kultywuje tradycję uniwersytetu klasycznego, którego siłą jest naukowa różnorodność. Uczelnia jest świadoma własnej historii i czyni ją punktem wyjścia strategii, dlatego odwołuje się do postaci prof. Tadeusza Kotarbińskiego, wybitnego polskiego filozofa, logika i etyka, pierwszego rektora Uniwersytetu Łódzkiego. Warto w tym miejscu podkreślić nacisk, jaki Kotarbiński kładł z jednej strony na jasność myśli i warsztat analityczny, z drugiej – na zdrowy rozsądek. Wątki te, podobnie jak misja i cele Uniwersytetu Łódzkiego, znajdują bowiem swoje odbicie w koncepcji kształcenia.

Uczelnia widzi w sobie potencjał, by wyróżnić się wśród innych uczelni w kraju i na świecie. Strategia postuluje wizję UŁ jako nowoczesnej uczelni realizującej pionierskie badania naukowe, „uwalniającej umysły” kolejnym pokoleniom studentów oraz kształtującej ich postawy obywatelskie. Chcemy być silni naukowo, blisko potrzeb społeczeństwa i zmieniać świat na lepszy. Świadom swojej historii i tradycji UŁ nie chce pozostawać biernym wobec wyzwań współczesności: zmian demograficznych, zasad zrównoważonego rozwoju czy cyfryzacji społeczeństwa, wpływających na funkcjonowanie uczelni. Uczelnia uwzględnia je, określając cele rozwoju.

W swojej strategii UŁ odwołuje się do pojęcia wiedzy. Nauka to ciągły rozwój wiedzy, kształcenie to jej systematyka i upowszechnianie, współpraca z otoczeniem – sprawne wdrażanie formułowanych wniosków. Te trzy podstawowe wymiary funkcjonowania uczelni spaja obszar czwarty – społeczność uniwersytecka, skupiona wokół kultury wiedzy, utrwalająca etos osób związanych z wiedzą, traktująca UŁ jako dobro wspólne. Wszystkie te obszary wzajemnie przenikają się i wzmocniają.

Misją Uniwersytetu Łódzkiego jest rzetelne prowadzenie badań naukowych oraz aktywne głoszenie prawdy z nich płynącej, tak by mądrze kształcić kolejne pokolenia, być użytecznym dla społeczeństwa oraz odważnie odpowiadać na wyzwania współczesnego świata.

1.1.2 Koncepcja kształcenia na kierunku *filozofia*

Koncepcja kształcenia na studiach I i II stopniu na kierunku *filozofia* zakłada z jednej strony edukację w zakresie głównych subdyscyplin filozofii, a z drugiej kładzie nacisk na rozwijanie kompetencji krytycznego i analitycznego myślenia oraz wspieranie studentów w rozpoznawaniu i rozwijaniu ich indywidualnych temperamentów intelektualnych. Te założenia koncepcyjne znajdują odzwierciedlenie w programie studiów zarówno w doborze treści, jak i formy zajęć. Co do treści program obejmuje kursy z zakresu najważniejszych subdyscyplin filozofii: historii filozofii, epistemologii, logiki, ontologii, etyki i estetyki (typowe dla studiów filozoficznych w ogóle) oraz bogatą ofertę kilku typów zajęć do wyboru: modułów, ćwiczeń w języku polskim, ćwiczeń w języku obcym oraz translatoriów. Zajęcia do wyboru stanowią przestrzeń do indywidualizacji kształcenia zgodnie z zainteresowaniami każdego studenta. Pod względem formy zajęć, w programie zrezygnowano z samodzielnie występujących form podających (wykład) na rzecz ćwiczeń (konwersatoryjnych, projektowych i warsztatowych, oraz translatoriów). Elementy wykładu, tam gdzie jest to potrzebne, stosuje się natomiast w metodach dydaktycznych zajęć konwersatoryjnych. Kursy z obszaru tradycyjnych subdyscyplin filozoficznych kształcą znajomość historii i tradycji filozoficznych od starożytności po współczesność w ujęciu chronologicznym, jak i problemowym. Dają ponadto podstawową znajomość logiki, retoryki i teorii argumentacji. Wiedza ta stanowi punkt odniesienia dla indywidualnych poszukiwań studentów.

Studenci wyposażeni w teoretyczne podstawy wybierają zajęcia fakultatywne. Zajęcia do wyboru oraz formy zajęć aktywizujących studentów służą pobudzaniu studentów do krytycznego spojrzenia na historię myśli ludzkiej oraz jej współczesny krajobraz oraz do poszukiwania własnego miejsca w świecie filozofii. Stanowią też sposobność do stosowania w praktyce wiedzy wyniesionej z kursu logiki i teorii argumentacji, a przez to pozwalają studentom doskonalić własny warsztat krytyczny, analityczny i argumentacyjny, niezbędny do zajmowania się filozofią, a także naukami humanistycznymi i społecznymi.

Studia na kierunku filozofia łączą więc różnorodną wiedzę filozoficzną z nowoczesnym podejściem do nauczania i zmierzają do osiągnięcia następujących celów:

- wykształcenie umiejętności logicznego i krytycznego myślenia;
- ukazanie wieloaspektowości problemów i rozwijanie umiejętności ich twórczego rozwiązywania;
- wykształcenie umiejętności argumentowania i prowadzenia dyskusji;
- doskonalenie umiejętności analizy tekstu, jasnego formułowania myśli w mowie i piśmie;
- swobodna praca z tekstami filozoficznymi w języku oryginałów i nauka przekładu z języków nowożytnych i starożytnych;
- przygotowanie do wystąpień publicznych;
- zachęcanie do czynnego udziału w życiu naukowym, kulturalnym i społecznym m.in. poprzez organizację warsztatów, odczytów, wystaw, konferencjach naukowych.

1.1.3. Strategia Rozwoju Kierunku Filozofia Uniwersytetu Łódzkiego

Program filozofii jest zgodny z misją Uniwersytetu Łódzkiego i strategią rozwoju uczelni na lata 2021-2030. (Pełny tekst Strategii Rozwoju Kierunku Filozofia: załącznik nr 1 do programu studiów, dostępny online na stronie IF: <https://www.filozofia.uni.lodz.pl/programy>).

Strategia Rozwoju Kierunku Filozofia Uniwersytetu Łódzkiego (dalej: SRKF) opiera się na wzorcach zarządzania strategicznego. SRKF wynika z misji kierunku, definiuje jego cele strategiczne oraz cele częściowe, SRKF pozostaje ponadto spójna ze Strategią Uniwersytetu Łódzkiego na lata 2021-2030 (SUŁ 2030).

SRKF wyróżnia pięć głównych strategicznych obszarów oraz odpowiadające im strategiczne kierunki rozwoju:

- **Zasoby ludzkie.** Kadra o wysokich kwalifikacjach ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia zapewnienia jak najwyższej jakości kształcenia, prowadzenia badań naukowych oraz innej działalności odpowiadającej specyfice kierunku. Kadra jest podstawowym elementem świadczącym o jego renomie i prestiżu. Obecnie w Instytucie Filozofii zatrudnionych jest 42 pracowników, w tym 40 na stanowiskach badawczych i dydaktycznych oraz 2 osoby do obsługi sekretariatów. W skład kadry wchodzi 5 profesorów tytułarnych, 5 pracowników badawczych oraz 35 badawczo-dydaktycznych. W Instytucie Filozofii zatrudnione są również dwie osoby do obsługi sekretariatów. Łączna suma publikacji kadry w okresie 2019-2024 to 364 oraz 24 redakcje tomów krajowych i zagranicznych (Szczegóły: pkt. 4.1.1. oraz Zał. Nr 2., Cz. I, *Charakterystyka nauczycieli akademickich*).
- **Dydaktyka/nauka.** Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju UŁ oraz SRWFH, zasadniczym celem strategicznym działań na rzecz kierunku jest utrzymanie konkurencyjności i wypracowanie przewagi na rynku edukacyjnym. Przewagę tę ma zagwarantować wysoka jakość kształcenia, dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku oraz rozwijanie współpracy międzynarodowej zarówno poprzez uatrakcyjnienie oferty kierunku dla studentów i wykładowców z zagranicy, jak i poprzez podejmowanie i realizację międzynarodowych projektów badawczych.

Wychodząc naprzeciw tym założeniom w roku akademickim 2013/14 wdrożony został nowy program studiów na kierunku filozofia, który w latach 2019/20 oraz 2020/2021 został dostosowany do wymagań podyktowanych Ustawą 2.0 oraz zrewidowany w związku z wnioskami z pierwszych lat funkcjonowania jego poprzedniej wersji. Ponadto na wysoką jakość kształcenia wpływa powiązanie programu z badaniami naukowymi prowadzonymi przez kadre dydaktyczną (co zaleca również SUŁ 2030 w ramach celu 2., w punkcie 2.3., zakłada bowiem wzmacnianie powiązania kształcenia z badaniami naukowymi). Zamierzenie to jest na kierunku filozofia efektywnie realizowane, przede wszystkim dzięki wysoko wykwalifikowanym specjalistom, którzy tworzą kadre dydaktyczną kierunku. W jej skład wchodzi bowiem aktywni naukowo przedstawiciele wszystkich tradycyjnych subdyscyplin filozoficznych (historia filozofii, logika, epistemologia, ontologia, etyka, estetyka), co gwarantuje wysoką jakość wiedzy podawanej studentom. Sprzyja temu również corocznie aktualizowana oferta przedmiotów do wyboru. W ramach tej oferty naukowcy i dydaktycy zatrudnieni w IF dają studentom możliwość zgłębienia szczegółowych zagadnień filozoficznych z uwzględnieniem najbardziej aktualnych ustaleń badawczych wypracowanych w filozofii i nauce w ogóle, a w szczególności w badaniach prowadzonych w IF. Należy też podkreślić, że niektórzy jego pracownicy realizują tematy interdyscyplinarne (na przykład z zakresu logiki i podstaw informatyki, z metodologii nauk i informatyki stosowanej oraz ochrony środowiska, filozofii edukacji i pedagogiki oraz psychologii itp.). Wykorzystanie tego rodzaju badań w dydaktyce daje studentom możliwość zapoznania się z wybranymi zagadnieniami z innych dziedzin nauki.

- **Finanse.** Nauka i nauczanie uzależnione są od finansowania. W tym obszarze kluczowe znaczenie mają obecnie starania pracowników IF zmierzające ku pozyskaniu środków finansowych na prowadzone badania naukowe (m.in. grantów NCN); w szczególności warto podkreślić, że w latach 2019 – do chwili obecnej pracownicy naukowcy prowadzili bądź prowadzą ponad 20 różnych grantów finansowanych z NCN, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, a także European Research Council.
- **Technologie/inwestycje.** W Instytucie nieustannie wdrażane są nowe technologie służące informatyzacji kierunku. Wszystkie sale IF wyposażone są w sprzęt multimedialny – komputery, projektory oraz ekrany (patrz kryterium 5);
- **Informacja/marketing.** W Instytucie prowadzone są liczne aktywności służące promowaniu kierunku filozofia, do których należą m.in. wykłady pracowników Instytutu dla nauczycieli oraz uczniów szkół średnich oraz dla słuchaczy Łódzkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, warsztaty filozoficzne, spotkania w ramach Młodzieżowej Akademii Filozoficznej, publiczne debaty oksfordzkie itp.

Instytut angażuje się również w organizowanie: otwartych paneli dyskusyjnych (np. panel pt. Malarstwo w architekturze), prelekcji filozoficznych połączonych z projekcją filmu (np. w kinie Charlie w Łodzi oraz kinie Ratusz w Zduńskiej Woli) czy spotkań ze znawcami określonych zagadnień. IF współpracuje też z różnymi instytucjami, jak Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, Młodzieżową Radą Miasta, z liceami (Liceum VIII, XII, XIII, XXX w Łodzi, Liceum Uniwersytetu Łódzkiego i Liceum Akademickim w Kutnie), (szczegóły - patrz. kryterium 4. "Popularyzacja" i kryterium 6).

1.1.4. Zgodność koncepcji kształcenia i Strategii Kierunku Filozofia z Misją oraz Strategią Uniwersytetu Łódzkiego 2021-2030

UŁ w Strategii 2021-2030 (dalej: SUŁ 2030) kładzie nacisk na następujące cele: rozwój naukowy, kształcenie, współpracę z otoczeniem oraz integrację wspólnoty akademickiej. Formułując własną strategię, UŁ odwołuje się do własnej tradycji i postaci pierwszego rektora, prof. Tadeusza Kotarbińskiego, filozofa, etyka i logika. Uczelnia we własnej historii i postaci pierwszego rektora szuka

inspiracji do szukania właściwych sposobów wchodzenia w przyszłość. Należy tu podkreślić znaczenie, jakie Kotarbiński przypisywał jasności myśli, warsztatowi analitycznemu i krytycznemu oraz zdrowemu rozsądkowi.

Już ze względu na rolę, jaką w tożsamości UŁ odgrywa Kotarbiński, kierunek *filozofia* jest w UŁ kierunkiem szczególnym. Koncepcja kształcenia harmonizuje z fundamentalnymi ideami prezentowanymi przez Kotarbińskiego. Sokratejska w swej istocie, kładzie szczególny nacisk na kształcenie w studentach warsztatu analitycznego, krytycyzmu, a przez uwzględnienie opinii interesariuszy zewnętrznych oraz interdyscyplinarne powiązania z badaniami naukowymi prowadzonymi w całej uczelni, sprzyja zachowaniu zdrowego rozsądku i respektu wobec ogółu wiedzy naukowej, również tej spoza filozofii.

Kadra kształcąca studentów *filozofii* to wysokiej klasy specjaliści, czynni naukowo badacze z dużym doświadczeniem i dorobkiem naukowym. W tym sensie odpowiada ona pierwszemu celowi strategicznemu. Doskonałość naukowa kadry przekłada się na jakość dydaktyki na kierunku *filozofia*, przez co w ramach kierunku realizowany jest drugi cel strategiczny. W Instytucie Filozofii działa Rada Interesariuszy Zewnętrznych, którzy włączani są w debatę nad programem i treściami kształcenia, tym samym realizowany jest w ramach kierunku strategiczny cel trzeci. Filozofia jest kierunkiem stosunkowo niewielkim, acz prężnym, bogatym w inicjatywy studenckie, które spotykają się z otwartością ze strony kadry, a to sprzyja budowaniu wspólnoty akademickiej i realizacji celu czwartego SUŁ 2030.

Misją UŁ jest rzetelna nauka, głoszenie prawdy, kształcenie kolejnych pokoleń, społeczna użyteczność oraz odważna odpowiedź na wyzwania współczesności. Kierunek *filozofia* w całości wpisuje się w tę misję. Jest oparty o rzetelne badania, kształci ludzi aktywnie poszukujących i głoszących prawdę, o wysokich umiejętnościach analitycznych i dobrym warsztacie krytycznym, a także dzięki dyskusjom odbytym na zajęciach, odważnych w badaniu i argumentacji oraz śmiałych w rozpoznawaniu wyzwań stojących przed cywilizacją, kulturą, społeczeństwem, nauką, czy technologią.

Gwarantem włączenia kierunku w strategię i misję UŁ jest SRKF, która harmonizuje z najnowszą SUŁ 2030 przyjętą na posiedzeniu Senatu UŁ w dniu 18 czerwca 2021 r. Dokument ten formułuje założenia niezbędne dla dalszego rozwoju UŁ, dostarczając ogólnych wytycznych do tworzenia strategii poszczególnych wydziałów i kierunków uczelni. SUŁ 2030 wyznacza cztery cele strategiczne, które realizowane są również przez Instytut Filozofii:

- **Cel 1: Dynamiczny rozwój potencjału naukowego UŁ.** Pracownicy IF czynnie włączają się w rozwój nauki – aktywnie publikują, realizowali i realizują szereg projektów badawczych NCN, ERC, etc. (szczegóły można znaleźć w zał. Nr 2, cz. I, charakterystyka nauczycieli akademickich). Ponadto IF jest moderatorem, inicjatorem i organizatorem życia naukowego związanego z filozofią. Kadra Instytutu Filozofii zorganizowała w 2023 roku prestiżowe dla środowiska filozoficznego wydarzenie, jakim był XII Polski Zjazd Filozoficzny. Bardzo pozytywne opinie jego uczestników (a było ich ponad sześćuset) o poziomie jego przygotowania zarówno pod względem administracyjnym jak i merytorycznym wpłynęły dodatnio na pozycję naszego Instytutu i Uczelni w świecie akademickim. Pracownicy IF organizowali międzynarodową konferencję *The Forgotten Giants: Overlooked Scientific Revolutions in Natural Philosophy*. Zespół Katedry Logiki i Metodologii Nauk wspólnie z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu organizują cykliczną międzynarodową konferencję *Non-Classical Logics: Theory and Applications*; Katedra Etyki pod kierunkiem prof. Andrzeja Kaniowskiego organizuje cykliczną międzynarodową konferencję *Normativity & Praxis*, której bieżąca edycja - *KANT AND HIS SIGNIFICANCE FOR THE PRESENT* – zaplanowana jest na 14-16.11.2024; Prof. Marek Gensler wspólnie z prof. Moniką Michałowską (Uniwersytet Medyczny w Łodzi) zorganizowali międzynarodową konferencję *Mind and Body. Aspects of Medieval Natural Philosophy*.

- Cel 2: Realizacja nowoczesnego kształcenia opartego na badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem.** Zajęcia odbywają się w formie stacjonarnej, jednak doświadczenia zdobyte w pandemii COVID-19 oswoiły pracowników IF z narzędziami zdalnego kształcenia (m.in. Microsoft TEAMS). Instrumenty tego typu wykorzystywane są jako narzędzie wspomagające pracę dydaktyczną. Przykładowo dają możliwość tworzenia miejsc zbierania i udostępniania materiałów do zajęć, a także obok obowiązującej na WF-H tradycyjnej formy dyżurów, dają możliwość prowadzenia konsultacji w formie zdalnej, co znacząco usprawnia kontakt studentów z wykładowcami. Ponadto oferta zajęć i ich organizacja powiązana jest z badaniami prowadzonymi w UŁ, czy IF, o czym była mowa wyżej, w związku z SRKF. Kształcenie powiązane jest również ze współpracą z otoczeniem – np. Zajęcia modułowe dotyczące argumentacji powiązane są z debatami oksfordzkimi oraz *Turniejem Debat Oksfordzkich*, którego współorganizatorem jest Młodzieżowa Rada Miejska, a uczestnikami uczniowie z liceów w Łodzi i spoza Łodzi. Niektóre zajęcia do wyboru przygotowywane przez kadrę IF są wynikiem uwzględnienia potrzeb otoczenia, a studenci są włączani w tę współpracę. Przykładem może być tu działalność księgarni *Do Dzieła* założonej przez doktorantkę IF (praca obroniona w 2024r.), gdzie odbyło się kilkaset spotkań autorskich i dyskusji z udziałem studentów filozofii UŁ, między innymi z pracownikami IF, np.: dyskusja z prof. Aldoną Pobojewską *Edukacja do samodzielności. Warsztaty z dociekań filozoficznych. Scenariusze zajęć*. Więcej informacji o formach kształcenia, zapleczu dydaktycznym, przygotowaniu dydaktycznym pracowników oraz powiązaniu z otoczeniem znajduje się w kryt. 4, pkt. *Kompetencje i jakość*, w kryt. 5. *Infrastruktura* oraz kryterium 6. *Współpraca z otoczeniem*.
- Cel 3: Wzmocnienie znaczenia Uniwersytetu Łódzkiego jako instytucji kreującej rzeczywistość w otoczeniu.** Pracownicy IF angażują się w organizację Turnieju Debat Oksfordzkich, w który zaangażowane są licea z Łodzi i innych miast Województwa Łódzkiego. Instytut angażuje się w organizację Olimpiady Filozoficznej, współpracuje z Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, Młodzieżową Radą Miejską, kinem Charlie oraz innymi instytucjami kultury i sztuki. Ponadto na konferencje naukowe organizowane przez pracowników naukowych IF zapraszani są jako słuchacze uczniowie szkół średnich, m. in. z Liceum Uniwersytetu Łódzkiego. Dowodem zaangażowania pracowników IF w kreowanie otoczenia są medale za działania na rzecz rozwoju Łodzi, przyznane z okazji 600-lecia miasta prof. Wioletcie Kazimierskiej-Jerzyk, prof. Bogdanowi Banasiakowi i dr. Marcinowi Bogusławskiemu. Należy też podkreślić, że poziom organizacyjny XII Polskiego Zjazdu Filozoficznego (2023), którego organizatorem był IF UŁ, został bardzo wysoko oceniony w środowisku filozoficznym, co nie tylko wzmacnia znaczenie łódzkiej filozofii w kraju, ale również znaczenie i prestiż UŁ w otoczeniu. Więcej o współpracy IF z otoczeniem w kryt. 6. oraz kryterium 4 pkt. *popularyzacja*.
- Cel 4: Integracja i rozwój wspólnoty akademickiej wokół wartości Uniwersytetu Łódzkiego (odwaga, ciekawość, zaangażowanie, współpraca, szacunek).** Działające w Instytucie Filozofii Koło Naukowe Filozofów i Okcydentalistów IDEA daje studentom możliwość rozwijania indywidualnych zainteresowań filozoficznych i ogólnohumanistycznych oraz angażowania się w organizację wydarzeń (zob. Kryt. 8) a przez to kształtuje umiejętność współpracy i uczy szacunku. Uniwersytet Łódzki, jako pierwsza uczelnia publiczna w Polsce, podpisał Kartę różnorodności, której celem jest dbałość o równe traktowanie ze względu na pochodzenie etniczne, płeć, wiek, stan zdrowia, religię, wyznanie, przekonania polityczne, tożsamość płciową i inne. W duchu Karty różnorodności IF jest przestrzenią tolerancji, czego przejawem jest choćby troska o godne podejście do studentów transpłciowych. Należy ponadto podkreślić, że pracownicy IF angażują się w indywidualną pracę ze studentami szczególnie zainteresowanymi problematyką filozoficzną.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w Instytucie i Uczelni działalnością naukową

W rozumieniu Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202 ze zm.), studia na kierunku filozofia mają następujące przyporządkowanie do dziedziny i dyscypliny nauki: dziedzina - nauki humanistyczne; dyscyplina – filozofia (100%).

Badania naukowe prowadzone w Instytucie Filozofii w latach 2019–2024 obejmują przede wszystkim filozofię, przez co pracownicy IF mogą zapewnić aktualną wiedzę z dyscypliny, która jest przedmiotem studiów w IF. W Katedrze Historii Filozofii tematyka badań naukowych ogniskuje się wokół historii filozofii europejskiej od starożytności po czasy nowożytne. W ramach tej szerokiej problematyki badawczej opracowywane są, pod względem naukowym, następujące zagadnienia: starożytna i średniowieczna myśl filozoficzna, nowożytna filozofia niemiecka i francuska. W Katedrze Logiki i Metodologii Nauk prowadzone są badania z zakresu formalno-logicznej, filozoficznej i ontologicznej analizy języka naturalnego, inferencji w systemach logiki klasycznej i logik nieklasycznych, z zakresu ontologii, a także teorii argumentacji, krytycznego myślenia oraz metodologii (ogólnej) i filozofii biologii. Profil badawczy Katedry Etyki wyznaczają szeroko rozumiane zagadnienia filozofii praktycznej, w tym: filozofii społecznej, filozofii państwa i prawa, a także etyki stosowanej, metaetyki, aksjologii oraz estetyki. W Katedrze Filozofii Współczesnej realizowane są badania naukowe z zakresu współczesnej filozofii francuskiej, antropologii filozoficznej, dwudziestowiecznej filozofii polskiej i rosyjskiej, filozofii edukacji, epistemologii i filozofii nauki.

Badania w IF są przy tym bardzo zróżnicowane, często przekrojowe, nowatorskie i interdyscyplinarne. Szczególną rolę w koordynacji badań interdyscyplinarnych pełni Centrum Filozofii Przyrody (CFP). CFP prowadzi multidyscyplinarne badania z zakresu filozofii, przyrodoznawstwa, fizyki czy matematyki. Misją CFP jest również upowszechnianie wyników badań, a tym samym popularyzowanie nauki, poprzez organizowanie seminariów, otwartych wykładów czy konferencji naukowych. Centrum współpracuje:

- Laboratoire SPHERE, Sciences, Philosophie, Histoire – UMR7219, działającym w ramach Centre national de la recherche scientifique, CNRS
- Munich Center for Mathematical Philosophy, działającym w ramach Ludwig-Maximilians-Universität München.

Pracownicy IF realizują liczne projekty badawcze, m.in.

- projekt *Coming to Terms: Proof Theory Extended to Definite Descriptions and other Terms* (grant ERC), którego kierownikiem jest prof. Andrzej Indrzejczak;
- projekt „Opracowanie naukowe i wydanie krytyczne z rękopisów łacińskich komentarza Ryszarda Kilvingtona do „Fizyki” Arystotelesa”, którego kierownikiem jest prof. dr hab. Elżbieta Jung;
- projekt „Witalizm w nowożytnej filozofii medycyny – Thomas Willis i dusza materialna”, którego kierownikiem jest dr Marcin Leszczyński.

Ponadto nasi pracownicy podejmują badania interdyscyplinarne z innymi jednostkami UŁ – dr Piotr Sękowski (IF) wspólnie z dr Bartoszem Zielińskim (Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej UŁ) prowadzą badania nad zastosowaniem narzędzi informatycznych do analizy przesunięć semantycznych w języku ochrony środowiska. W dorobku naukowym pracowników IF znajduje się wiele prac zarówno z filozofii i logiki, jak i prac obejmujących zagadnienia z innych dyscyplin, jak matematyka, podstawy informatyki, biologia. Szczegóły dorobku zostały ujęte w (zob. Zał. Nr 2, cz. I, charakterystyka nauczyciela akademickiego). Aktywność naukowa pracowników IF wykraczająca poza samą filozofię sprzyja pogłębieniu refleksji filozoficznej i dodatnio wpływa na poziom prowadzonych zajęć. Otwartość na badania interdyscyplinarne znajduje odzwierciedlenie w ofercie przedmiotów do wyboru przedkładanej studentom, gdzie znaleźć można zajęcia z zakresu filozofii biologii, filozoficznych

aspektów teorii antropogenezy, ewolucyjnych uwarunkowań religijności i kultury, antropologii filozoficznej, kognitywistyki, związków filozofii, polityki i psychoanalizy, psychologicznych i filozoficznych problemów sztucznej inteligencji, czy poruszające zagadnienia kryzysowi cywilizacji.

W Instytucie Filozofii wydawane są obecnie trzy czasopisma naukowo-badawcze:

- międzynarodowe czasopismo *Bulletin of the Section of Logic* (w rzędzie najwyższej punktowanych na Wydziale Filozoficzno-Historycznym),
- czasopismo internetowe *Hybris*,
- *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Philosophica. Ethica-Aesthetica-Practica*.

IF wydaje cykliczne monografie w serii *Bibliotheca Philosophica*.

1.3. Zgodność z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy

Wydział Filozoficzno-Historyczny (WF-H) jako element wspólnoty UŁ w pełni włącza się swoją działalnością w realizację misji Uniwersytetu. Mając świadomość potrzeby osiągnięcia najwyższego poziomu w zdobywaniu i poszerzaniu wiedzy, kształceniu umiejętności i kreowaniu wartościowych relacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym w kontekście krajowym i międzynarodowym, Wydział zmierza do podwyższania jakości badań naukowych oraz kształcenia poprzez m.in. unowocześnienie i uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej i dostosowywanie jej do zmieniających się potrzeb społecznych, w tym potrzeb rynku pracy. Przy IF działa Rada Interesariuszy Zewnętrznych, w której skład wchodzi przedstawiciele instytucji oświatowej i kultury, takich jak: XXVI LO im. K. K. Baczyńskiego w Łodzi, Stowarzyszenie Społecznie Zaangażowani, firma szkoleniowa Akademia Etyki, Łódzki Dom Kultury, Fundacja Nowoczesnej Edukacji SPUNK, XXXII LO w Łodzi, Fundacja Urban Forms, Muzeum Sztuki w Łodzi. Jednak w Raporcie z wizytacji z 2019 r. PKA dostrzegła, że Rada Interesariuszy Zewnętrznych nie działa w sposób zorganizowany i zaleciła przywrócenie praktyki konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi. Kwestia ta została podjęta przez Radę Instytutu i jest jednym z zagadnień będących przedmiotem zainteresowania działającej w IF Rady Programowej. Celem Rady jest przegląd i korekta programu kierunku *filozofia* pod wpływem doświadczeń wyniesionych z realizacji programu w obecnym kształcie. Zadaniem Rady jest uwzględnić doświadczenia i opinie Kadry oraz studentów. Zostaną tu również włączeni interesariusze zewnętrzni oraz uwzględnione będą uwagi z raportów PKA. Celem planowanych zmian w programie jest odciążenie pierwszego semestru studiów I stopnia i ostatnich semestrów studiów obu stopni, a także usystematyzowanie harmonogramu realizacji niektórych przedmiotów (np.: kształcenie w zakresie logiki w obecnym kształcie zakłada 1 semestr przerwy pomiędzy kursami – rozwiązanie ze względów dydaktycznych okazało się problematyczne). W skład Rady wchodzi: dr hab. Artur Banaszkiewicz, prof. UŁ, dr Jędrzej Janicki, dr Bartosz Pokorski, dr Marcin Bogusławski, dr Dawid Misztal, dr Michał Zawidzki oraz dr Piotr Sękowski. Celem Rady jest rekonfiguracja programu, treści (a także inspirowanie nowych sposobów ich realizacji oraz ogólnie pojętego *modus operandi*) w taki sposób, by wzmacniały elastyczność i szybkość odpowiedzi IF na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego przy jednoczesnym uszanowaniu specyfiki filozofii, jako dyscypliny teoretycznej o ponaddwutysiącletniej tradycji.

Należy nadto zauważyć, że Zarządzeniem nr 2/2023 Dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ z dnia 25 maja 2023 r. została utworzona Rada Partnerów Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ. RP WFH UŁ powstała "dla zacieśniania relacji środowiska naukowo-dydaktycznego i całej społeczności WFH UŁ z przedstawicielami instytucji, które reprezentują szerokie spektrum działalności społeczno-gospodarczej, kulturalnej i naukowej" (§ 1.2 ww. zarządzenia). Do jej zadań należy m.in. "Stworzenie przestrzeni dla swobodnego przepływu myśli i kreowania pomysłów wspomagających działalność członków; pełniejsze zrozumienie wzajemnych potrzeb między WFH UŁ a Partnerami; efektywniejsze wykorzystanie potencjału wszystkich Partnerów; zwiększenie kompetencji i szans rozwoju

zawodowego absolwentów WFH UŁ (§ 2). Praktycznymi środkami realizacji tych zamierzeń są m.in. "Opiniowanie przez Partnerów nowych kierunków studiów i programów nauczania WFH UŁ oraz udział w pracach nad programami nauczania WFH UŁ na wybranych kierunkach – nowo tworzonych i już istniejących, zbliżonych do profilu działalności danego Partnera i wszystkich Partnerów w ogólności", a także "Współpraca stażowa i w ramach praktyk studenckich, badawcza i szkoleniowa z uwzględnieniem zapotrzebowania i możliwości Partnerów oraz specyfiki prowadzonej przez nich działalności" (§ 3). W skład RP WFH UŁ weszło 27 podmiotów, a nowe wersje programu studiów kierunku filozofia będą każdorazowo opiniowane także i przez to gremium.

1.4. Sylwetka absolwenta

Absolwent studiów licencjackich z filozofii legitymuje się ogólnym wykształceniem humanistycznym w zakresie historii filozofii, elementów logiki, etyki, estetyki, epistemologii, ontologii. W czasie studiów nabywa także wiele uniwersalnych umiejętności, przydatnych w codziennej pracy i życiu społecznym, takich jak:

- krytyczne myślenie,
- stawianie i rozwiązywanie problemów,
- prowadzenie i rozstrzygnięcie sporów,
- budowanie silnych argumentacji,
- poprawności wnioskowania,
- wykazywanie słabości w rozumowaniu innych.

Ponadto nasi absolwenci swobodnie i w pełni poprawnie redagują różnego rodzaju teksty, a dzięki lektoratom i specjalistycznym translatoriom rozwijają swoje umiejętności językowe w mowie i piśmie. Realizacja projektu kształtuje w adeptach filozofii umiejętności pracy zespołowej.

Studia licencjackie przygotowują do podjęcia studiów magisterskich na filozofii lub innym kierunku. Program umożliwi studentom szeroki i swobodny wybór zajęć z bogatej oferty zajęć specjalistycznych, pozwalając na kształtowanie i rozwijanie własnych zainteresowań.

Studia filozoficzne są studiami ogólnohumanistycznymi i ogólnoakademickimi, trudno wobec tego sformułować listę zawodów, do których wykonywania studia jednoznacznie przygotowują. Niemniej studia filozoficzne wyposażają absolwentów w wiele umiejętności i kompetencji miękkich, które pozwalają im się odnaleźć na rynku pracy. Po ukończeniu filozofii można znaleźć zatrudnienie m.in. jako: dziennikarz, wykwalifikowany pracownik szeroko pojętego sektora kultury i mediów, wykwalifikowany pracownik szeroko pojętych instytucji społecznych oraz w zespołach złożonych ze specjalistów rozmaitych dziedzin, które cenią współpracę z humanistą, w instytucjach prowadzących szeroko pojętą działalność badawczą w obszarze filozofii oraz – po uzyskaniu dodatkowych uprawnień - nauczyciel filozofii i etyki w szkołach ponadpodstawowych.

Absolwent studiów licencjackich może kontynuować kształcenie na studiach magisterskich, których rekrutacja i wymagania wstępne przewidują kompetencje zdobyte na I stopniu filozofii. Może także kontynuować kształcenie na studiach magisterskich w krajach, gdzie obowiązuje dwustopniowy system kształcenia uniwersyteckiego. Dla absolwenta I stopnia filozofii otwarte są studia podyplomowe na UŁ oraz innych uczelniach. Absolwent studiów licencjackich na kierunku filozofia zyskuje kompetencje umożliwiające kontynuowanie studiów humanistycznych na poziomie magisterskim w zakresie historii, filozofii, historii sztuki, archeologii, etnologii, a także przygotowanie do podjęcia studiów politologicznych, dziennikarskich oraz kulturoznawczych.

Absolwent studiów magisterskich może kontynuować kształcenie w szkołach doktorskich, których rekrutacja i wymagania wstępne przewidują kompetencje zdobyte na II stopniu filozofii. Może także kontynuować kształcenie na studiach doktoranckich w krajach, gdzie obowiązuje trzystopniowy system

kształcenia uniwersyteckiego. Dla absolwenta I i II stopnia filozofii otwarte są studia podyplomowe na wszystkich uczelniach.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia

Kierunek *filozofia* cechuje się następującymi własnościami odróżniającymi go od pozostałych kierunków oferowanych studentom:

- Oferuje najogólniejszy namysł nad zjawiskami, których dookreśleniem zajmują się pozostałe nauki szczegółowe – zarówno ścisłe i humanistyczne. Jego przedmiotem jest niejednorodny zbiór problemów i pytań nagromadzonych przez 2,5 tysiąca lat istnienia tej dyscypliny. Wielu z tych pytań nie podejmuje żadna inna dyscyplina dziedzina lub też podejmuje je jedynie fragmentarycznie.
- Filozofia posługuje się zarówno metodami apriorycznymi (dowód, eksperyment myślowy), jak i aposteriorycznymi (poprzez odwołanie do wiedzy gromadzonej przez nauki szczegółowe).
- Pozwala na syntezę wiedzy z rozmaitych, niekiedy bardzo odległych, dziedzin nauki, dzięki czemu ułatwia badania multi- i interdyscyplinarne.
- Pozwala na prześledzenie i analizę kluczowych dla kultury i cywilizacji idei w ujęciu historycznym i systemowym.
- Wyrabia kompetencje społeczne pozwalające na kształtowanie postaw takich jak: tolerancja, otwartość intelektualna i antydogmatyzm.
- Kierunek oferuje bardzo szerokie możliwości indywidualizacji kształcenia poprzez duży udział przedmiotów do wyboru w programie.
- W programie zrezygnowano z metod podawczych (wykład) na rzecz zajęć konwersatoryjnych, projektowych i warsztatowych, w ramach których wykładowca dysponuje możliwością korzystania z mini wykładu jako jednej z metod dydaktycznych.

Studia na kierunku *filozofia* oferowane przez Uniwersytet Łódzki łączą w sobie tradycyjny zakres problemowy z interdyscyplinarną ofertą przedmiotów fakultatywnych oraz nowoczesnym podejściem do nauczania. Charakterystyczna jest jednak daleko idąca swoboda kształtowania indywidualnego programu studiów przez studentów: ponad 40% godzin zajęć wybieranych przez studenta studiów pierwszego stopnia (840 z 1920h), ponad 45% godzin zajęć wybieranych przez studentów studiów drugiego stopnia (540 z 1140h). Pozwala to na zdobycie wiedzy najlepiej dopasowanej do ich potrzeb i oczekiwań. Jednocześnie realizowany program daje uczącym się solidny fundament w postaci obowiązkowych kursów z historii filozofii, wprowadzeń do dyscyplin systemowych oraz zajęć metodologicznych. Ponadto program stwarza także możliwość zdobycia umiejętności językowych i informatycznych, przydatnych do rozpoczęcia kariery zawodowej w szkolnictwie oraz instytucjach społecznych i kulturalnych, w których wymagana jest umiejętność sprawnego i poprawnego formułowania oraz interpretowania myśli w mowie i piśmie.

Program studiów na kierunku *filozofia* odpowiada opracowanym w innych krajach wzorcowym opisom efektów uczenia dla kierunków należących do dziedziny nauk humanistycznych. Na szczególną uwagę zasługuje jego zgodność z opracowanymi przez brytyjską The Quality Assurance Agency for Higher Education Subject Benchmark Statements dla kierunku *Philosophy*. Przy tworzeniu programu studiów uwzględniono także zawarte w Subject Benchmark Statements wskazówki dotyczące metod nauczania oraz oceny realizacji efektów uczenia przez studentów. Kolejnym źródłem inspiracji dla twórców obecnego programu studiów były zalecenia zawarte w opracowaniach projektu Tuning (Tuning Educational Structures in Europe).

Kluczowa dla programu idea modularyzacji rozumianej jako zespolenie tematycznie powiązanych pojedynczych przedmiotów w większe, wewnętrznie zróżnicowane pod względem formalnym, jednostki dydaktyczne, jak też wybieralności modułów oraz autonomicznych przedmiotów, z

powodzeniem realizowana jest przez programy kształcenia w innych europejskich uczelniach (np. niemieckich – Giessen; szkockich – St Andrews).

Nauka i praktyka swobodnego posługiwania się językiem obcym kieruje się zasadami wypracowanymi w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego. Studenci kierunku Filozofia w UŁ mają możliwość wyjazdów na studia oraz na praktyki do innych państw, z którymi podpisano umowy o współpracy w ramach programu Erasmus+.

Wszystko to – połączenie tradycyjnej problematyki z dużą swobodą wyboru zajęć, zgodność z krajowymi i międzynarodowymi standardami kształcenia na kierunku oraz modularyzacja, a także rezygnacja z form podających (wykładu) na rzecz konwersatoriów – powoduje, że kształcenie na kierunku filozofia na Uniwersytecie Łódzkim ma charakter w dużej mierze sokratejski, a jedną z podstawowych metod dydaktycznych jest dyskusja. Ów sokratejski charakter prowadzonego kierunku został doceniony przez PKA w Raporcie z 2019 r. Duża swoboda wyboru zajęć fakultatywnych, jak i otwartość na absolwentów i studentów innych kierunków, pozwala wzmacniać interdyscyplinarne zainteresowania studentów, a także twórczo zagospodarowywać ich doświadczenie wyniesione ze studiów na innych kierunkach. W przypadku filozofii jest szczególnie cenne, a czego dowodzą biografie niektórych pracowników Instytutu Filozofii, dla których filozofia była drugim kierunkiem studiów lub kierunkiem badań obranym na bardziej zaawansowanych etapach naukowego rozwoju.

1.6. Kluczowe efekty uczenia oraz ich związek z dyscypliną

Programy studiów I i II stopnia oraz kluczowe kierunkowe efekty uczenia się są tak skonstruowane, aby zapewnić studentom zdobycie wiedzy w zakresie subdyscyplin filozoficznych (epistemologia, ontologia, etyka, estetyka, historia filozofii, logika, metodologia i inne) oraz umożliwić im pozyskanie – odpowiednio do stopnia – właściwych umiejętności i kompetencji społecznych. Dla pierwszego stopnia wskazano 19 efektów związanych z wiedzą, 19 z umiejętnościami oraz 8 z kompetencjami społecznymi. Z kolei dla stopnia drugiego odpowiednio: 18, 20 i 6.

Efekty kierunkowe dla kierunku filozofia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zostały opisane w formie tabelarycznej i odniesione do efektów dla obszaru nauk humanistycznych określonych w Polskiej Ramie Kwalifikacji, co pokazuje relację efektów kierunkowych do efektów uczenia dla obszaru nauk humanistycznych. Szczegółowe zestawienie przedstawiono w części *Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów*, na początku niniejszego raportu.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Opisanie i publiczne udostępnienie koncepcji kształcenia dla kierunku filozofia.	Programy studiów I i II stopnia, wraz ze szczegółowo opisaną koncepcją kształcenia dostępne są na stronie IF oraz w Biuletynie Informacji Publicznej UŁ.
2.	Dokonanie korekty efektów kształcenia w zakresie kompetencji językowych, tak by odpowiadały wymaganiom	Uchwałą nr 718 Senatu UŁ z dnia 18 maja 2020 r., została wprowadzona stosowna korekta do programu studiów. Kształcenie w zakresie nowożytnych języków obcych organizuje i prowadzi w UŁ Studium Języków Obcych, które działa na podstawie Uchwały Senatu UŁ nr 206 z dnia 18

	przepisami prawa poziomom biegłości językowej.	czerwca 2021 r. ze zm. Na studiach I stopnia absolwent osiąga poziom B2, na studiach II stopnia lub jednolitych studiach magisterskich - poziom B2+ ESKOJ. SJO przeprowadza też egzaminy międzynarodowe (telc, TOLES, BEC, Certyfikat Instytutu Puszkina) oraz wewnętrzne egzaminy na certyfikaty uniwersyteckie.
--	--	---

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

.....

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór treści kształcenia

Treści kształcenia na kierunku filozofia dobrane są w taki sposób, aby pozwalały na zdobycie wiedzy najlepiej dopasowanej do ich potrzeb i oczekiwań, jednocześnie dając solidny fundament w postaci obowiązkowych kursów z historii filozofii i wprowadzeń do dyscyplin systemowych oraz zajęć metodologicznych, a także możliwość zdobycia umiejętności językowych i informatycznych, przydatnych do rozpoczęcia kariery zawodowej w szkolnictwie oraz instytucjach społecznych i kulturalnych, w których wymagana jest umiejętność poprawnego formułowania oraz interpretowania myśli w mowie i piśmie. Są reprezentatywne dla dyscypliny filozofia, do której kierunek przynależy w 100%. Z tego powodu zarówno na studiach I stopnia, jak i II, trzon stanowią tutaj tradycyjne przedmioty kształcenia filozoficznego – historia filozofii, logika, epistemologia, ontologia, etyka, estetyka. W ich ramach studenci są zapoznawani z problematyką filozoficzną w porządku historycznym lub problemowym. Na zajęciach omawiane są – z czynnym udziałem studentów - najważniejsze stanowiska i poglądy filozoficzne w danych kwestiach. Szczególny nacisk położony jest na prezentację argumentacji, którymi różne stanowiska filozoficzne były i są wspierane, oraz które kształtują przebieg debaty filozoficznej.

Studia oferują rozbudowaną i pogłębioną wiedzę oraz możliwość wykształcenia umiejętności w następujących zakresach: historii filozofii, logiki, estetyki, epistemologii i etyki. Dają znajomość innych dyscyplin filozoficznych i aktualnego stanu badań w poszczególnych subdyscyplinach. Pozwalają nabyć wiedzę o konkretnych tradycjach filozoficznych, koncepcjach i szczegółowych zagadnieniach stosownie do wybranych przez studenta modułów i zajęć.

Treści studiów I stopnia stanowi wprowadzenie w problematykę wszystkich subdyscyplin filozofii. W tym celu realizowane są przedmioty: podstawy logiki, logika ogólna, wstęp do epistemologii, wstęp do etyki, wstęp do estetyki oraz wstęp do ontologii. Chronologiczna rama dla problemów omawianych w ramach tych przedmiotów prezentowana jest na zajęciach z historii filozofii w ramach przedmiotów: historia filozofii starożytnej i średniowiecznej, historia filozofii nowożytnej, filozofia analityczna, filozofia współczesna. Niezbędne do zajmowania się filozofią kompetencje są kształcone ponadto na zajęciach z zakresu metodyki pisania tekstów filozoficznych oraz metodyki wypowiedzi ustnych. W ten sposób treści kształcenia na studiach I stopnia obejmują cały obszar problemowy filozofii.

Treści studiów II stopnia są analogicznie wybrane i uporządkowane, ale zarazem bardziej szczegółowe. Realizowane są na przedmiotach: historia filozofii 2.0, współczesna filozofia analityczna 2.0, współczesna filozofia nieanalityczna 2.0, logika 2.0, epistemologia 2.0, ontologia 2.0, etyka 2.0, estetyka 2.0. Taki dobór treści pozwala pogłębić wiedzę studentom z licencjatem filozoficznym, jak i

wprowadzić w filozofię w całej jej rozciągłości studentów, którzy podejmują studia magisterskie nie będąc absolwentami studiów licencjackich z filozofii.

Oprócz podstawowych dla kształcenia filozoficznego, istotną, również obowiązkową, część programu (ponad 45% zajęć) stanowią przedmioty do wyboru (por. https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/BIP/program_studiow/Za%C5%82%C4%85cznik_-_pr._st._filozofia_I_st..pdf; https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/BIP/program_studiow/filozofia_II.pdf; szczegóły: kryterium 1, *Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia*). Ich tematyka obejmuje wąską problematykę z obszaru filozofii oraz dyscyplin szczegółowych w wymiarze, w jakim wchodzą one w zakres namysłu filozoficznego lub w jakim ich wyniki mogą stanowić narzędzia filozoficznej refleksji. Pozwala to pogłębić wiedzę filozoficzną w wybranych obszarach filozofii oraz lepiej zrozumieć związki filozofii z innymi dziedzinami nauki oraz kultury.

Począwszy od trzeciego semestru studiów licencjackich, studenci wybierają część przedmiotów. W kolejnych semestrach ilość godzin przeznaczonych na przedmioty do wyboru rośnie. W sumie jest to 210h ćwiczeń konwersatoryjnych w języku polskim (7 przedmiotów po 30h); 120h ćwiczeń konwersatoryjnych w języku obcym (4 przedmioty po 30h); 90h translatorium (3 przedmioty po 30h); 360h modułów (4 moduły po 90h każdy). Każdy moduł składa się z 60h ćwiczeń konwersatoryjnych, ponadto dwa moduły obejmują 30h ćwiczeń projektowych, a dwa - 30h ćwiczeń warsztatowych.

Na studiach magisterskich przedmioty do wyboru zaczynają się od 2 semestru, semestr 3 i 4 oparte są przede wszystkim o przedmioty do wyboru. Łącznie jest to 240h ćwiczeń konwersatoryjnych w języku polskim (8 przedmiotów po 30h każdy); 90h ćwiczeń w języku obcym (3 przedmioty po 30h każdy); 120h translatorium (4 przedmioty po 30h każdy).

Każdego roku ogłaszana jest nowa lista przedmiotów do wyboru. Wykładowcy przedkładają propozycje Radzie Instytutu. Rada Instytutu po zapoznaniu się z propozycjami decyduje o ich przyjęciu. Przy zatwierdzaniu przedmiotów brana jest pod uwagę ich zgodność z kierunkowymi efektami uczenia się, znaczenie dla filozofii, ale też towarzyszy temu procesowi chęć konstruowania oferty możliwie różnorodnej, tak by wszyscy studenci z całym bogactwem ich filozoficznych temperamentów i zainteresowań, mogli znaleźć przedmioty odpowiednie dla siebie. Należy też podkreślić, że Rada Instytutu dba o to, by oferta przedmiotów do wyboru przedkładana studentom była różnorodna, bogata i spójna nie tylko w roku propozycji, ale też pomiędzy kolejnymi latami, tak by każdy rocznik na przestrzeni wszystkich lat studiów, które odbywa w IF, miał szeroki wachlarz niepowtarzających się w cyklu kształcenia propozycji. Następnie, po zatwierdzeniu przedmiotów do wyboru przez Radę Instytutu, otwierane są zapisy na przedmioty, w których studenci wybierają interesujące ich przedmioty. Duża liczba godzin przeznaczonych na przedmioty do wyboru daje studentom możliwość indywidualizacji ich ścieżek kształcenia. Przedmioty do wyboru stanowią ważne narzędzie rozwoju wiedzy, kompetencji i umiejętności wyniesionych przez studentów z zajęć ogólnofilozoficznych, ponadto są też dobrą przestrzenią wiązania kształcenia z badaniami prowadzonymi w Uczelni, ponieważ obejmują zagadnienia szczegółowe, wynikające z osobistej pracy badawczej wykładowców. Zwłaszcza w ramach przedmiotów do wyboru, studenci mają możliwość rozwoju własnych filozoficznych zainteresowań, zapoznania się z najnowszymi wynikami badań, a także bliższego poznania wykładowców, od strony ich naukowych zainteresowań i prowadzonych badań. Wszystko to sprzyja pobudzaniu pasji studentów, rozpoznawaniu ich własnego miejsca w filozofii, świadomemu kształtowaniu tożsamości filozoficznej, włączaniu studentów w badania naukowe, wiązaniu dydaktyki z badaniami oraz integracji społeczności akademickiej wokół problemów filozofii.

Treści kształcenia są więc konfigurowane w taki sposób, by z jednej strony zapoznać studentów ze wszystkimi subdyscyplinami filozofii, ale z drugiej strony, by dać studentom możliwość samodzielnego kształtowania własnej ścieżki edukacyjnej, zapoznać ich z najnowszymi badaniami i najbardziej aktualnymi debatami filozoficznymi, a poprzez nacisk na dyskusję, jako metodę dydaktyczną, sprzyjąc

integracji społeczności akademickiej i stopniowo włączać studentów w debatę filozoficzną jako taką, a przez to również w życie naukowe UŁ.

2.2. Dobór metod kształcenia i dostosowanie procesu uczenia do zróżnicowanych potrzeb

W procesie kształcenia pracownicy naukowo-dydaktyczni wykorzystują różne metody, przede wszystkim są one oparte na słowie (jak wykład czy dialog/dyskusja, jak burza mózgów czy metoda problemowa). Korzystamy również z metod, które nie są wpisane do metodologii pedagogiki nauczania jak: krytycyzm, metoda transcendentálna, analiza w ujęciu filozofii analitycznej i inne. Przykładowo, jeśli w ramach studiów I stopnia na zajęciach z filozofii analitycznej ma być osiągnięty efekt W08 (wiedza) zakładający znajomość założeń najważniejszych kierunków i stanowisk współczesnej filozofii - to wykorzystuje się elementy wykładu, dyskusję i krytycyzm do zaprezentowania różnych kierunków w filozofii analitycznej. Jeśli natomiast chcemy osiągnąć efekt U07 (umiejętności), tj. 'analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia', to stosujemy metodę problemową, dialog/dyskusję czy analizę w sensie filozofii analitycznej. Studenci są zapoznawani z bieżącymi pracami pracowników naukowo-dydaktycznych i dzięki temu mają świadomość, jakie zagadnienia są aktualne w filozofii. Ponadto ukazuje im to, jak używa się nowoczesnych metod pracy naukowej (np. hermeneutyki logicznej, hermeneutyki topologicznej, bądź pewnych techniki formalnych, logicznych czy transcendentálnych). Przygotowuje ich to do późniejszej pracy w ramach studiów doktoranckich i pracy naukowo-dydaktycznej.

Okres od 2020r. spowodował, że nauczyliśmy studentów wykorzystywania nowych technologii informatycznych i komunikacyjnych. Na Uniwersytecie Łódzkim korzystamy, w związku z posiadanymi licencjami, głównie z MS Teams oraz Moodle, ale studenci są przygotowani do używania innych platform komunikacji (np. Zoom). Wiele prac i częściowo dyskusji ze studentami odbywa się drogą internetową. Obecnie dyżurujemy w systemie: 'jestem na dyżurze w pokoju w Instytucie, ale jednocześnie mam połączenie z potencjalnymi studentami (chętными do konsultacji) na MS Teams, aby mogli zgłosić się zdalnie'. W Instytucie, zarówno gdy chodzi o proces kształcenia jak i o proces tworzenia nauki, korzystamy z kontaktów osobistych (standardowych) jak i poprzez łącza internetowe (pozwala to np. Studentom niedysponowanym, ale chętnym, żeby uczestniczyć w zajęciach, wziąć w nich udział w formie zdalnej).

Proces nauczania jest dostosowany do grupowych i indywidualnych potrzeb i zainteresowań studentów. Zajęcia kursowe są w określonych sytuacjach uzupełniane na konsultacjach udzielanych przez pracowników IF. Jest pełna zgoda na współpracę z osobami niepełnosprawnymi. Studenci – z różnych uzasadnionych powodów i w zależności od potrzeby – mogą korzystać z Indywidualnej Organizacji Studiów oraz Indywidualnego Programu studiów.

2.3. Harmonogram realizacji studiów, formy zajęć

Ogólne zasady odbywania studiów reguluje Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim (wraz z załącznikiem 5., regulującym studia na Wydziale Filozoficzno-Historycznym), przyjęty uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r., po raz ostatni zmieniony uchwałą Senatu UŁ nr 681 z dnia 22 kwietnia 2024 r. Regulamin jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej UŁ.

Harmonogram zajęć dla studentów *filozofii* I i II stopnia przewiduje dwie obowiązkowe części zajęć: część zajęć z podstawowych przedmiotów filozoficznych oraz część tzw. zajęć do wyboru, których określoną dla danego semestru ilość student wybiera z proponowanej puli tych zajęć przypisanej do danego roku studiów. Osobną część – również obowiązkową – stanowią seminaria licencjackie i magisterskie. Studenci mają również możliwość uczęszczania na seminaria katedralne (np. Katedry Etyki czy Katedry Logiki i Metodologii Nauk). Kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego są doskonalone na zajęciach w języku obcym, podczas translatoriów lub wizyt w innych krajach w ramach programu Erasmus.

Harmonogram studiów rozumiemy jako metazołożenia regulujące sposób realizacji programu w konkretnym planie studiów. Zgodnie z koncepcją kształcenia przedstawioną w punkcie 1.1.2, studia na

kierunku filozofia zakładają kształcenie w obszarze podstawowych subdyscyplin filozofii (historia filozofii, logika, epistemologia, ontologia, etyka, estetyka), możliwość dostosowania treści do zainteresowań studenta poprzez indywidualizację kształcenia oraz trening krytycznego myślenia, warsztatu analitycznego i argumentacyjnego. Treści z obszaru podstawowych subdyscyplin filozoficznych stanowią trzon kierunku. Z jednej strony przegląd myśli filozoficznej w ujęciu historycznym i problemowym jest konieczny, aby studenci mogli rozpoznać i dookreślić własne zainteresowania filozoficzne, a następnie w sposób przemyślany i świadomy korzystać z możliwości indywidualizacji kształcenia. Z drugiej treści podstawowych subdyscyplin stanowią materiał inspirujący studentów do własnej refleksji. W programie zrezygnowano z form podających na rzecz zajęć o charakterze konwersatoryjnym, warsztatowym i projektowym, przez co studenci wykorzystując jako źródło inspiracji i przedmiot własnej inwencji podstawowe idee filozoficzne, rozwijają warsztat analityczny, krytyczny i argumentacyjny. Aktywizacja studentów sprzyja też ich samorozumieniu i rozpoznaniu najlepszego dla siebie miejsca w filozofii. Najkrócej mówiąc treści stanowiące podstawę wykształcenia filozoficznego jako takiego, zostały potraktowane w koncepcji jako źródło inspiracji, przedmiot polemiki oraz materiał do treningu własnej kompetencji. W ten sposób filozofia na UŁ łączy kształcenie w obszarze tradycyjnych zagadnień filozofii z dowartościowaniem indywidualnego potencjału każdego studenta i inspiracją do samodzielnego myślenia.

Aby tak pomyślaną koncepcję realizować, potrzebna jest odpowiednia konstrukcja programu studiów, o której mowa w punkcie 1.5, a przede wszystkim w załączonych do raportu samooceny programach. Program określa przedmioty składających się na poszczególne semestry kierunku, liczbę godzin, typ zajęć oraz liczbę punktów ECTS. I tak na strukturę programu studiów I stopnia składa się: 1) historia filozofii, 2) przedmioty systemowe (epistemologia, etyka, estetyka, logika, ontologia), 3) przedmioty metodyczne (metodyka pisania tekstów filozoficznych i metodyka wypowiedzi ustnych), 4) cztery moduły (w tym dwa moduły projektowe), 5) językowe (translatoria, ćwiczenia w języku obcym, lektoraty), 6) uzupełniające (spory A i B, przedmiot z nauk społecznych, przedmiot ogólnouczelniany), 7) zajęcia do wyboru (oczywiście ćwiczenia w języku polskim, ale wspomniane już translatoria i ćwiczenia w języku obcym). 8) SeminaRIA dyplomowe. Struktura studiów II stopnia jest analogiczna, ale poszczególne przedmioty obejmują treści zaawansowane i pogłębione, nie ma przedmiotów metodycznych i modułowych.

W pierwszej kolejności realizowana jest historia filozofii, przedmioty systemowe oraz (na studiach I stopnia) przedmioty metodyczne. Już na tym etapie zajęcia mają formę ćwiczeń konwersatoryjnych, aktywizującą studentów. Realizacja tych przedmiotów w pierwszej kolejności ma na celu wyposażenie studentów w wiedzę o funkcjonujących już w filozofii ideach i systemach myślowych. Dopiero po wprowadzeniu tych treści studenci mogą w sposób świadomy dookreślić swoje zainteresowania. Z tej przyczyny w dalszej kolejności realizowane są zajęcia do wyboru, w tym zajęcia modułowe, które obejmują obok konwersatoriów również zajęcia warsztatowe i projektowe. Część zajęć odbywa się w językach obcych, żeby rozwijać w studentach nie tylko znajomość języka obcego i terminologii filozoficznej w języku obcym, ale również gotowość do dyskusji problemów filozoficznych w językach obcych.

Poszczególne przedmioty realizowane są zgodnie z planem zajęć, który przedstawiany jest studentom przed rozpoczęciem semestru. Plan konstruowany jest w sposób tradycyjny. Zgodnie z kalendarzem akademickim, na semestr składa się 15 tygodni. Natomiast przedmioty na kierunku filozofia mają wymiar 30h lub wielokrotności tej miary i realizowane są w jednostkach dydaktycznych po 2h (2 x 45min, czyli 90min), rozłożonych według tygodniowego planu, jednolicie w skali całego semestru. Plan określa rozkład zajęć w tygodniu, który powtarza się w kolejnych tygodniach semestru. Oznacza to, że zajęcia w wymiarze 30h przypadają raz w tygodniu, zajęcia w wymiarze 60h – dwa razy w tygodniu (niekiedy tego samego dnia), a zajęcia o wymiarze 90h – trzy razy w tygodniu (niekiedy tego samego dnia). Zajęcia, które nie mogą odbyć się w dniu tygodnia wynikającym z planu, ze względu na przypadające święto, dzień wolny od zajęć, dzień rektorski, godziny dziekańskie lub ze względu na

nieobecność wykładowcy, są odrabiane w terminie ustalonym ze studentami przez osobę prowadzącą, tak by zrealizowana została liczba godzin przewidziana programem.

Koncepcja kształcenia kładzie nacisk na rozwój dyskursywnego myślenia na tematy fundamentalne dla jednostek jak i społeczeństwa oraz całej kultury. Absolwent/ka kierunku dysponuje rozwiniętymi kompetencjami miękkimi, w tym potrafi dyskutować i przejawia gotowość do podejmowania polemik. Jest sprawnym obserwatorem debaty publicznej, umie analizować argumenty i kreować własne formy argumentacji. Jest ponadto świadom/a znaczenia dyskursów publicznych, przez co w sposób autorski i odpowiedzialny kształtuje przebieg indywidualnych dyskusji oraz własny wkład w debatę publiczną. Kształcenie nastawione jest na zindywidualizowany rozwój, wzmacnianie komunikatywności i swoistej intelektualnej empatii. W *Raporcie z wizytacji z 2019 roku* PKA bardzo pozytywnie oceniła tę wizję kształcenia, określiła ją mianem „sokratejskiej” i wskazała, że program i organizacja kształcenia odpowiadają tej wizji. PKA jako dobrą praktykę wskazała „prowadzenie wszystkich zajęć w formach nie-podawczych (wykład), lecz aktywizujących studentów (konwersatoria, warsztaty, translatoria)”. Zgodnie z programem na studiach I stopnia z łącznie 1920h zajęć, 1680h stanowią konwersatoria, 60h ćwiczenia projektowe, 60h ćwiczenia warsztatowe, 90h translatoria oraz 30h ćwiczenia z technologii informatycznej. Oznacza to, że ponad 87% godzin stanowią zajęcia w formie ćwiczeń konwersatoryjnych, natomiast 100% zajęć ma charakter aktywizujący osoby studiujące. Zgodnie z programem studiów na studiach II stopnia z łącznie 1140h zajęć, 810h stanowią ćwiczenia konwersatoryjne, 90h ćwiczenia w języku obcym, 120h translatoria i 120h seminaria magisterskie. Oznacza to, że ponad 70% godzin stanowią zajęcia typowo konwersatoryjne, natomiast 100% zajęć ma charakter aktywizujący osoby studiujące.

2.4. Organizacja praktyk

Na kierunku filozofia nie są prowadzone praktyki. W *Raporcie z 2019 r.*, w części *Kryterium 5. Realizacja praktyk studenckich*, PKA zwróciła uwagę na niedostatki i niespójności w sposobie organizacji praktyk studenckich, w tym na zbyt ogólne określenie efektów uczenia dla praktyk zawodowych oraz wyłączenie pracodawcy z oceny tych efektów 2.(s. 25, 26-27). Zwrócono nam uwagę, że w opinii studentów praktyki w prowadzonej wcześniej formie nie przyczyniają się do ich rozwoju (s. 11), że przekonanie kierownictwa Instytutu co do sensowności praktyk jest niskie (s. 25), a ponadto uświadomiono, że praktyki nie są wymagane przez regulacje (s. 11). Po rozważeniu uwag PKA, biorąc szczególnie pod uwagę wspomniane opinie studentów oraz specyfikę prowadzonego kierunku, zrezygnowaliśmy z wymogu praktyk studenckich. Program studiów w obecnym kształcie nie przewiduje praktyk.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Weryfikacja przyjętej formuły prowadzenia praktyk zawodowych.	Zgodnie z uwagami i zaleceniami PKA, a także obowiązującym prawodawstwem, ze względu na specyfikę kierunku, Instytut Filozofii zrezygnował z wymogu i organizacji praktyk studenckich.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Przyjęcie na studia/rekrutacja

3.1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 20.07.2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce rekrutacja na kierunki studiów na Uniwersytecie Łódzkim odbywa się na podstawie rokrocznie podejmowanej uchwały. Jeżeli chodzi o rekrutację na rok akademicki 2024/2025 to odpowiednim aktem prawnym jest załącznik nr 1 do uchwały nr 554 Senatu UŁ z dnia 23 czerwca 2023 r. ze zm. z 25 marca 2024 r. (uchwała nr 672) oraz z 13 maja 2024 (uchwała nr 696). Rzeczone uchwały corocznie podawane są do wiadomości publicznej do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, na który ma się odbyć rekrutacja.

Szczegółowe kryteria przyjęć na poszczególne kierunki wraz z terminarzem rekrutacyjnym oraz limitami miejsc na dany rok akademicki kandydaci mogą znaleźć w cytowanej uchwale (więcej informacji, zob. <https://rekrutacja.uni.lodz.pl/pl/>). Akt ten zawiera wskazanie konkretnych przedmiotów wymaganych (I i II kategoria) oraz niewymaganych (III-kategoria, dająca dodatkowe punkty) w rekrutacji na studia I stopnia i jednolite studia magisterskie oraz wymagania dla kandydatów na studia II stopnia (rodzaj dyplomu i ukończonych wcześniej studiów, certyfikaty językowe).

Rekrutacja na UŁ w przypadku studiów I stopnia odbywa się na podstawie wyników maturalnych, w przypadku studiów II stopnia na podstawie wyników ze studiów I stopnia albo studiów II stopnia albo jednolitych studiów magisterskich; nie jest brana pod uwagę kolejność zgłoszeń. Kryteria te obowiązują zarówno obywateli polskich, jak i cudzoziemców. W ramach limitu przyjęć danego kierunku przyjmowani są kandydaci z najwyższą punktacją.

Informacje o zasadach przyjęć dostępne są na stronie rekrutacyjnej UŁ, zakładka "oferta", gdzie także prowadzona jest rejestracja kandydatów (<https://rekrutacja.uni.lodz.pl/>).

Zasady ogólne przyjęć na UŁ regulują §1-§10 cytowanej uchwały Senatu UŁ. W poniższym akapicie przedstawiony zostanie wyciąg ze szczegółowych zasad rekrutacji dla kierunku filozofia.

3.1.2. Zasady rekrutacji na kierunek filozofia studia stacjonarne pierwszego stopnia

Studia pierwszego stopnia (licencjackie 3-letnie) – stacjonarne

Profil ogólnoakademicki

Orientacyjny limit miejsc: 90

Kategoria przedmiotu	Przedmioty
1 maksymalnie jeden (wymagany)	język polski, matematyka, historia, biologia
2 maksymalnie jeden (wymagany)	język obcy nowożytny
3 maksymalnie dwa (niewymagane)	fizyka, WOS, filozofia, historia sztuki

3.1.3. Zasady rekrutacji na kierunek filozofia studia stacjonarne drugiego stopnia

Studia drugiego stopnia (magisterskie 2-letnie) – stacjonarne

Profil ogólnoakademicki

Orientacyjny limit miejsc: 30

Dla absolwentów wszystkich kierunków studiów.

Rekrutacja przebiega na podstawie wymaganych dokumentów potwierdzających uzyskanie uprawnień do podjęcia nauki na studiach II stopnia (dyplom ukończenia dowolnych studiów licencjackich lub magisterskich). W przypadku zbyt dużej liczby zgłoszeń pod uwagę będzie brany ranking sporządzony według średniej ze studiów pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych pięcioletnich studiów magisterskich.

3.1.4. Pozostałe informacje

W celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami niezakłóconego i sprawnego udziału w procesie rekrutacji został powołany pełnomocnik rektora UŁ ds. osób niepełnosprawnych. Osoba, która potrzebuje pomocy w rekrutacji na UŁ, może zgłosić się do Pełnomocnika, który będzie pośrednikiem między nią a podkomisją rekrutacyjną. Co więcej, na poziomie Wydziału funkcjonuje również funkcja pełnomocnika dziekana ds. studentów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, który również zapewnia pomoc w procesie rekrutacji i wdrożenia do studiowania.

Do przeprowadzenia rekrutacji, zarządzeniem Rektora UŁ, powoływana jest komisja rekrutacyjna wraz z podkomisjami wydziałowymi prowadzącymi postępowanie rekrutacyjne na poszczególne kierunki studiów. Gwarantuje to lepszą obsługę kandydata i ukierunkowanie jego działań konkretnie na kierunek i wydział, na którym będzie studiował.

W celu przeprowadzenia sprawnie całego procesu rekrutacji oraz obsługi kandydata uchwałą Senatu UŁ został ustanowiony *Regulamin postępowania rekrutacyjnego*, wskazujący obowiązki i uprawnienia kandydata, obowiązki komisji rekrutacyjnej i podkomisji; w akcie tym zostały określone procedury rekrutacyjne gwarantujące dwuinstancyjność procesu rekrutacji. Członkowie komisji rekrutacyjnej corocznie mają zagwarantowany dostęp do szkoleń z obsługi systemu rekrutacyjnego oraz zapewnione wsparcie i stały dostęp do jednostki centralnej merytorycznie odpowiedzialnej za rekrutację. Szkolenia dla członków komisji rekrutacyjnej Uniwersytetu Łódzkiego organizowane są przez Centrum Rekrutacji i Doskonałości Dydaktycznej. Celem szkoleń jest nabycie umiejętności obsługi systemu rekrutacyjnego, ale przede wszystkim właściwe przeprowadzenie procesu rekrutacji (zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi prawa powszechnie obowiązującego oraz aktami wewnętrznymi UŁ), właściwa obsługa kandydata na studia, odpowiednie skompletowanie dokumentacji.

3.2. Weryfikacja osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się

3.2.1. Sposoby oceny skuteczności osiągania efektów uczenia się

Ocena skuteczności osiągania zakładanych efektów uczenia się w Instytucie Filozofii UŁ (a także na poziomie Wydziału) jest przedmiotem stałego zainteresowania podmiotów odpowiedzialnych za tę sferę. Ocena ta odbywa się na kilku poziomach, które obejmują:

- dokonywanie przez nauczycieli akademickich kontroli poziomu merytorycznego okresowych prac pisanych przez studentów oraz autorskich projektów warsztatowych realizowanych przez studentów na zajęciach. Kontrola ta przyjmuje co najmniej trojaki formę: A. Recenzowanie, ocenianie i omawianie ze studentami każdej pracy pisemnej bądź projektu warsztatowego zrealizowanego na zajęciach. B. Archiwizowanie elektroniczne każdej pracy pisemnej, archiwizowanie dokumentacji zadań projektowych, w wersji pierwotnej i po dokonaniu poprawek przez studenta z wyjątkiem ćwiczeń warsztatowych pisanych w trakcie zajęć, które są archiwizowane w formie papierowej. C. Porównywanie poziomu prac studenckich w

poszczególnych semestrach i latach studiów, a także porównywanie postępów (przez promotorów prac dyplomowych) bądź ich braku w pracy poszczególnych studentów;

- stałą kontrolę poziomu osiągnięć studentów po każdym semestrze studiów; wyciąganie i wdrażanie wniosków dotyczących metod postępowania wobec zarysowujących się konkretnych problemów dydaktycznych;
- wprowadzenie procedury analizy prac licencjackich i magisterskich pod kątem uzyskiwanych efektów kształcenia określonych dla seminariów licencjackich i magisterskich;
- wyciąganie przez nauczycieli akademickich wniosków z semestralnych ocen wszystkich zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów w ramach anonimowej procedury ankietowej;
- Całościową ewaluację anonimowych ankiet dydaktycznych w systemie USOS, dokonywaną rokrocznie przez prodziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego właściwego ds. Jakości kształcenia; wnioski i spostrzeżenia z ewaluacji są zawsze przedstawiane Radzie Wydziału, a w wymagających zmian przypadkach formułowane są rekomendacje dla Wydziałowej Komisji ds. Jakości kształcenia, dyrekcji IF, poszczególnych katedr. Indywidualne przypadki wymagające interwencji omawiane są z poszczególnymi wykładowcami.

Kształcenie w zakresie nowożytnych języków obcych organizuje i prowadzi w UŁ jednostka pozawydziałowa (ogólnouczelniana), Studium Języków Obcych, które działa na podstawie Uchwały Senatu UŁ nr 206 z dnia 18 czerwca 2021 r. ze zm. Rozpoczęcie lektoratu na studiach pierwszego stopnia poprzedza przeprowadzany zdalnie test, który pozwala na utworzenie grup o wyrównanym poziomie znajomości języka. Na studiach I stopnia absolwent osiąga poziom B2, II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich poziom B2+ ESKOJ. Zajęcia prowadzone są metodą eklektyczną, a ewaluacja etapowych efektów uczenia się obejmuje testy, prace pisemne i ustne, końcowych – wydziałowy egzamin programowy (wszystkie kompetencje dla dziedziny studiów). SJO oferuje także kursy języka chińskiego i łańdzkiego oraz kursy zamawiane, profilowane zgodnie z wymaganiami kierunku studiów. SJO przeprowadza egzaminy międzynarodowe (telc, TOLES, BEC, Certyfikat Instytutu Puszkina) oraz wewnętrzne egzaminy na certyfikaty uniwersyteckie.

3.2.2. Zaliczanie poszczególnych semestrów i lat

W toku studiów I stopnia na kierunku filozofia student odbywa łącznie 1920 godzin dydaktycznych podzielonych podług semestrów w następujący sposób (jeżeli chodzi o szczegółowe wyliczenia dotyczące procentowego udziału danego typu zajęć zob. pkt 2.1.; ogólnie na temat programu studiów zob. kryt. 1):

- I semestr – 360 godzin (8 przedmiotów plus kurs BHP oraz kurs ochrony własności intelektualnej)
- II semestr – 390 godzin (9 przedmiotów)
- III semestr – 330 godzin (8 przedmiotów)
- IV semestr – 300 godzin (6 przedmiotów)
- V semestr – 300 godzin (5 przedmiotów)
- VI semestr – 240 godzin (4 przedmioty)

Zdecydowana większość przedmiotów kończy się zaliczeniem (wyjątkiem jest język nowożytny na V semestrze oraz seminarium licencjackie na VI semestrze – te przedmioty mogą przyjąć formę egzaminu). Sposób przeprowadzenia zaliczenia pozostawiony jest do uznania prowadzącego dane zajęcia, gdyż przyjmuje się, że to właśnie prowadzący najlepiej zna specyfikę prowadzonych przez siebie zajęć, a co za tym idzie, potrafi optymalnie dobrać sposób zaliczenia przedmiotu. Zaliczenia najczęściej przybierają formę pracy pisemnej (krótki mini-esej, ok. 2-3 strony), a także małych zadań wykonywanych przez studentów poprzez platformę Teams w trakcie trwania semestru. Pomocniczo

pod uwagę brana jest również aktywność na zajęciach. Zasadniczo jednak, warunki zaliczenia każdorazowo określone są przez prowadzącego zajęcia oraz umieszczone w serwisie USOS, w taki sposób by studenci zapoznać się z nimi mogli jeszcze przed rozpoczęciem zajęć.

Jeżeli chodzi o studia II stopnia na kierunku filozofia, to w ich toku student odbywa łącznie 1110 godzin dydaktycznych podzielonych podług semestrów w następujący sposób:

- I semestr – 330 godzin (6 przedmiotów)
- II semestr – 300 godzin (6 przedmiotów plus kurs BHP oraz kurs ochrony własności intelektualnej)
- III semestr – 270 godzin (5 przedmiotów)
- IV semestr – 210 godzin (4 przedmioty)

Zdecydowana większość przedmiotów kończy się zaliczeniem (wyjątkiem są seminaRIA w języku obcym na II semestrze oraz seminarium magisterskie na IV semestrze – te przedmioty przyjmują formę egzaminu). Sposób przeprowadzenia zaliczenia pozostawiony jest do uznania prowadzącego dane zajęcia, gdyż przyjmuje się, że to właśnie prowadzący najlepiej zna specyfikę prowadzonych przez siebie zajęć, a co za tym idzie potrafi optymalnie dobrać sposób zaliczenia przedmiotu. Zaliczenia najczęściej przybierają formę pracy pisemnej (krótki mini-esej, ok. 2-3 strony), a także małych zadań wykonywanych przez studentów poprzez platformę Teams w trakcie trwania semestru. Pomocniczo pod uwagę brana jest również aktywność na zajęciach.

Jeżeli chodzi o zaliczenie semestru/roku, to studenci studiów zarówno I stopnia, jak i II stopnia zobowiązani są do przestrzegania Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim (przyjęty uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dn. 14 czerwca 2019 roku). Zaliczenia semestru/roku dotyczy dział VI tego aktu (§38-§47). Studenci Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ (a więc także studenci filozofii na obu stopniach) zobowiązani są również do przestrzegania załącznika nr 5 do wyżej wspomnianego aktu prawnego.

3.2.3. Dyplomowanie

W kontekście przygotowania prac dyplomowych oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych, to studenci filozofii na obu stopniach zobowiązani są do przestrzegania przywołanego już w poprzednim akapicie Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim. Te dwie kwestie uregulowane są odpowiednio w dziale IX (§52-§55) oraz X (§56-§59). Dodatkowo studenci filozofii na obu stopniach związani są również postanowieniami zawartymi w Zarządzeniu Dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego nr 3/2021 z 22 czerwca 2021 roku ws uregulowania zakresu wymagań przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego. Tytuł pracy oraz osoba kierująca pracą zatwierdzone są przez Radę Wydziału po rekomendacji Rady Instytutu Filozofii, która omawia tematy prac oraz je wstępnie akceptuje (w uzasadnionych wypadkach Rada Wydziału może zezwolić na pisanie pracy w języku innym niż polski). W ostatnim semestrze lub roku studiów student, który uzyskał zaliczenia wszystkich obowiązkowych przedmiotów w toku studiów oraz zdobył wymaganą w ramach toku studiów liczbę punktów ECTS, wgrywa pracę dyplomową do systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD), a po jej akceptacji przez kierującego pracą uzyskuje zaliczenie seminarium dyplomowego. Oceny pracy dyplomowej wgranej w systemie APD dokonują niezależnie kierujący pracą oraz recenzent. Recenzentem pracy dyplomowej może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora w tej samej lub pokrewnej specjalności. Recenzje pracy są jawne i zamieszczane w APD. Student zobowiązany jest również do złożenia skróconego raportu wygenerowanego z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) i podpisanego przez osobę kierującą pracą. Sam raport przygotowywany jest jednak przez osobę kierującą pracą.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją, której przewodniczy Dziekan lub upoważniony przez niego nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi kierujący pracą oraz recenzent pracy. Egzamin dyplomowy powinien się odbyć nie później niż w ciągu jednego miesiąca od daty akceptacji pracy przez kierującego pracą w systemie APD. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Godne podkreślenia jest, że zgodnie z regulaminem Akademickiego Centrum Wsparcia, studentom ze szczególnymi potrzebami przysługuje prawo do składania egzaminów dyplomowych w formie alternatywnej, tzn. przy wsparciu asystenta lub tłumacza języka migowego. Przed udzieleniem zgody na odbywanie egzaminu dyplomowego w formie alternatywnej Dziekan, zachowując zasady przetwarzania danych osobowych, może zasięgnąć opinii Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Uspójnienie zasad rekrutacyjnych w odniesieniu do języka obcego oraz tych elementów programu studiów, które umożliwiają osiągnięcie językowych efektów kształcenia, tak by poziom znajomości języka obcego, jakim legitymizują się przyjmowani kandydaci, pozwalał wszystkim studentom na osiągnięcie w trakcie realizacji programu studiów poziomów B2 (pierwszy stopień studiów) i B2+ (drugi stopień studiów).	Działalność Studium Języków Obcych. Rozpoczęcie lektoratu na studiach pierwszego stopnia poprzedza przeprowadzany zdalnie test, który pozwala na utworzenie grup o wyrównanym poziomie znajomości języka. Na studiach pierwszego stopnia absolwent osiąga poziom B2, drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich poziom B2+ ESKO. Ponadto w drugiej kategorii przedmiotów branych pod uwagę w procesie rekrutacji jest znajomość języka obcego.
2.	Wprowadzenie procedury potwierdzania efektów uczenia się osiągniętych poza systemem studiów akademickich.	Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się (PEUS) uzyskanych poza szkolnictwem wyższym został określony Uchwałą nr 507 Senatu UŁ z czerwca 2015 r. We wrześniu 2015 r. został powołany Uczelniany Zespół ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się, który dodatkowo opracował Wytyczne do projektowania wydziałowych systemów PEUS. Z uwagi na znikome zainteresowanie kandydatów tą formą przyjęcia na studia proces ten nie został na UŁ zainicjowany. W ciągu obecnego roku akademickiego uczelnia planuje jednak wypracować nowe rozwiązania w tym zakresie uwzględniając w nich również uznawanie mikroświadczeń.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Struktura i skład osobowy Instytutu Filozofii

Studia filozoficzne w Uniwersytecie Łódzkim prowadzone są - jak była już mowa - w podziale na studia I i II stopnia. Kształcenie na obu tych poziomach organizuje Instytut Filozofii UŁ, który jest placówką dydaktyczną. Składa się on z czterech katedr: wyłonionych w odwołaniu do tradycyjnych działów samej filozofii. Są to: Katedra Etyki, Katedra Filozofii Współczesnej, Katedra Historii Filozofii oraz Katedra Logiki i Metodologii Nauk. Jednostki te są zarządzane przez kierowników katedr i w ich kompetencjach leży prowadzenie zarówno procesu dydaktycznego, jak i badawczego oraz kształcenie kadry naukowej. Nad całością Instytutu sprawuje Dyrekcja Instytutu – Dyrektor i jego Zastępca. Rola Dyrekcji polega na koordynacji procesu dydaktycznego. W dniu sporządzania raportu (26 października 2024 r.), Placówka zatrudniała 42 pracowników, w tym 35 pracowników na etatach badawczo-dydaktycznych oraz pięć osób na etacie badawczym (dotyczy kierownika Katedry Historii Filozofii, kierownika Katedry Logiki oraz pracownika Katedry Filozofii Współczesnej i dwóch pracowników Katedry Logiki). Pozostałe 2 osoby - to sekretarki. Wśród zatrudnionych w Instytucie znajdujemy pięcioro z tytułem profesora, dwadzieścioro jeden ze stopniem doktora habilitowanego, ze stopniem doktora dziesięcioro, dwie osoby ze stopniem magistra (zatrudnienie w Katedrze Filozofii Współczesnej). Ponadto Instytut zatrudnia dwie osoby ze stopniem magistra, w tym jedna mgr inż.).

Gdy chodzi o poszczególne jednostki:

- **Katedra Etyki** prowadzi zajęcia dydaktyczne i prace badawcze z zakresu filozofii praktycznej, filozofii społecznej, filozofii edukacji, historii i dydaktyki etyki oraz estetyki, teorii sztuki współczesnej i nowoczesnej, teorii oraz aktywności performansu i teorii estetyki miejskiej, filozofii politycznej i społecznej oraz etyk szczegółowych (bioetyka, etyka mediów, etyka zawodu nauczyciela). Katedra zatrudnia na stanowiskach badawczo-dydaktycznych osiem osób. Cztery z nich posiadają stopień doktora habilitowanego i są zakontraktowane na etacie profesora UŁ. Ze stopniem doktora w Katedrze mamy pięcioro pracowników. Szczegółowy skład osobowy: dr hab. Maciej Kaniowski, prof. UŁ (Kierownik Katedry); dr hab. Katarzyna De Lazari-Radek, prof. UŁ (Prorektor UŁ); dr hab. Wioletta Kazimierska-Jerzyk, prof. UŁ; dr hab. Marek Gensler, prof. UŁ (Dziekan Wydziału); dr Joanna Miksa, dr Monika Mansfeld; dr Bartosz Pokorski; dr Krzysztof Kędziora (Zastępca Dyrektora IF UŁ); dr Jędrzej Janicki.
- **Katedra Filozofii Współczesnej** prowadzi zajęcia i prace badawcze z zakresu filozofii i humanistyki współczesnej - filozofii kontynentalnej, jak i analitycznej, a także kognitywistyki, epistemologii, filozofii nauki, filozofii dialogu, filozofii edukacji i filozofii społecznej oraz antropologii filozoficznej. Katedra posiada w swoim składzie trzynastu pracowników, z tego jedenaścioro to pracownicy badawczo-dydaktyczni. Siedmioro spośród nich to doktorzy habilitowani i jednocześnie profesorowie UŁ; trzej to doktorzy; jedna osoba ma tytuł profesora. Katedra zatrudnia również na półwkach etatów dwoje magistrów. Zespół Katedry tworzą: dr hab. Paweł Pieniążek, prof. UŁ (kierownik Katedry); prof. dr hab. Aldona Pobojevska; dr hab. Małgorzata Kwietniewska, prof. UŁ; dr hab. Bogdan Banasiak, prof. UŁ; dr hab. Krzysztof Matuszewski, prof. UŁ; dr hab. Witold Glinkowski, prof. UŁ; dr hab. Paweł Grabarczyk, prof. UŁ; dr hab. Tomasz Sieczkowski, prof. UŁ; dr Aleksander Gemel; dr Marcin Bogustawski; dr Dawid Misztal; mgr Marta Brewer, mgr Kacper Kaczmarek.

- **Katedra Historii Filozofii** prowadzi zajęcia nt. poszczególnych epok filozofii, ujętej w jej rozwoju historycznym - od antyku, przez średniowiecze, renesans, po czasy nowożytne, i do granic chronologicznych współczesności. Pracownicy specjalizują się w filozofii greckiej, łacińskiej, francuskiej, niemieckiej i angielskiej oraz w mniejszym zakresie, hiszpańskiej. Katedra obsadzona jest siedmioma etatami. Jeden z pracowników, to profesor tytularny, pięcioro to doktorzy habilitowani, a czterech z nich to jednocześnie profesorowie UŁ oraz jeden doktor. Skład osobowy stanowią: prof. dr hab. Elżbieta Jung (Kierownik Katedry); dr hab. Robert Podkoński, prof. UŁ; dr hab. Artur Banaszekiewicz, prof. UŁ; dr hab. Tomasz Steglański, prof. UŁ; dr hab. Bartosz Żukowski, prof. UŁ; dr hab. Joanna Papiernik; dr Marcin Leszczyński.
- **Katedra Logiki i Metodologii Nauk** prowadzi dydaktykę i prace badawcze z zakresu logiki, metodologii nauk, logiki modalnej i dedukcyjnej, metafizyki, epistemologii, ontologii, teorii argumentacji i dowodów, filozofii analitycznej, filozofii języka, semiotyki i filozofii umysłu. Jej skład osobowy to dwanaścioro pracowników: ośmiu to pracownicy badawczo-dydaktyczni, trzech – badawczy, ponadto w Katedrze funkcjonuje sekretariat, w którym zatrudniona jest jedna osoba. Trzech pracowników Katedry jest profesorami zwyczajnymi; pięciu doktorami habilitowanymi, a trzech doktorami. Pani sekretarka ma tytuł magistra inżyniera. Skład tworzą: prof. dr hab. Andrzej Indrzejczak (Kierownik Katedry); prof. dr hab. Ryszard Kleszcz; prof. dr hab. Marek Rosiak; dr hab. Janusz Kaczmarek, prof. UŁ; prof. dr hab. Janusz Maciaszek, prof. UŁ; dr hab. Janusz Ciuciura, prof. UŁ; dr hab. Nils Kürbis; dr hab. Marek Nowak, prof. UŁ; dr Michał Godziszewski; dr Piotr Sękowski; dr Michał Zawidzki; mgr inż. Beata Promińska (sekretarka).

4.1.1. Kompetencje kadry

Instytut Filozofii UŁ tworzy wysoko wykwalifikowana grupa specjalistów o zdefiniowanych kompetencjach. Zdolności i umiejętności kadry nauczycielskiej w najwyższym stopniu przyczyniają się do kształcenia studentów i osiągnięcia przez nich założonych celów edukacyjnych – efektów uczenia się. Wszyscy pracownicy przypisani są do dyscypliny Filozofia w obszarze nauk humanistycznych. Materialnym dowodem aktywności kadry Instytutu Filozofii są publikacje naukowe, udział w konferencjach, uczestnictwo w odnośnych do specjalności gremiach krajowych i międzynarodowych.

Kadra jest w pełni przygotowana również do pracy w wymiarze kształcenia na odległość, które zostało zintensyfikowane w okresie pandemii, w znaczącej części obejmującym oceniany w RS czas pracy Instytutu Filozofii UŁ. Dokumentem regulującym pracę zdalną są: Wytoczne Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia dotyczące zajęć zdalnych w Uniwersytecie Łódzkim. Niniejsze wytyczne zawierają zalecenia Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia dotyczące zajęć zdalnych i uzupełniają wiążące przepisy obowiązujące w Uniwersytecie Łódzkim. Wielu z pracowników zgłasza i prowadzi zajęcia w językach obcych. Wiodącym językiem jest język angielski. Co istotne i przydatne, wielu pracowników posiada inne od filozoficznego, pełne wykształcenie uniwersyteckie, co przyczynia się do rozszerzania ich kompetencji dydaktycznych, naukowych i językowych.

Podnoszenie jakości kompetencji kadry badawczo-dydaktycznej skutkuje z jednej strony tym, że pracownicy Instytutu Filozofii UŁ stają się coraz bardziej konkurencyjni względem innych osób zatrudnionych w rozmaitych analogicznych placówkach badawczo-dydaktycznych w Polsce i za granicą. To właśnie wsparcie instytucjonalne kadry stanowi niezbędny i niezastąpiony czynnik podnoszenia jakości jej pracy i efektów z niej wynikających. Na niwie samej nauki są to wymierne skutki w postaci wysoko punktowanych publikacji, otrzymywanego finansowania dla projektów badawczych i uzyskiwania grantów. Z drugiej strony, działalność ta ma swe oczywiste przełożenie również na jakość kształcenia studentów. Dobrze przygotowana kadra uniwersytecka gwarantuje studiującym filozofię dostęp do wiedzy na najwyższym możliwym poziomie – nie tylko krajowym, ale światowym, wynikający z permanentnie uzupełnianych zasobów wiedzy, pozyskiwanych w oparciu o najnowsze źródła i metody.

Liczba naukowych publikacji oraz stażów kadry IF w latach 2019-2024

25 monografii w języku polskim

47 artykułów w polskich pracach zbiorowych i monografiach wieloautorskich

101 artykułów w czasopismach polskojęzycznych

10 redakcji tomów polskojęzycznych

6 monografii obcojęzycznych

14 redakcji tomów obcojęzycznych

73 artykuły w obcojęzycznych pracach zbiorowych i monografiach wieloautorskich

82 artykuły obcojęzycznych w czasopismach międzynarodowych

2 artykuły anglojęzyczne w czasopismach wydawanych w Polsce

28 przekładów

Co daje łączną sumę: **364** publikacje oraz 24 redakcje tomów krajowych i zagranicznych.

Ta liczba publikacji, utrzymująca się na stałym poziomie, a także ich jakość, sprawiają, że w ostatniej ewaluacji dyscyplin w 2022 r. *filozofia* uzyskała najwyższą w UŁ pozycję w przypadającej na pracownika liczby punktów zdobytych za publikacje.

Ponadto pracownicy Instytutu Filozofii UŁ zgłosili 27 projektów badawczych, z czego zostało przyjętych 23. Odbyli również 16 stażów naukowych w zagranicznych ośrodkach naukowych.

4.1.2. Własne zasoby dydaktyczne

Gdy mowa o podręcznikach dydaktycznych, kluczowe są opracowania prof. dr hab. Aldony Pobojeńskiej, takie jak: monografia *Edukacja do samodzielności. Warsztaty z dociekań filozoficznych: teoria i metodyka*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2019, 283 s. oraz tom ze Wstępem pani Profesor i opracowaniem zbioru konspektów: A. Pobojeńska: *Edukacja do samodzielności. Warsztaty z dociekań filozoficznych: scenariusze zajęć*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2022, 192 s. Praca naukowa nad obiema wymienionymi powyżej książkami przekłada się bezpośrednio na tę część działalności dydaktycznej autorki, która wiąże się z propagowaniem wśród nauczycieli wszystkich poziomów nauczania metody edukacyjnej - *warsztatów z dociekań filozoficznych*. Powyższe publikacje zawierają: pierwsza – wiedzę teoretyczną o tytułowych zagadnieniach; druga – przykładowe scenariusze zajęć prowadzonych proponowaną metodą.

Prace zespołu pracowników Katedry Logiki:

- Prof. Janusz Ciuciura przygotował materiały dydaktyczne na platformie MS Teams z przedmiotów Podstawy logiki i Methodology of Social Research;
- Prof. Andrzej Indrzejczak opracował materiałów dydaktycznych na platformie MS Teams z przedmiotów Podstawy logiki i Logika Ogólna;
- Prof. Kleszcz i prof. Maciaszek doprowadzili do sukcesu polegającego na tym, że w ramach Modułu „Retoryka i argumentacja” studenci Instytutu Filozofii UŁ od wielu lat przygotowują i przeprowadzają publiczne debaty oksfordzkie, na które zapraszani są uczniowie szkół średnich. Debaty studenckie zainicjowały turnieje debat oksfordzkich dla szkół średnich.

4.1.3. Nagrody dydaktyczne

Nagrody dydaktyczne 1. stopnia Rektora UŁ. otrzymali prof. dr hab. Aldona Pobojeńska (2022 r.) i dr hab. prof. UŁ Tomasz Sieczkowski (2024 r.). Miała też miejsce nominacja dr hab. prof. UŁ Roberta

Podkońskiego do nagrody w Plebiscycie Edukacyjnym w kategorii Nauczyciel Akademicki Roku 2024 (plebiscyt „Dziennika Łódzkiego” i „Ekspresu Ilustrowanego”).

4.1.4. Popularyzacja

Popularyzacja filozofii pełni w Polsce niezwykle istotną rolę społeczną. Odbudowuje bowiem zniszczony po 1945 roku prestiż tej dyscypliny, a wraz z nim możliwość kształtowania przez nią świadomości i wielu kompetencji społecznych niezbędnych obywatelom do satysfakcjonującego funkcjonowania w demokracji. Kadra IF zdając sobie sprawę z tego stanu rzeczy brała w ocenianym okresie intensywnie udział w upowszechnianiu filozofii, o czym poniżej. Wsparcia instytucjonalnego popularyzacji filozofii i kierunku studiów filozofia udzielała systematycznie zatrudniony na WFH UŁ w pełnym wymiarze czasu pracy pełnomocnik dziekana WFH ds. Promocji i kontaktu z otoczeniem, wykorzystując istniejące umowy partnerskie i patronackie, umożliwiające zarówno incydentalne, jak i trwałe formy popularyzacji dla różnego kręgu odbiorców.

Pracownicy IF wielokrotnie uczestniczyli w dyskusjach i przedstawiali opinie eksperckie w mediach: Telewizji Polskiej (dr Marcin Bogusławski), OTVM (prof. Wioletta Kazimierska-Jerzyk), Polskim Radiu (prof. Witold Glinkowski, prof. Tomasz Sieczkowski, prof. Aldona Pobjewska, dr Marcin Bogusławski), RMF FM i Tok FM (prof. Katarzyna De Lazari-Radek), Radiu Łódź (prof. Marek Gensler). Udzielono wywiadów m.in. miesięcznika „Liberté” – na temat szczęścia i przyjemności (prof. Katarzyna De Lazari-Radek), dla „Filozofuj!” o technologiach ułudy (dr Pawła Grabarczyka), dla „oko.press” o zagrożeniach płynących z przymusowych lekcji etyki (dr Joanna Miksa), dla „Metal Hammer” reminiscencje o łączeniu pasji muzycznej z życiem zawodowym wykładowcy na uczelni (prof. Tomasz Steglański) i dla „Gazety Radomszczańskiej” na temat etyki w polityce (dr Marcin Bogusławski). Pracownicy Instytutu Filozofii zajmują się organizacją Olimpiady Filozoficznej, prowadzą wykłady dla uczniów szkół średnich, a nadto zgłaszają ofertę wykładów ogólnouczelnianych jak również popularno-naukowych w ramach projektu Uniwersytet Zawsze Otwarty. Instytut Filozofii angażuje się również w organizację Turnieju Debat Oxfordzkich we współpracy z Młodzieżową Radą Miasta Łodzi. Instytut Filozofii współpracuje także z Centrum Dialogu im. Marka Edelmana oraz z Liceami VIII, XII, XIII, XXX w Łodzi, Liceum Uniwersytetu Łódzkiego i Liceum Akademickim w Kutnie

Przykłady działań na rzecz popularyzacji:

Dr Marcin Bogusławski organizował lub brał udział w następujących wydarzeniach:

- 17 V 2019 debata Koła Naukowego Idea, w klubokawiarni na Piotrkowskiej pt. *Humanizm – czym jest i czy potrzebujemy go dzisiaj* (z udziałem dr Joanny Papiernik).
- 29 I 2020, Kino Ratusz, Zduńska Wola, spotkanie filozoficzne z filmem (*Poznajmy się jeszcze raz*)
- 5 II 2020 Kino Ratusz, Zduńska Wola, spotkanie filozoficzne z filmem (*Matthias i Maxime*)
- 3 I 2021 udział w programie Rachunek Myśli (Polskie Radio, Program Drugi).
- 14 XI 2021 Kino Charlie, spotkanie filozoficzne z filmem (*Aida*).
- 14 I 2022 Kino Charlie, spotkanie filozoficzne z filmem (*C'mon C'mon*).
- 21 II 2022 spotkanie autorskie w Księgarni Do Dzieła zorganizowane przez WUŁ i Koło Naukowe IDEA wokół mojej monografii *Wariacje (post)humanistyczne*.
- 17 XI 2022 udział w panelu dyskusyjnym z okazji Światowego Dnia Filozofii *Mądrze o filozofii w edukacji*.
- 9 XII 2022 Kino Charlie, spotkanie filozoficzne z filmem (*Nitram*).
- XI 2022 przygotowanie i prowadzenie spotkania z Pawłem Pieniążkiem wokół jego książki o Janie Jakubie Rousseau w Księgarni Do Dzieła (organizator WUŁ).
- 12.01.2023 g. 17.00 *Czy filozofia nauczy nas myślenia? Spotkanie wokół książki „Myślenie w edukacji” Matthew Lipmana*. Uczę filozofować (Krystian Karcz), WUŁ: Czy filozofia

nauczy nas myślenia? Spotkanie wokół książki „Myślenie w edukacji”, Matthew Lipmana (lodz.pl) Jaka jest rola szkoły w nauce myślenia? - YouTube

- 2 II 2023 Kino Charlie, spotkanie filozoficzne z filmem (*Podejrzana*).
- 24.02.2023 g. 18.00 Spotkanie z IDEĄ wokół książek Aldony Pobojewskiej, Księgarnia Do Dzieła, Próchnika 3, Łódź (przygotowanie i prowadzenie).
- 8.03.2023 g. 12.15-13.00 Warsztaty z Dociekań Filozoficznych pt. *Arabka* w VIII LO w Łodzi (razem z Aleksandrą Ziomek).
- 20.04.2023 Warsztaty z Dociekań Filozoficznych pt. *Wiedza*, Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi (razem z Aleksandrą Ziomek).
- 3 lipca 2023. Rozmowa do artykułu Adama Bednarka pt. *Żyjesz tylko raz. Ale nieśmiertelnie*, który ukazał się na Spider'sWeb
- Wywiad do Gazety Radmoszczańskiej, nr 26 (1566), 13 lipca 2023, pt. *Mistrzowie w usprawiedliwianiu własnych czynów*.
- 22 XI 2023 wykład dla Łódzkiego Uniwersytetu III Wieku im. H. Katz pt. *Czy nie-ludzkie zostaną zbawieni? Kryzys ekologiczny, religia i świeckie państwo*.
- 16 II 2024 wykład w bibliotece MeMo – Czy trzeba się bać posthumanizmu? 2024 <https://www.youtube.com/watch?si=sQYhXtN2yXkAvlQK&fbclid=IwAR3r9321wUbc3HxUkr3Esb1p5Q0NjG9wzQWByZqeolUmU4hDSZd07RHBA&v=QeRWPxwKHQE&feature=youtu.be>
- 21 IV 2024 Wykład w Instytucie Centrum Zdrowia Matki Polki pt. *Postczłowiek a niedogodności życia*.
- 6 IV 2024 Wykład dla Łódzkiego Uniwersytetu III Wieku im. H. Katz pt. *Nauka a wartości*.
- 17.05.2024 udział w Rozmowie Dnia na antenie TVP3. Rozmowa Dnia: Dr Marcin Bogusławski filozof z Katedry Filozofii Współczesnej Uniwersytetu Łódzkiego - 17.05.2024 (tvp.pl)
- 21 czerwca, 28 czerwca, 5 lipca 2024 Otwarte seminarium on-line w ramach Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Filozoficznego wokół tekstów Emmanuela Levinasa, Giorgia Agambena i Jeana-Luka Nany'ego Seminarium dyskusyjne "Wokół 'Kilku myśli o filozofii hitleryzmu' Emanuela Levinasa". Spotkanie 1. (lodz.pl). Seminarium dyskusyjne "Wokół 'Kilku myśli o filozofii hitleryzmu' Emanuela Levinasa". Spotkanie 1. (lodz.pl).

Prof. Janusz Ciuciura udzielił wywiadu dla Jornal da Unicamp:

<https://unicamp.br/unicamp/noticias/2023/03/16/o-olhar-polones-sobre-logica-e-paraconsistencia/>

Dr Aleksander Gemel w ramach współpracy z fundacją pożytku publicznego „Fundacja Działania”, oraz Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii Nr 1 ul. Wapienna 24a i Świetlicą Socjoterapeutyczną TPD Łódź-Polesie, Gdańska 150, pełnił funkcję konsultanta merytorycznego programu „Świetlice Artystyczne”, oraz twórcy i wykonawcy cyklu wykładów i warsztatów poświęconych promowaniu aktywności filozoficzno-artystycznej jak również podstaw edukacji programistycznej i wiedzy o sztucznej inteligencji skierowanych do podopiecznych łódzkich placówek społeczno-wychowawczych. W tym między innymi: Wykład pt. „*Filozofia muzyki*”, 10.09.2020, Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii Nr 1 ul. Wapienna 24a; oraz Wykład pt. „*Fizjologia i filozofia muzyki*” 5.08.2020, Świetlica Socjoterapeutyczna TPD Łódź-Polesie Gdańska 150; jak również Warsztat pt. „*Percepcja dźwięku, od muzyki do filozofii*” 6.11.2020 Świetlica Socjoterapeutyczna TPD Łódź-Polesie Gdańska 150; dodatkowo Warsztat „*Gitara i filozofia dla początkujących*”, 15.10.2020, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 1 Wapienna 24a; kolejny Wykład pt. „*Od inteligencji ludzkiej do sztucznej*”, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 1 Wapienna 24a; także Warsztat pt. *Programowanie obrazów. Sztuka i kodowanie*” Świetlica Socjoterapeutyczna TPD Łódź-Polesie Gdańska 150; i ponownie Warsztat „*Ruch w komputerze. Podstawy programowania w robotów*”, Świetlica Socjoterapeutyczna TPD Łódź-Polesie

Gdańska 150; Ponadto prowadził wykłady ogólnouczelniane z teorii sztucznej inteligencji: Z-24/25 Wstęp do Sztucznej Inteligencji 0200-WFH033; Z-23/24 Wstęp do Sztucznej Inteligencji 0200-WFH033; Z-21/22 Wstęp do Sztucznej Inteligencji 0200-WFH033.

Prof. Marek Gensler brał udział w następujących działaniach:

- Wykład „The Origins of Western Learning in Poland” w Szkole letniej Ośrodka Spraw Azjatyckich UŁ 15.VII.2019.
- Wywiad u Magdaleny Zdrojewskiej „Rozmowa dnia” TVP 3 Łódź, 6.I.2021 na temat sekularyzacji.
- 6.XII.2022 Wywiad o szkołach filozoficznych w późnej starożytności na potrzeby materiałów dydaktycznych produkowanych przez firmę *Goodeye*.
- Materiał promocyjny filmu: „Co sprawia, że jesteś taki sam jak wszyscy?” <https://okcydentalistyka.wordpress.com/2020/05/25/premiera-online-co-sprawia-ze-jestes-taki-sam-jak-wszyscy/>
- „Oksford, 1214 rok. Rozmowa z profesorem Markiem Genslerem o zakładaniu uniwersytetu oraz o fatalnych skutkach czekania na potop”, wywiad: w: Beata Janowska, *Wędrowki przez czas. Nieoczywiste rozmowy o dziejach Europy*, Helion, Warszawa 2020, s. 69-92.

Prof. Andrzej Indrzejczak, prof. Janusz Kaczmarek, dr Michał Zawidzki organizowali i brali udział w 4 edycjach Światowego Dnia Logiki – wydarzenia mającego na celu promocję logiki wśród społeczności akademickiej i zainteresowanych osób spoza tej społeczności

Dr Jędrzej Janicki opublikował popularno-naukowe teksty z zakresu:

- *Plakat to nie bajka* (z: W. Kazimierska-Jerzyk), wprowadzenie do wystawy *Plakat to nie bajka*, 18.12.2020-28.02.2021.
- *Nie będzie kolorowo*, wprowadzenie do wystawy *Nie będzie kolorowo – wystawa plakatów Rafała Kapicy*, 10.10.2020-7.11.2020.
- *Twarz i gest* (z: W. Kazimierska-Jerzyk, K. Pawłowicz, O. Nowak, K. Szuflińska, D. Żejmo), wprowadzenie do wystawy *Rozwijaj się. ZBIGNIEW WASZCZENIUK*, 02.07.2021-02.09.2021.

Prof. Janusz Kaczmarek zaprezentował w Akademii Młodych Uczonych i Artystów we Wrocławiu (2020) wykład o logice formalnej i stosowaniu narzędzi formalnych w filozofii (akademia skupia ludzi – od szkół średnich po starszych – zainteresowanych nauką, sztuką, kulturą)

Prof. Kazimierska-Jerzyk od 2020 roku prowadzi utworzone przez siebie galerię i portal IF Kolekcja Polski Plakat: <https://www.if-kolekcja.uni.lodz.pl/>. Pani Profesor współpracuje z otoczeniem kulturalnym Uczelni i miasta Łodzi.

Prof. Ryszard Kleszcz udzielił wywiady dla Radia Łódź oraz dla I Programu PR w związku z przebiegiem Polskiego Zjazdu Filozoficznego.

Prof. Kleszcz i Prof. Maciaszek współorganizowali Turniej debat oksfordzkich dla szkół średnich (2 edycje 2022/23 i 2023/24). W tym roku również planowana jest kolejna edycja turnieju. <https://www.uni.lodz.pl/debaty-oksfordzkie#heading-259558-321871>

Prof. Janusz Maciaszek udzielił wywiadu *Radiu Łódź* przy okazji ostatniego turnieju debat oksfordzkich oraz *Gazecie Wyborczej* podczas przygotowań do XII Polskiego Zjazdu Filozoficznego.

Prof. Krzysztof Matuszewski uczestniczył w dyskusji na temat: Wprowadzenie do filozofii i lektury G. Bataille’a – podcast, 13. 01. 2022 r. Prowadzenie: Michał Rams-Ługowski; ponadto uczestniczył w dyskusji panelowej na temat: Wizja miłości w dziele Sade’a - dyskusja panelowa dotyczyła miłości

dworskiej i miłości w ujęciu Sade'a, uczestnicy: Serge Dziomba, Guy Trobas, Krzysztof Matuszewski, Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków, 27. 03. 2022 r. w ramach 12. Konferencji z cyklu Psychoanaliza-Psychoterapia-Krytyka Kultury, pt. „O miłości”; dodatkowo brał również udział w dyskusji na temat książki G. Bataille'a, *O Nietzschem* (przeł. Jakub Dąbrowski), Instytut Mikołowski, Mikołów, 8. 07. 2022 r.; ponadto romował książkę: D. A. F. de Sade, *Nowa Justyna*, w Rozmowie z autorem przekładu prowadzonej przez prof. T. Sieczkowskiego, w księgarni „Do Dzieła”, w Łodzi, w dniu 30 listopada 2022 r.; promował również edycję *Nowej Justyny* (t. I-VI, wyd. Ostrogi, Kraków 2022-2023), podczas Dyskusji z K. M. Jaksendrem, Michałem Świątkiem, w Księgarni Literackiej na Kazimierzu, w Krakowie, w dniu 4 sierpnia 2023 r.; w ramach: *Historia Julietty – baśniowe oratorium*; dał wykład w cyklu „Klub myślowy MeMo”, w Bibliotece Multimedialnej w Łodzi, w dniu 8 marca 2024 r.; wygłosił również wykład: *Miłość u Sade'a*, w ramach XIV Łódzkich Warsztatów Filozoficznych: „Miłość” (Instytut Filozofii, 14-16 czerwca 2024 r.); realizował podcast: *Anarchiczność, aktualność (anachroniczność) Bataille'a*, u red. Michała Rasta, nagranie 6.06.2024 r.

Dr Joanna Miksa współpracuje z XXVI LO im. K. Baczyńskiego w Łodzi – i w ramach tej współpracy bierze udział w pracach jury Wojewódzkiego Konkursu Literackiego i Artystycznego „W świecie wartości moralnych”. Co roku wybierany jest temat z obszaru etyki, uczniowie proszeni są o napisanie krótkiego tekstu literackiego lub stworzenie pracy plastycznej, która stanowi rozwinięcie tematu. Oprócz udziału w obradach jury (prace literackie i prace plastyczne) każdorazowo Pani Doktor wygłasza wykład na gali wręczania nagród. Konkurs ten adresowany do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (w przeszłości także do uczniów gimnazjów), za jego organizację odpowiadają nauczycielki XXVILO, dr Anna Kołaczowska (nauczycielka polskiego i etyki) oraz mgr Anna Horwat (nauczycielka polskiego). Wykaz tytułów edycji Wojewódzkiego Konkursu Etycznego, w których dr Miksa brała udział: X Edycja, grudzień 2020 - „Co nas ogranicza?” [online]; XI Edycja, grudzień 2021 - „Konformizm czy bunt?” XII Edycja, grudzień 2022 - „Odmienność. Wartość?”; XIII Edycja, grudzień 2023 - „Polityka a moralność”: Konkurs etyczny | XXVI Liceum Ogólnokształcące w Łodzi, ul. Wileńska 22a (lo26.pl).

Prof. Joanna Papiernik wygłosiła wykład w ramach Uniwersytetu Zawsze Otwartego dla ZZSP im. Jana Pawła II w Zgierzu, 06.11.2023: spotkanie było transmitowane online, a organizowane przez Koło naukowe IDEA. Temat: „Kobieta oczami filozofów” (16/06/2020): https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1497681613772545

Prof. dr hab. Aldona Pobjewska prowadziła:

- zajęcia wprowadzające w metodykę WDF dla nauczycieli Szkół Społecznych Towarzystwa Oświatowego im. księcia Józefa Poniatowskiego w Łodzi. 26 II 2024.
- *warsztaty z dociekań filozoficznych* dla nauczycieli łódzkich szkół (23.03.2023), organizator Wydawnictwo UŁ.
- blok zajęć wprowadzających nauczycieli w pracę metodą *warsztatów z dociekań filozoficznych* (Poznań 20.04.2023) organizator ODN w Poznaniu.
- otwarte dla publiczności warsztaty pt. „O pytaniach” w Galerii UŁ „Wozownia” (Łódź 24. 05.2023).
- blok zajęć wprowadzających nauczycieli w pracę metodą *warsztatów z dociekań filozoficznych* (Wrocław 12.06.2023), organizator: Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli.
- zajęcia ilustrujące pracę metodą *warsztatów z dociekań filozoficznych* dla łódzkich nauczycieli (Wydawnictwo UŁ (6.10. 2022);
- cykl zajęć na kursie dla nauczycieli i trenerów nt. założeń warsztatów z dociekań filozoficznych, organizator: Fundacja „Spunk” (Łódź 11.01. 2020).

Wygłosiła:

- wykład plenarny pt. „Przestrzeń sensu” na Konferencji „Przestrzeń seniora” Łódzki Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Heleny Kretz 4 czerwca 2019;
- wykład „O dialogu” w ramach spotkań z filozofią organizowanych przez Fundację Vademecum w Gdyni, Muzeum Miasta Gdyni. (Gdynia 15.XI. 2019).

Brała udział:

- wraz z prof. K. J. Szmidtem w audycji radiowej pt. *Mądrość – czy jest osiągalna?* z cyklu „Rachunek myśli”, PR II (09.12. 2023).
- w otwartym dla publiczności panelu pt. "Mądrze o filozofii w edukacji", 17. 11. 2022 (Wydawnictwo UŁ).
- W "Spotkaniu z IDEĄ: wokół książek Aldony Pobjewskiej.; (przygotowanie i prowadzenie dr M.M. Bogusławski), Księgarnia Do Dzieła, Próchnika 3, Łódź 24.02.2023 g. 18.00

Jest:

- prezeską Stowarzyszenia Edukacji filozoficznej „Phronesis” od 2013 r. do chwili obecnej;
- członkinią Rady Naukowej portalu internetowego filozofuj.eu popularyzującego filozofię, od 2019 r. Czasopisma „Edukacja Etyczna” (od 2023 r.); periodyku „Filozofii Publicznej i Edukacji Demokratycznej” (od 2013 r.);
- ekspertką MEN ds. podręczników filozofii i etyki;
- przewodniczącą Rady Naukowej Fundacji Nowoczesnej Edukacji „SPUNK” (od 2012-2024);
- autorką tekstu popularno-naukowego: Rozwój osobisty i warsztaty z dociekań filozoficznych, w: „Cogitantium. Prudentia, Sapientia Diligentia”, 2021 nr 3, s. 3-6.

Zorganizowała we współpracy z dr. hab. Barbarą Kaczorowską ASP oraz Centrum Dialogu w Łodzi cykl zajęć „Sztuka dialogu”. W jego ramach wygłosiła wykład nt. dialogu, a B. Kaczorowska poprowadziła dwa warsztaty arteterapii dla dzieci ukraińskich: miejsce: Centrum Dialogu w Łodzi (23 maja 2022).

Pani Profesor nagrała również filmik promujący publikacje Wydawnictwa UŁ w Serii „Krótkie wprowadzenie” pt. „Krótkie wprowadzenie do filozofii” (Wydawnictwo UŁ 27.03.2023).

Książka A. Pobjewskiej *Edukacja do samodzielności. Warsztaty z dociekań filozoficznych: teoria i metodyka* była jedną z inspiracji do stworzenia Instalacji artystyczno-edukacyjnej „PYTAJNIK, PRZESTRZEŃ ZACIEKAWIENIA”, kurator M. Kreis Strefa Kultury UŁ wraz z Wydawnictwem UŁ (czas ekspozycji 16.05—18.06.2023).

Dr Piotr Sękowski pomagał organizacyjnie i merytorycznie w Turnieju Debat Oksfordzkich w roku 2023 oraz 2024. W ramach przygotowań do Turnieju wygłosił wykład dla nauczycieli. Pomagał organizacyjnie w Dniu Logiki 2024.

Prof. Tomasz Sieczkowski w dniu 30/03/2019 brał udział w Debacie: „Idźcie i czyńcie ziemię poddaną” (z Tomaszem Rowińskim, Wojciechem Kubalewskim i Zbigniewem Szczęsnym), Warszawa, Klubokawiarnia „Pozyteczna” (<https://fb.me/e/5KJ8c84A4>); 02/04/2019, brał również udział w Debacie „Jak nauka wykazuje, że Bóg nie istnieje” (z Włodzisławem Duchem, Adamem Workowskim i Jarosławem Płuciennikiem), Łódź, Niebostan. (<https://fb.me/e/4ZMK5ODjU>); 18/06/2019, następnie w Panelu: Wymiary Współczesnej Duchowości, FOTO FESTIWAL, uczestnicy: Małgorzata Charyton, Szymon Niemiec, Tomasz Sieczkowski, Natalia Giedryś, prowadzący: prof. Mariusz Bartosiak (<https://fb.me/e/hwnOsq4N1>); 18/04/2020 uczestniczył w Rozmowie nt.: Religia ewolucyjna. Wokół myśli Johna L. Schellenberga. Rozmowa z Michałem Nowakiem w audycji „Rachunek myśli”, Program 2 Polskiego Radia (audio: <https://www.polskieradio.pl/8/5534/Artykul/2493898,Religia-ewolucyjna-Wokol-mysli-Johna-L-Schellenberga?fbclid=IwAR3t9WzgnDoXBINniRL->

[bqDQgtnpzFqj_UzbBo3A8kYwBJSCpBK4YCfsNac](#)); 14/04/2022, uczestniczył w Rozmowie z Katarzyną de Lazari-Radek na temat „Godny pożądanego stan świadomości”, Księgarnia Do Dzieła (<https://fb.me/e/2ywkuvdoQ>); 30/11/2022, brał udział w Rozmowie z Krzysztofem Matuszewskim na temat „Nowej Justyny” de Sade’a, Księgarnia Do Dzieła (<https://fb.me/e/3FKmSkKVH>); 12/01/2023, przeprowadził Rozmowę z Adą Pawlak i Dawidem Misztalem nt.: „Transhumanizm: od przodków do awatarów”, Księgarnia Do Dzieła (<https://fb.me/e/TGCMLH3g>); 1/05/2024, brał udział w panelu o tłumaczeniu tekstów filozoficznych w ramach Festiwalu Translatorskiego „Za Słowo”, razem z Pawłem Pieniążkiem, Marcinem Leszczyńskim i Paulina Frankiewicz (<https://fb.me/e/1IVFtcWWG>).

Dodatkowo Prof. Tomasz Sieczkowski opublikował następujące popularyzatorskie teksty:

Co nas wpędza w obsesję samooceny i czy można się od niej wyzwolić?, Newsweek Psychologia 1/2019 (<https://www.newsweek.pl/wiedza/psychologia/obsesja-samooceny-co-nas-w-nia-wpedza/f82wvc4>); Nie jesteśmy pępkiem świata, Newsweek Słow 2/2019 (<https://www.newsweek.pl/wiedza/psychologia/po-co-nam-troska-moralna-nam-po-nic-to-nie-my-jestesmy-jej-przedmiotem/z9w2wh9>); Rozumne życie naszego gatunku na Ziemi ma przed sobą perspektywę przynajmniej miliarda lat, Newsweek Psychologia 2/2020 (<https://www.newsweek.pl/wiedza/psychologia/rozumne-zycie-naszego-gatunku-na-ziemi-ma-przed-soba-perspektywe-przynajmniej/swwy95z>); Czy ktoś musi czuć się gorzej, żeby ktoś inny mógł czuć się lepiej?, Newsweek Psychologia 4/2020 (<https://www.newsweek.pl/wiedza/psychologia/czy-ktos-musi-czuc-sie-gorzej-zeby-ktos-inny-mogl-czuc-sie-lepiej-ksiazka-johna-hicka/kddv6mg>); Możemy być lepsi, Newsweek Psychologia 2/2021 (<https://www.newsweek.pl/psychologia/ulepszanie-czlowieka-a-ludzka-natura-czy-powinnismy-dazyc-do-jej-zmiany/te2hy0z>).

Prof. Tomasz Stegliński odpowiadał (jako Przewodniczący) za organizację i przebieg Olimpiady Filozoficznej przy Instytucie Filozofii UŁ. Udzielił również wywiadu redakcji Metal Hammer Polska.

Prof. Bartosz Żukowski brał udział w panelu dyskusyjnym *AI in Science*, Konferencja Doktorantów PAN (KonDokPAN 2024), 11-13.10.2024, Warszawa, Instytut Chemii Fizycznej PAN; uczestniczył również w innym spotkaniu, na temat: „Świat 2.0. Człowiek i biznes po rewolucji AI”, Konferencja *Wellbeing Summit*, 02.10.2024, Warszawa; w Debacie eksperckiej *Colloquia Invisibilia. Oblicza AI i nowych technologii w naukach humanistycznych*, 22.01.2024, Łódź, Uniwersytet Łódzki; brał udział w Spotkaniu popularyzatorskim na temat studiów na kierunku Filozofia, 02.06.2023, Łódź, XXXI Liceum Ogólnokształcące im. Ludwika Zamenhofa w Łodzi; wygłosił wykład nt.: „Posłuszna dwórka czy królobójczyni? AI a biznes.” *Konferencja Sales is Queen*, 17.05.2023, Bielsko Biąta, Fundacja Startup Podbeskidzie; był jurorem w debacie oksfordzkiej zorganizowanej przez studentów Filozofii UŁ oraz uczniów VIII LO w Łodzi, 07.06.2022, Łódź; organizował i brał udział w Spotkaniu popularyzatorskim nt.: „Sztuczna inteligencja.” 28.11.2019, Łódź, Zespół Szkół Elektroniczno-Informatycznych im. Jana Szczepanika w Łodzi „Elektronik”.

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych (dobór prowadzących zajęcia).

W instytucie Filozofii UŁ jako regułę uznaje się, że do obsady każdego zajęcia dydaktycznego kieruje się pracowników o dorobku naukowym, kompetencjach badawczych i nauczycielskich precyzyjnie odpowiadających specyfice prowadzonych przez nich zajęć. Pracownicy muszą się każdorazowo legitymizować odpowiednim dorobkiem publikacyjnym, rozpoznawalnością w środowisku odpowiadającym ich specjalizacji i doświadczeniem dydaktycznym.

Tryb obsady zajęć w przypadku przedmiotów jednoznacznie określonych przez program studiów przebiega inaczej niż przedmiotów do wyboru. W przypadku pierwszego typu przedmiotów zajęcia obsadzone są (z zachowaniem zasad wskazanych w poprzednim akapicie) „wewnątrz” katedr, specjalizujących się w danej tematyce. Natomiast obsada zajęć do wyboru wygląda następująco. Dyrekcja IF ogłasza na nie zapotrzebowanie i zbiera propozycje sformułowane przez pracowników. Następnie przedstawia je Radzie Instytutu, która omawia je i akceptuje lub sugeruje dokonanie w nich

zmian, jeżeli jest takka konieczność może również ograniczyć ilość zgłoszeń dotyczących tej samej problematyki. W następnym kroku ogłasza listę propozycji zajęć z określonymi limitami miejsc i organizuje procedurę ich wybierania przez studentów (w tym roku odbywało się ono z zastosowaniem Forms, wcześniej zgłoszenia były zbierane w sekretariacie). Na koniec wyniki głosowania zostają podane do publicznej wiadomości.

Seminaria licencjackie i magisterskie muszą również korespondować z badaniami konkretnych nauczycieli akademickich. Tę formę zajęć powierza się pracownikom posiadającym co najmniej stopniem doktora. Seminaia licencjackie i magisterskie prowadzone są przez zespół powołanych do tego promotorów. Specyfika tych zajęć zasługuje na osobne przybliżenie. W czasie seminariów studenci mają okazję spotkania się z wieloma pracownikami Instytutu Filozofii. Przeważanie są to przedstawiciele wszystkich katedr, których obecność na zajęciach tego typu przewidziana jest harmonogramem. W części dla siebie właściwej, dany pracownik przedstawia ofertę tematyczną potencjalnych przyszłych tematów prac licencjackich oraz magisterskich, uwzględniając zakres badań w jego własnej katedrze. Studenci mają więc wybór i po jego dokonaniu, określają z promotorem zakres i plan dla swoich prac. Co do zajęć zgłaszanych i odbywanych w językach obcych oraz translatoriów, wymagane są tutaj potwierdzone kompetencje językowe zgłaszającego.

Rada Programowa IF przyjęła następujące kryteria (ustalone na posiedzeniu 10 IV 2014):

- translatoria mogą zgłaszać osoby, które mają dokonania translatorskie lub ukończyły studia filologiczne,
- zajęcia obcojęzyczne mogą zgłaszać wykładowcy legitymujący się kilkumiesięcznym wyjazdem zagranicznym lub egzaminem językowym na poziomie professional lub TEOFL lub ukończonymi studiami filologicznymi,
- liczba zajęć około-filozoficznych ograniczona ma być na rzecz podstawowych zagadnień filozoficznych, klasycznych nazwisk i problemów,
- moduły powinny opierać się na wspólnej tematyce,
- dana katedra ma prawo do zgłoszenia jednego seminarium licencjackiego,
- obecnie wszystkie zajęcia, o których wyżej mowa, są jednosemestralne, tj. 30-godzinne.

Należy dodać, że treści realizowane na zajęciach znajdują swe odzwierciedlenie nie tylko w planach zajęć dla poszczególnych lat studiów, ale również w sylabusach na stronach internetowych dostępnych w programie USOS. Dzięki temu każdy może zapoznać się zarówno z tematyką poszczególnych zajęć, ich układem problemowym, wymaganiami stawianymi studentom, formami zaliczenia, literaturą przedmiotu, ale także z punktacją ECTS oraz realizowanymi w trakcie zajęć efektami uczenia się. Powyższe podyktowane jest tym, że nauczyciele akademicy łączą treści i metody własnej pracy ze studentami z wymaganymi przy ocenie osiągnięć dydaktycznych efektami uczenia się.

Prowadzący zajęcia na kierunku *filozofia*, tak jak wszyscy dydaktycy w UŁ, są oceniani przez studentów w anonimowych ankietach zamieszczanych w systemie USOS. Ankiety studenckie dotyczą jakości spełniania przez pracowników obowiązków dydaktycznych. Jak wyżej wspomniano, do wyników ankiet dostęp ma prodziekan właściwy do spraw jakości kształcenia, a także bezpośredni zwierzchnicy pracowników. Prodziekan zapoznaje się z poszczególnymi kategoriami ocen wyrażanych przez studentów i egzekwuje zmiany podnoszące jakość kształcenia. Przyczynia się również do dyscyplinowania pracowników i do rozwiązywania ewentualnych konfliktów na linii wykładowca-student. Ankiety pozwalają także określić sumienność w wykonywaniu powierzonych nauczycielom obowiązków. W ich ramach oceniane są punktualność, komunikatywność, merytoryka w realizowaniu programu studiów, odnoszenie się do studentów, dostępność w ramach dyżurów i im podobne. Ujednolicony kwestionariusz anonimowych ankiet zajęć dydaktycznych (SET) został przyjęty przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia UŁ. Ponadto zajęcia młodszych nauczycieli akademickich

hospitują kierownicy Katedr. Ich opinie są wykorzystywane do poprawiania i doskonalenia pracy ze studentami, jak też do oceny prowadzących i ewentualnie **do zmiany prowadzącego dane zajęcia**. Największy zakres kontroli wszystkich pracowników Wydziału polega na ich okresowej ocenie, dokonywanej przy pomocy „Kwestionariusza do oceny okresowej pracowników dydaktyczno-badawczych”. Każdy jest recenzowany pod kątem: stanu jego badań naukowych, intensywność zaangażowania w pracę organizacyjną na Wydziale oraz wyników studenckiej oceny prowadzonych przez niego zajęć dydaktycznych. Odpowiedzialna polityka kadrowa poszczególnych katedr, w ramach uwzględniających strategię Wydziałową oraz Uczelnią w tym samym zakresie, nastawiona jest na kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyjającą stabilizacji zatrudnienia i rozwojowi nauczycieli akademickich. Uczelnia oraz Wydział kreują warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do uświadamiania sobie własnych potrzeb rozwojowych i organizują instytucjonalne formy wszechstronnego doskonalenia swoich pracowników. Więcej na ten temat w punktach 4.4 i 4.5.

4.3. Łączenie działalności dydaktycznej z nauką

Na wstępie należy podkreślić, że już na mocy samych przepisów prawa w odniesieniu do Szkolnictwa Wyższego studia zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia przygotowują do pracy naukowej. Na stopniu pierwszym studenci nabywają kompetencje naukowe niezbędnych do tego, by na stopniu drugim również współuczestniczyć w życiu naukowym ich opiekunów merytorycznych. Dydaktyka jest tylko częścią zawodowej aktywności pracowników badawczo-dydaktycznych UŁ. Dopełnia ją ważna i będąca przedmiotem odrębnej oceny działalność badawcza. W niemal wszystkich przypadkach osób zatrudnionych w IF kompetencje te są nierozłączne. Etat badawczo-dydaktyczny stanowi bowiem podstawową formę zatrudnienia w UŁ. Uczestnicząc w zajęciach studenci mają więc kontakt z naukowcami, co obu stronom przynosi profity. Nauczyciele akademicy wykorzystują bowiem często efekty własnych badań w pracy ze studentami, którzy w ten sposób stają się ich pierwszymi odbiorcami i krytykami, korzystając przy tym merytorycznie, bo poznają najnowsze trendy w danej dziedzinie, i metodycznie, gdyż przykładowo uczą się technik pisania tekstu. Ta cenna interakcja zachodzi w dużym stopniu na proponowanych zajęciach do wyboru, jednak przede wszystkim na seminariach licencjackich i magisterskich. W niektórych przypadkach współpraca naukowca ze studentem przyjmuje postać realizacji wspólnych celów badawczych.

Pracownicy Instytutu Filozofii UŁ zapraszają studentów do przedstawionych poniżej działań:

Dr Marcin Bogusławski prowadzi zajęcia związane z obszarem badawczym nowej humanistyki, filozofii współczesnej i epistemologii. Zachęca studentów do składania wniosków o granty studenckie, proponuje pisanie recenzji książek, a dwóm osobom zaproponował zredagowanie tematycznego numeru pisma internetowego Hybris, którym kieruje.

Prof. Janusz Ciuciura brał udział w projekcie Mistrzowie Dydaktyki 4, realizowanym w ramach środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (MNISW/2020/312/DIR/KH). Projekt obejmował wizytę w Uniwersytecie w Gandawie (09-13.05.2022). W wizycie uczestniczyli studenci kierunku *filozofia*.

Dr Aleksander Gemel od 2024 roku jest opiekunem Koła Naukowego Kognitywistyki z siedzibą w Instytucie Filozofii UŁ, gdzie propaguje filozofię i aktywizuje studentów. Działalność Koła ma na celu: rozwijanie autorskich inicjatyw naukowych studentów, włączenie ich w ramy projektów badawczych prowadzonych przez opiekuna Koła, organizację konferencji i warsztatów naukowych, przygotowanie studentów do udziału w nich oraz merytoryczny i techniczny nadzór nad procesem pisania publikacji naukowych uczestników.

Prof. Andrzej Idrzejczak przyczynił się do udziału studentów kierunku *filozofia* w pracach organizacyjnych podczas dwóch organizowanych przez siebie konferencji: Nonclassical Logics (2022 i 2024 r.).

Prof. Janusz Kaczmarek w roku 2021 sfinansował z grantu NCN wyjazd do Dubrownika dla dwóch studentów na konferencję Formal Methods in Science and Philosophy (student studiów pierwszego stopnia – wygłosił referat, który wcześniej wspólnie omówiono); osobiście również uczestniczył w wspomnianej konferencji (z referatem). Na prowadzonych przez siebie zajęciach Pan Profesor przedstawia własny aktualny dorobek i zachęca studentów do przygotowywania referatów na konferencje nie tylko studenckie.

Prof. Kazimierska-Jerzyk utworzyła wraz ze studentami *filozofii* Portal IF Kolekcja Polski Plakat. Działa on od czerwca 2020. Obecnie opublikowano tam 72 teksty (recenzje książek, wydarzeń, polemiki, omówienia dzieł. W tym 8 tekstów samej Pani Profesor. Strona portalu <http://if-kolekcja.uni.lodz.pl/>; zorganizowała Ona ponadto ze studentami wystawę w Centrum Kultury UŁ pt. *Plakat to nie bajka* (2020), towarzyszyło temu wydanie folderu, <http://if-kolekcja.uni.lodz.pl/index.php/wystawy/plakat-to-nie-bajka/>; prof. Kazimierska-Jerzyk organizowała ze studentami wystawę *Nie będzie kolorowo. Plakaty Rafała Kapicy* (2020), we współpracy z Fundacją Urban Forms, w KIPISZ: klubokawiarnia / fundacja / Przestrzeń Improwizacji Osobistej, Łódź, ul. Piotrkowska 282, 10.10.2020 – 7.11.2020. <http://if-kolekcja.uni.lodz.pl/index.php/wystawy/nie-bedzie-kolorowo-2020/>.

Dr Krzysztof Kędziora jest opiekunem Koła Naukowego Filozofów IDEA, które stanowi pole przenikania się pracy nauczycieli akademickich ze studentami. Ponadto dr Kędziora koordynował ze strony polskiej realizację projektu “Internationalisation of the Teacher Education Lodz-Erfurt”. W jego ramach 13-stu studentów z Erfurtu prowadziło swoje projekty naukowe w Łodzi (poświęcone m.in. debacie nt. aborcji w Polsce) 06-09.06.2022 r. Studenci z Łodzi przebywali na Uniwersytecie w dniach 25-28.09.2023 r. (osiem osób z I i II stopnia *filozofii* realizowało swoje naukowe projekty, poświęcone m.in. sztuce Bauhausu czy historii Żydów niemieckich). Towarzyszyli im dr Krzysztof Kędziora i dr Joanna Miksa. 11-stu studentów z Erfurtu przebywało w Łodzi w dniach 20-23.05.2024 (realizowali projekty poświęcone m.in. Łódzkiemu Gettu, życiu codziennemu Żydów w Łodzi, zbiorom sztuki łódzkich muzeów).

Prof. Janusz Maciaszek nadzorował udział studentów kierunku *filozofia* (czynny i bierny) w obradach XII Polskiego Zjazdu Filozoficznego (11-16.09 2023).

Prof. Marek Nowak - prowadzone przez Niego zajęcia na seminariach magisterskich zaowocowały artykułem „Kazimierz Lewy: zapomniany polski filozof z Cambridge”, napisanym przez studentkę Martę Brewer, przyjętym w 2024 roku do druku w czasopiśmie Hybris.

Dr Michał Zawidzki organizował międzynarodowy kurs z metod sztucznej inteligencji przeznaczony dla młodzieży licealnej (formuła zdalna, uczestnicy ze Stanów Zjednoczonych oraz Rumunii) i przygotowujący do badań akademickich (funkcja tutora). Prowadził zajęcia z metod symbolicznych w sztucznej inteligencji w ramach Oriel Summer Institute na Uniwersytecie Oksfordzkim (szkoła letnia dla brytyjskich i zagranicznych studentów studiów licencjackich) – rok 2023 i 2024.

4.4. Polityka kadrowa Rozwój i doskonalenie kadry

Strategia rozwoju IF i Wydziału Filozoficzno-Historycznego wpisuje się w politykę edukacyjną Uniwersytetu Łódzkiego. W Instytucie Filozofii UŁ rekrutacja pracowników odbywa się w otwartych konkursach, które rozpisuje się w wyniku zapotrzebowania na danego specjalistę. Przy zatrudnianiu w wymiarze całego etatu zostaje rozpisany publiczny konkurs, w którego efekcie zostaje wyłoniony najlepszy kandydat/kandydatka. Podobna procedura nie jest wymagana dla zatrudnień na niepełny etat. Zatrudnienie ma w pewnym sensie charakter nieciągły, ponieważ nie wystarczy zostać raz przyjętym do pracy w Uniwersytecie Łódzkim, lecz każdy pracownik – o czym była mowa powyżej (patrz 4.5.) – podlega ocenie na podstawie *kwestionariusza indywidualnej oceny pracowniczej*, zbudowanego w sposób uwzględniający rozmaite aspekty pracy danej osoby. Pozytywne przejście okresowej oceny jest równoznaczne z utrzymaniem zatrudnienia, natomiast dwie kolejne oceny negatywne mogą

skutkować jego utratą. Nowi pracownicy są rekrutowani na wniosek kierowników Katedr. Wnioski kadrowe kieruje się następnie do Dziekana Wydziału. W przypadku zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy o zatrudnieniu decyduje procedura konkursowa. Ostateczna decyzja o zatrudnieniu danego kandydata zostaje podjęta z uwzględnieniem zaopiniowania podejmowanego w tajnym głosowaniu członków Rady Wydziału Filozoficzno-Historycznego.

W standardach rekrutacji i zatrudnienia od lat obowiązują na Wydziale następujące wytyczne:

- kryterium odpowiedniego i wyróżniającego się dorobku naukowego i doświadczenia naukowego kandydata;
- potrzeby naukowe i dydaktyczne katedr/zakładów;
- konieczność zachowania stabilności funkcjonowania jednostek w obrębie instytutów, ciągłości prowadzenia badań i potencjalnego budowania szkół naukowych;
- racjonalną gospodarkę finansami Wydziału, unikanie przepensowania pracowników badawczo-dydaktycznych i zapewnienie pracownikom przepisane prawem pensum dydaktycznego;
- docelowe uzupełnianie wymiaru zatrudnienia pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze etatu;
- budowanie potencjału naukowego Wydziału poprzez zatrudnianie pracowników przysparzających wysoko punktowanych publikacji, publikujących także w językach kongresowych itp.;
- konieczność generacyjnego odnawiania kadry dydaktycznej poszczególnych instytutów;
- zapewnienie maksymalnej transparentności procesu rekrutacyjnego (otwarty charakter konkursów, komisyjne podejmowanie decyzji przy szczególnym uwzględnieniu opinii przyszłego bezpośredniego zwierzchnika, tj. kierownika katedry/zakładu, pełne informowanie Rady Wydziału przed zaopiniowaniem zatrudnienia);
- zabezpieczenie praw pracowniczych i godnego, stabilnego zatrudnienia pracowników wywiązujących się należycie z obowiązków zawodowych, kształtowanych przez prawo powszechnie obowiązujące i przepisy uczelni;
- szczegółową, regularną ocenę indywidualną pracowników na zasadach obowiązujących w uczelni i sformułowanych przez Radę Wydziału.
- jednym z kluczowych kryteriów wyboru jest znajomość języków obcych, która umożliwia prowadzenie translatoriów oraz zajęć dla studentów zagranicznych.

Dobór pracowników badawczo-dydaktycznych w Instytucie Filozofii UŁ opiera się na przejrzystych zasadach i w rezultacie przyczynia się do prawidłowej realizacji zajęć. Przedstawiony powyżej sposób kontroli pracy nauczycieli akademickich w Instytucie Filozofii wraz z innymi formami oddziaływania na kadrę stwarzają warunki stymulujące pracowników do nieprzerwanego rozwoju.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

4.5.1. System wspierania kadry

Podjęcie pracy na etacie badawczo-dydaktycznym łączy się z koniecznością nieustannego procesu poszerzania kompetencji oraz doświadczenia zawodowego pracowników. Uniwersytet Łódzki wspiera swoją w kadrę w tym względzie. Centrum Rekrutacji i Doskonałości Dydaktycznej UŁ proponuje nauczycielom akademickich udział w szkoleniach indywidualnych i webinarach dotyczących kształcenia tradycyjnego czy nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, m.in. w zakresie rozwoju i upowszechniania szeroko rozumianego e-learningu i tutoring, jak również odnośnie do projektowania zajęć, doboru metod i narzędzi wspierających proces dydaktyczny.

(Przykładowe szkolenia webinarowe z ostatniego okresu: projektowanie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem modelu Constructive Alignment; Design Thinking jako kreatywna metoda dydaktyczna; skuteczna i zrozumiała wizualizacja informacji a potrzeby studenta; projektowanie rozwoju studentów zgodnie z taksonomią Blooma; wpływ projektowania zajęć na wykorzystanie potencjału pamięci studentów; Storytelling w prowadzeniu zajęć - już nie nowy, ale wciąż trudny; zajęcia z potencjałem na przyszłość - praktyczne metody dydaktyczne; Jak i kiedy oceniać studentów?)

Uniwersytet Łódzki umożliwia również doszkalanie się z zakresu kompetencji miękkich. Proponowane tematy szkoleń dotyczą różnych aspektów badania relacji w miejscu pracy, poruszają zagadnienia związane zarówno z trudnymi sytuacjami jak dyskryminacja, przeprowadzają przez sposoby radzenia sobie z wyzwaniami oraz uczą o zmianie organizacyjnej. Przytaczam listę szkoleń tylko z października 2024: czym jest gender and diversity mainstreaming, czyli o intersekcjonalności w życiu codziennym i badawczym; jak radzić sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych (w miejscu pracy/ nauki i nie tylko); o budowaniu relacji z innej strony – znaki rozpoznania w miejscu pracy/nauki i w domu; bo wszyscy w coś grają – budowanie pozytywnych relacji i przeciwdziałanie konfliktom w miejscu pracy (i nie tylko); gender and diversity mainstreaming: How to use intersectionality in everyday life and research.

Od 01.2023 r. w Centrum Rekrutacji i Doskonałości Dydaktycznej został powołany Zespół Doskonałości Dydaktycznej, w skład, którego weszli: metodyk ds. kształcenia tradycyjnego, metodyk ds. e-learningu oraz informatyk-grafik. Zespół powstał w ramach realizacji projektu Doskonałość Dydaktyczna Uczelni, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój POWR.03.04.00-00-P023/21, a obecnie realizuje zadania związane z trwałością projektu.

Zespół Doskonałości Dydaktycznej oferuje:

- szkolenia stacjonarne i webinary dla wszystkich nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne (dotyczą one metodyk kształcenia tradycyjnego, e-learningu, nauczania hybrydowego, wykorzystania narzędzi informatycznych w kształceniu);
- szkolenia stacjonarne skierowane do nauczycieli z poszczególnych Wydziałów UŁ oraz studentów kierunków pedagogicznych, kierunków i specjalności nauczycielskich na UŁ;
- szkoleniowe materiały asynchroniczne dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w UŁ publikowane w Portalu Pracowniczym UŁ;
- konsultacje dla nauczycieli akademickich UŁ.

W ramach realizacji projektu utworzone zostało również Zrzeszenie Tutorów UŁ powołane Zarządzeniem nr 90 rektora UŁ z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie powołania Zrzeszenia Tutorów UŁ oraz określenia struktury i zasad działania. Zrzeszenie wypracowało model kształcenia z elementami tutoring, który został zatwierdzony w formie Zarządzenia nr 64 Rektora UŁ z dnia 25.03.2024 r.

Ponadto pracowników Wydziału Filozoficzno-Historycznego wspiera osoba odpowiedzialna za wyszukiwanie i przekazywanie pracownikom informacji o konkursach grantowych oraz szkoleniach i spotkaniach informacyjnych, rozliczanie wewnętrznych projektów UŁ (IDUB i granty studenckie). Inna osoba pomaga im w sprawach formalnych związanych z prowadzeniem grantów.

Wsparciu uzyskiwania i realizacji projektów grantowych pracowników UŁ służy również działalność ogólnouczelnianego Centrum Wsparcia Projektów (CWP; dawniej pion Centrum Nauki UŁ). Informuje ono o konkursach na finansowane ze źródeł krajowych i zagranicznych projekty badawcze/stypendialne/stażowe/wyjazdowe/wdrożeniowe/aplikacyjne, organizuje szkolenia dla wnioskodawców, prowadzi indywidualnie konsultacje, pomaga w przygotowaniu wniosków oraz prowadzi obsługę finansową realizowanych projektów. Centrum Ewaluacji (CE; inny pion dawnego Centrum Nauki UŁ) zajmuje się natomiast włączaniem Uczelni do konsorcjów projektowych w roli partnera oraz koordynatora i lidera (np. UNIC). CWP wraz z CE realizują [Strategię Uniwersytetu Łódzkiego na lata 2021-2030](#) wspierając naukowców UŁ w uprawianiu dobrej nauki. Gromadzą wiedzę

i doświadczenie wypracowane na uczelni i przekazują je badaczom na każdym etapie kariery, pomagając im osiągać sukcesy w pozyskiwaniu i realizacji grantów zewnętrznych i osiągania wysokich wyników ewaluacji dziedzin i dyscyplin.

Podnoszenie jakości kompetencji kadry badawczo-dydaktycznej skutkuje z jednej strony tym, że pracownicy Instytutu Filozofii UŁ stają się coraz bardziej konkurencyjni względem innych osób zatrudnionych w rozmaitych analogicznych placówkach badawczo-dydaktycznych w Polsce i za granicą. To właśnie wsparcie instytucjonalne kadry stanowi niezbędny i niezastąpiony czynnik podnoszenia jakości jej pracy i efektów z niej wynikających. Na niwie samej nauki są to wymierne skutki w postaci wysoko punktowanych publikacji, otrzymywanego finansowania dla projektów badawczych i uzyskiwania grantów. Z drugiej strony, działalność ta ma swe oczywiste przełożenie również na jakość kształcenia studentów. Dobrze przygotowana kadra uniwersytecka gwarantuje studium filozofii dostęp do wiedzy na najwyższym możliwym poziomie – nie tylko krajowym, ale światowym, wynikający z permanentnie uzupełnianych zasobów wiedzy, pozyskiwanych w oparciu o najnowsze źródła i metody. Studenci kierunku *filozofia* w Uniwersytecie Łódzkim na każdym etapie kształcenia spotykają się z kompletną ofertą pomocy. Bez względu na stopień studiów, student dostaje zawsze wszystkie narzędzia badawcze i treści, wymagane zarówno przez Program studiów, jak i jego wewnętrzne ambicje i oczekiwania. Rozwój kadry Instytutu Filozofii UŁ nigdy nie odbywa się niezależnie od potrzeby jego późniejszej aplikacji dla celów coraz doskonalszej dydaktyki.

Także Senat UŁ ma znaczne kompetencje w zakresie wpływu na system kształcenia (§ 22.1 Statutu UŁ), w tym m.in. uchwała regulamin studiów, zatwierdza programy studiów i studiów podyplomowych, określa sposób weryfikacji efektów uczenia się, zaś odrębną uchwałą określa funkcjonowanie systemu jakości kształcenia.

Głównym aktem prawnym regulującym funkcjonowanie systemu jakości kształcenia jest Uchwała nr 28 Senatu UŁ z dnia 28 września 2020 r. w sprawie funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w UŁ ze zm. Określa ona cele systemu (§ 3) oraz środki do ich osiągnięcia (§ 4). Reguluje również funkcjonowanie głównego organu opiniodawczo-doradczego Rektora UŁ w zakresie dydaktyki i kształcenia – Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia (URdsJK), kierowanej przez przewodniczącego w osobie prorektora ds. jakości kształcenia, poza stałym doradztwem rektorowi, opracowuje procedury służące doskonaleniu jakości kształcenia, ustala harmonogram prac na okres kilkuletni oraz na każdy rok akademicki, ocenia formy działania w celu podnoszenia jakości kształcenia w Uczelni oraz sporządza okresowe raporty z działalności na rzecz jakości procesu kształcenia i dotyczących efektów funkcjonowania SJK w UŁ dla Senatu UŁ; wspiera jednostki UŁ w przygotowaniu raportów dla PKA; opiniuje programy studiów na potrzeby Senatu UŁ. Ze względu na ww. kompetencje oraz częstość posiedzeń, URdsJK jest głównym forum dyskusyjnym długofalowych oraz doraźnych zmian w dydaktyce i odgrywa kluczową rolę w odniesieniu do SJK.

Na poziomie uczelni jako całości funkcjonują dalsze organy mające wpływ na system jakości kształcenia, w tym pełnomocnicy Rektora (m.in. ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS; ds. wymiany międzynarodowej; ds. praktyk zawodowych itd.). Osobno należy podkreślić rolę Centrum Rekrutacji i Doskonałości Dydaktycznej, sprawującego administracyjną pieczę nad studiami, ich prowadzeniem oraz wydawaniem dyplomów ukończenia studiów, a także zapewniającego merytoryczne i techniczne wsparcie rektorowi, prorektorowi, URdsJK oraz wydziałom w zakresie dydaktyki, jej spójności i doskonalenia.

4.5.2. System motywowania kadry

Na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UŁ funkcjonuje system dodatków motywacyjnych przyznawanych pracownikom naukowo-dydaktycznym za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Dodatki te są określane na podstawie wyników kwestionariusza, zgodnie z regulaminem przyznawania nagród i premii na Wydziale Fil.-Hist. UŁ oraz z zasadami przyznawania dodatków motywacyjnych (ww. dokumenty do wglądu w Dziekanacie Wydziału). Wyżej wymienione

kwestionariusze są przed zatwierdzeniem przez Radę Wydziału konsultowane z pracownikami Wydziału i Związkami Zawodowymi. Podczas obrad Rady Wydziału Fil-Hist. prezentowane są osiągnięcia naukowe pracowników Wydziału, jak również głosowane są wnioski o nagrody za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Co roku przyznawane są nagrody Rektora UŁ (indywidualne i zespołowe) w tych trzech kategoriach. Corocznie kierownicy katedr mogą zgłaszać wyróżnione publikacje swoich pracowników do nagrody Rektora.

4.5.3. Awanse kadry w Instytucie Filozofii UŁ

W ciągu ostatnich 5 lat należy odnotować proces doskonalenia kadry w Instytucie Filozofii UŁ wyrażony w awansach. W latach 2019-2024 dwóch pracowników Instytutu Filozofii obroniło prace doktorskie, siedmioro uzyskało stopień doktora habilitowanego, a jedna osoba tytuł naukowy profesora. Szczegółowo:

tytuł profesora:

prof. dr hab. Marek Rosiak – od 2022 r.

stopień doktora habilitowanego:

dr hab. Wioletta Kazimierska-Jerzyk, prof. UŁ – od 2019 r.

dr hab. Tomasz Sieczkowski, prof. UŁ – od 2019 r.

dr hab. Janusz Ciuciura , prof. UŁ - od 2020 r.

dr hab. Bartosz Żukowski, prof. UŁ – od 2020 r.

dr hab. Paweł Grabarczyk, prof. UŁ – od 2021 r.

dr hab. Katarzyna de Lazari-Radek, prof. UŁ – od 2022 r.

dr hab. Joanna Papiernik - od 2024 r.

stopień doktora:

dr Marcin Leszczyński – od 2020 r.

dr Bartosz Pokorski – od 2023 r.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<i>brak</i>	<i>brak</i>

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

W ostatnich latach Dyrekcja, poszczególne ciała oraz pracownicy Instytutu Filozofii UŁ przywiązują szczególną wagę do relacji ze studentami, jak również jakości relacji między samymi studiującymi. Powodem stała się troska o zrozumienie i dobrą współpracę między kadrą oraz studentami na kierunku i Wydziale. Podobne nastawienie jawnie wyraża nowo powołane grono rektorskie oraz kolegium dziekańskie obecnej i poprzedniej kadencji. Uniwersytet Łódzki już w kampanii wyborczej prowadzonej w tym roku zyskał przydomek „Ludzkiej Uczelni”. Kadra i Władze UŁ w pełni zdają sobie sprawę ze

skomplikowanej kondycji osób młodych, spośród których rekrutujemy naszych studentów, spowodowanej ogólną sytuacją na świecie oraz latami wyłączenia lub ograniczenia w dostępie do prawidłowych zasad kształcenia i życia w okresie Covid-19. W Instytucie Filozofii opracowany został ostatnio Katalog Dobrych Praktyk, który - obok obowiązującego *Regulaminu studiów w UŁ* - służy unormowaniu pracy i współdziałania kadry i studentów, jak również uzdrawianiu sytuacji konfliktowych i napięć na różnych poziomach interakcji na Wydziale Filozoficzno-Historycznym i na Uczelni. Zespół opracowujący Katalog powstał w czerwcu 2024 roku. W skład zespołu wchodził koordynatorzy prac, dr Bartosz Pokorski i dr Michał Zawidzki oraz Dyrekcja Instytutu Filozofii (prof. Janusz Maciaszek i dr Krzysztof Kędziora). Wstępna wersja dokumentu gotowa była we wrześniu i część zasad została przedstawiona studentom pierwszego roku filozofii (zarówno I i II stopnia) na spotkaniu powitalnym, tzw. *Welcoming day*. W skład *Katalogu* wchodzi: (1) wypisy z *Regulaminu studiów UŁ* oraz *zarządzeń Rektora UŁ* i *Dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego* dotyczące warunków zaliczania zajęć, zasad regulujących kwestie obecności i spóźnień, kwestie dot. zdrowia, dyskryminacji, mobbingu i molestowania, określenia właściwego sposobu komunikowania się z pracownikami oraz (2) same dobre praktyki, czyli zasady dobrego zachowywania się na zajęciach ułatwiające prowadzenie i uczestnictwo w zajęciach (np. dot. punktualności, przygotowywania się na zajęcia, jedzenia, korzystania z telefonów itd.). W listopadzie 2024 roku prace nad ostateczną postacią katalogu wciąż trwają, natomiast planowane jest, aby finalna wersja gotowa była nie później niż w grudniu.

Wiadomości zawarte w punkcie 4.1.4. "popularyzacja" w dużym stopniu informują również o współpracy pracowników IF z otoczeniem, którą przedstawiamy w kryterium 6. Popularyzacja jest bowiem często efektem tej współpracy.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Infrastruktura wraz z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnością

Baza dydaktyczna i naukowa Instytutu Filozofii mieści się w najstarszym z uniwersyteckich budynków, tzn. w kompleksie zabudowań przy ul. Narutowicza 65/Lindleya 3/5. Jest to lokalizacja w centrum Łodzi i blisko dworca PKP Łódź Fabryczna, co komunikacyjnie sprzyja odwiedzającym tę instytucję, osobom w niej pracującym i studiującym.

W tych zabudowaniach znajdują się trzy niezależne wejścia, dwie portiernie i szatnia oraz wielokabinowe toalety na każdym piętrze, w tym trzy dla osób z niepełnosprawnościami. Budynek od ul. Lindleya wyposażony jest w windę i podjazd, a klatki schodowe w schodołazy do ewentualnego transportu osób na wózkach inwalidzkich. W korytarzach roztawione są automaty z kawą i przekąskami.

Połączone budynki przy zbiegu ulic Narutowicza i Lindleya obsługuje 6 portierów, 3 pomocniczych pracowników technicznych, 4 osoby sprzątające oraz 2 pracowników gospodarczych. Portiernia od ul. Lindleya czynna jest w godzinach zajęć studentów i pracowników UŁ. Portiernia główna od ul. Narutowicza pracuje w trybie całodobowym.

5.2. Baza dydaktyczna

W całym kompleksie funkcjonuje pięć instytutów. Instytut Filozofii zajmuje III piętro budynku od strony ul. Lindleya, gdzie użytkuje sześć sal dydaktycznych (o łącznej powierzchni 276,2 m²) oraz pięć sal naukowo-dydaktycznych (o łącznej powierzchni 101,5 m²). Ma też do dyspozycji dwie sale dydaktyczne (E i F) w przylegającym tzw. nowym budynku (w którym mieści się również Biblioteka Humanistyczna). Ponadto współużytkuje przeznaczoną dla 120 słuchaczy, a zajmującą ok. 213 m² aulę, która znajduje się również w nowym budynku. We wszystkich wymienionych salach równocześnie może się pomieścić 341 studentów. Na I piętrze budynku mieści się sekretariat IF.

Wyszczególnienie pomieszczeń dydaktycznych Instytutu Filozofii UŁ

Oznaczenie pomieszczenia	Przeznaczenie sali	Użytkownicy	Powierzchnia sali w m2	Ilość miejsc
Sala 303	dydaktyczna	Instytut Filozofii	25,60	24
Sala 306	dydaktyczna	Instytut Filozofii	43,40	21
Sala 308	dydaktyczna	Instytut Filozofii	43,40	30
Sala 312	dydaktyczna	Instytut Filozofii	45,20	28
Sala E	dydaktyczna	Instytut Filozofii	58,30	32
Sala F	dydaktyczna	Instytut Filozofii	60,30	30
Aula	dydaktyczna, reprezentacyjna	Wydział Filozoficzno-Historyczny; Inst. Filozofii – współużytkownik.	213,10	do 120
Sala 301	seminaryjna, pokój dla profesorów, doktorantów i gości Instytutu Filozofii	Instytut Filozofii	21,50	12
Sala 305A	sala seminaryjna	Katedra Logiki i Metodologii Nauk	15,50	7
Sala 314	sala seminaryjna	Katedra Filozofii Współczesnej	21,50	10
Sala 316	sala seminaryjna	Katedra Etyki	21,50	16
Sala 318	sala seminaryjna	Katedra Historii Filozofii	21,50	11
		Razem	590,80	341 (w tym Aula 120 osób)

W salach 303, 306, 308, 312, E i F i auli znajdują się komputery oraz rzutniki. Dzięki współpracy z English Language Center UŁ w salach 303, E i F zamontowano tablice interaktywne. Ponadto we wszystkich salach zajęciowych znajduje się sprzęt projekcyjny (projektory multimedialne i ekrany) oraz komputery do prezentacji. Katedry są wyposażone w komputery stacjonarne, laptopy, tablety, przenośny projektor, urządzenia wielofunkcyjne, drukarki. Sprzęt ten wykorzystywany jest częściowo w pracy dydaktycznej, częściowo w pracy naukowej i do realizacji obowiązków administracyjnych. Oprócz tego sekretariat IF dysponuje laptopami i przenośnym rzutnikiem, które w razie potrzeby mogą służyć wykładowcom prowadzącym zajęcia w salach seminaryjnych. Komputery znajdujące się w salach przeznaczone do prezentacji wyposażone są w standardowe głośniki, a oprócz tego w sali 312 znajduje się wysokiej jakości sprzęt nagłośnieniowy, który umożliwia przeprowadzenie zajęć, dla których niezbędne jest wykorzystanie fragmentów utworów muzycznych.

Za modernizację oraz konserwację infrastruktury i zasobów edukacyjnych IF odpowiadają centralne jednostki wydziałowe oraz uniwersyteckie.

5.3. Technologie informacyjno-komunikacyjne IF używane do celów dydaktycznych

Instytut Filozofii dysponuje relatywnie bogatym zestawem narzędzi informacyjno-komunikacyjnych. Są to:

- *Sieć Wi-Fi* dostępna na terenie całego Instytutu Filozofii.
- Autorska wersja *streamingu zajęć dydaktycznych* za pośrednictwem Teams/YouTube. W kamery i sprzęt rejestrujący audio z oprogramowaniem wyposażona jest jedna sala w IF.
- *Systemem informatyczny USOS* służy społeczności UŁ do zarządzania tokiem studiów. Jego rozszerzenie *USOSweb* stanowi główny interfejs dla nauczycieli akademickich i studentów. Umożliwia on przeniesienie na płaszczyznę elektroniczną wielu wykonywanych przez nich usług, czynności i procedur, które wiążą się z organizacją i dokumentacją przebiegu studiów. *USOSweb* udostępnia studentom m.in. plan zajęć, przegląd ocen i zaliczeń, zapisy na zajęcia i egzaminy, składanie podań, wypełnianie ankiet dotyczących procesu dydaktycznego, informacje o płatnościach i stypendiach, komunikację z uczestnikami tych samych zajęć i z prowadzącymi. Nauczycielom akademickim serwis umożliwia m.in. wystawianie ocen i zaliczeń, wypełnianie protokołów do zajęć, wysyłanie wiadomości do uczestników zajęć. Dzięki *USOSweb* społeczność uczelniana może internetowo brać udział w organizowanych w wyborach do ciał kolegialnych uczelni.
- *Mobilny USOS* – aplikacja mobilna (w wersji na systemy Android i iOS) dająca dostęp do części funkcji realizowanych w *USOSweb* oraz do funkcji przeznaczonych specjalnie dla urządzeń mobilnych. Użytkownik w ramach tej aplikacji otrzymuje powiadomienia o dotyczących go zdarzeniach zachodzących w *USOS* (np. wystawienie oceny) lub wysłanych do niego bezpośrednio przez uczelnianą administrację (np. upływający termin ważności badań lekarskich lub wniesienia opłat).
- *Aplikacja MyUNILodz* - mobilna aplikacja studencka powstała w ramach projektu „(Nie)Pełnosprawny Student UŁ” współfinansowanym przez Unię Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Składa się ona z 3 podstawowych modułów:
 - „Bazy Wiedzy” - z podstawowymi informacjami wydziałowymi i ogólnouniwersyteckimi, m.in. o stypendiach, wnioskach, akademikach, programach wsparcia i dziekanatach/Centrach Obsługi Studenta;
 - „Aktualności” - z najważniejszymi wpisami dotyczącymi wydarzeń naukowych i kulturalnych, konferencji, sympozjów i życia uczelnianej społeczności;
 - „Komunikaty” - z istotnymi informacjami, w tym z wydziałów, o których powinien wiedzieć każdy student UŁ.
- *Informator ECTS* – serwis internetowy zawierający wiadomości dotyczące systemu transferu i akumulacji punktów ECTS.
- *APD* (Archiwum Prac Dyplomowych) – serwis internetowy pełniący rolę repozytorium prac dyplomowych. Przechowywane są w nim również takie informacje, jak ocena z pracy, recenzje opiekuna pracy i recenzenta. Ponadto serwis wspiera zdalny proces przebiegu obrony pracy dyplomowej, w tym wprowadzanie i zatwierdzanie recenzji oraz zdalne wypełnianie i zatwierdzanie protokołu egzaminu dyplomowego.
- *Moodle* – platforma asynchroniczne wspierająca nauczanie zdalne. Za jej pomocą nauczyciel akademicki udostępnia studentom materiały dydaktyczne. Dająca możliwość kontrolowania wiedzy i umiejętności poprzez różnorodne testy, quizy oraz zadania.

Cała społeczność akademicka ma dostęp m.in. do:

- Pełnego pakietu *Microsoft Office 365 Professional Plus*, w tym m.in. *Word, Excel, PowerPoint*;
- Wirtualnego dysku (OneDrive) o pojemności 30 GB (z możliwością wnioskowania przez użytkowników kont pracowniczych o rozszerzenie pojemności przestrzeni dyskowej do 100 GB) dla każdego użytkownika – do przechowywania i współdzielenia plików;
- Platformy MS Teams służącej do pracy zespołowej, wykorzystywanej do prowadzenia zajęć;
- *Eduroam* – zapewnia dostęp do sieci bezprzewodowych (wifi) dla wszystkich partnerów przynależących do tego projektu. Z jego sieci może korzystać każdy pracownik i student UŁ posiadający uczelniane konto pocztowe;
- *Wideterminali* – UŁ posiada łączenie 20 sztuk (13 dużych zestawów i 7 małych) zestawów zapewniających bardzo dobrą jakość dźwięku i wideo. Każdy wydział Uczelni dysponuje przynajmniej jednym z nich. Dzięki temu w łatwy sposób można zamienić salę dydaktyczną na miejsce spotkań w MS Teams. Wydział Filozoficzno-Historyczny ma trzy zestawy: Instytut Historii UŁ, ul. Kamińskiego 27a, sala 202 - duży zestaw; Instytut Historii, ul. Kamińskiego 27a, sala 52 - mały zestaw; Instytut Archeologii, kompleks budynków Narutowicza/Lindleya, sala 109 - mały zestaw.

5.4. Informacyjne oraz edukacyjne zasoby biblioteczne

Zbiory informacyjne i edukacyjne Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ znajdują się w dwu bibliotekach, tj. w Bibliotece Humanistycznej (dalej BH) oraz w Bibliotece Instytutu Historii. Pierwsza z wymienionych (mieszcząca się w nowym budynku kompleksu Narutowicza/Lindleya, czyli w siedzibie kierunku *filozofia*) posiada zbiory czterech jednostek: Instytutu Archeologii UŁ, Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ, Instytutu Filozofii UŁ oraz Instytutu Historii Sztuki UŁ. Obie placówki wraz z Biblioteką Uniwersytecką i bibliotekami innych jednostek UŁ tworzą jednolity system biblioteczno-informacyjny.

BH na stałe współpracuje z Biblioteką Uniwersytecką w następujących kwestiach:

- szkolenia i nadzór nad opracowaniem zbiorów w systemie Symphonia,
- prenumerata czasopism zagranicznych, baz elektronicznych oraz częściowy zakup wydawnictw obcojęzycznych,
- szkolenia z baz elektronicznych i udział w ich uzupełnianiu (np. propozycje do Ibuka),
- gospodarka dubletami i drukami zbędnymi,
- wypożyczanie międzybiblioteczne.

Od 2017 r. BH ma swoją siedzibę w nowym budynku dydaktycznym przy ul. Lindleya 3, gdzie zajmuje parter (Wypożyczalnia, Czytelnia) i podziemia (magazyn główny) - w sumie to 500 m² powierzchni. Placówka wyposażona jest w najnowszej generacji sprzęt, m.in. we wrzutnię służącą do zwrotu książek oraz system RFID. Dostępny dla studentów, jak i pracowników dydaktycznych jest skaner. W przyszłości, najpóźniej w 2025 roku, zostanie zakupiony książkomat. Biblioteka posiada 13 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, a na terenie placówki można korzystać z sieci wifi. Księgozbiór w magazynie umieszczony jest w systemie regałów kompaktowych (przesuwnych).

5.5. Gromadzenie, opracowanie i wypożyczanie zbiorów

Zbiory BH gromadzi na drodze zakupu, darów oraz wymiany krajowej i zagranicznej. W związku z brakiem budżetu dla Biblioteki, dokonuje ona zakupów ze środków przeznaczonych na ten cel przez Dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego, ponadto z pieniędzy statutowych przekazanych przez poszczególne Instytuty oraz z budżetu prowadzonych projektów. W miarę możliwości listy dezyderatów oraz liczba egzemplarzy poszczególnych książek są konsultowane z kierownikami

poszczególnych jednostek. Pozwala to na zakupy materiałów (książek, czasopism czy pojedynczych artykułów) niezbędnych z punktu widzenia realizacji treści kształcenia i tematów badawczych realizowanych w IF. Należy zaznaczyć, iż wiele cennych i niedostępnych na polskim rynku publikacji zagranicznych zostało zakupionych z grantów pracowników i dotacji celowych doktorantów. W 2017 r. BH otrzymała też w darze księgozbiór po zlikwidowanej Bibliotece Konserwatora Zabytków w Łodzi, który w dużej części uzupełnił zbiory Historii Sztuki. We wrześniu 2024 r. profesor Krzysztof Pomian podarował Bibliotece niezwykle cenny księgozbiór 2 500 woluminów, który jest obecnie opracowywany.

Systematycznie na początku roku akademickiego Główna Biblioteka UŁ przesyła do wszystkich bibliotek wydziałowych informację o możliwości składania dezyderatów na zakup książek zagranicznych, niezbędnych do działalności badawczej i dydaktycznej na poszczególnych kierunkach. Książki te są później dostępne w Bibliotece UŁ. Biblioteka ta oferuje ponadto pracownikom i doktorantom naszej Uczelni bezpłatną usługę zamawiania artykułów naukowych, do których dostęp jest ograniczony.

W efekcie wszystkich powyżej wymienionych zabiegów system biblioteczny UŁ zapewnia pracownikom i studentom dostęp do materiałów (książek, czasopism czy pojedynczych artykułów) niezbędnych do realizacji w IF programów nauczania i tematów badawczych podejmowanych.

Stan księgozbioru BH na dzień 30 września 2024 r. wynosi 70 773 woluminy w tym:

Wydawnictwa zwarte	Wydawnictwa ciągłe	Zbiory specjalne
57 957 wol.	12 784 wol.	32 wol.

Zarówno książki jak i czasopisma opracowywane są w systemie Symphonia, który ułatwia czytelnikom dostęp do nich. Obecnie wprowadzono do bazy online prawie 90% ogólnej liczby zbiorów.

Zgodnie z obowiązującym regulaminem użytkownikami Biblioteki Humanistycznej mogą być studenci, pracownicy i absolwenci Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ, jak również (od stycznia 2018 r.) cała społeczność akademicka UŁ. Należy nadmienić, że po połączeniu księgozbiorów w 2016 r. użytkownicy Biblioteki mają ułatwiony dostęp do materiałów, które wcześniej były rozproszone w różnych budynkach. Atutem Biblioteki jest też tzw. „wolny dostęp”, w ramach którego zbiory ustawiono w 5 działach odpowiadających profilom połączonych bibliotek:

- Dział ogólny (Z)
- Filozofia (F)
- Historia Sztuki (HS)
- Archeologia (A)
- Etnologia (E)

5.6. Dostęp do informacji

Ze zbiorów BH można korzystać na miejscu i wypożyczając je na zewnątrz. Biblioteka realizuje wypożyczenia międzybiblioteczne krajowe, a za pośrednictwem Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego również zagraniczne.

Użytkownicy Biblioteki Humanistycznej mają dostęp do informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej. Dzięki wspólnemu katalogowi komputerowemu mogą korzystać ze zbiorów BUŁ oraz (jak była mowa powyżej) ze wszystkich bibliotek zakładowych UŁ. Daje to możliwość otrzymania szybkiej i rzetelnej informacji o potrzebnych im materiałach. Oprócz tego w BH funkcjonują tradycyjne

katalogi kartkowe dla tej części zbiorów, które jeszcze nie zostały wprowadzone do systemu *Symphonia*.

Za pośrednictwem strony Biblioteki UŁ można używać zasobów elektronicznych subskrybowanych przez uczelnię tj. baz elektronicznych oraz pełnotekstowych wersji artykułów z czasopism zagranicznych. Dostęp do tych nich uwarunkowany jest uprzednim zapisaniem się do BUŁ (lista baz i czasopism zagranicznych podlega corocznej weryfikacji).

BH posiada stronę internetową uzupełnianą na bieżąco o aktualne informacje. Jej pracownicy prowadzą szkolenia biblioteczne, które przybliżają zasady korzystania z jej zasobów. Ponadto wprowadzają do bazy ScienceON publikacje pracowników Wydziału Filozoficzno-Historycznego.

Biblioteka Humanistyczna jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach: pon.: 9.00-15.00, wt.: 9.00-16.00, śr.-czw.: 9.00-15.00, pt.: 9.00-14.00. Zatrudnione są w niej na etat 2 osoby, zespół wspiera również koordynator.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Systemowa ocena infrastruktury dydaktycznej i naukowej przy aktywnym współudziale studentów.	Ocena infrastruktury dydaktycznej odbywa się dzięki zgłoszeniom jej uszkodzeń czy braków określonych sprzętów/urządzeń do dyrektora IF. Mogą to czynić zarówno pracownicy, jak i studenci w dwóch trybach: bezpośrednim lub pośrednim przez swoich przedstawicieli zasiadających w Radzie Instytutu. W sprawach drobnych uwag dyrektor przekazuje je intendentowi, a ten uruchamia pracowników technicznych. W sprawach poważniejszych niedoborów dyrektor przedstawia problem dziekanowi. Studenci mogą również zgłaszać swoje zastrzeżenia w anonimowych semestralnych ankietach funkcjonujących w programie USOS (jeden punkt ankiety obejmuje dowolne uwagi związane z kształceniem w UŁ).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego

Instytut Filozofii aktywnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, korzystając z formalnych umów z interesariuszami zewnętrznymi (Rada Partnerów Wydziału Filozoficzno-Historycznego; Rada Interesariuszy Zewnętrznych IF), jak i w nieformalny sposób. Współpraca ta obejmuje trzy płaszczyzny: z instytucjami kultury i sztuki, placówkami oświatowymi i placówkami

wychowawczymi. We wszystkich tych działaniach przodują pracownicy IF, choć w miarę możliwości starają się do nich włączać studentów, doktorantów i absolwentów kierunku filozofia.

6.1.1. Współpraca z instytucjami kultury i sztuki

W latach 2020-2024 przy ul. Próchnika 3 w Łodzi działała księgarnia Do Dzieła (<https://www.facebook.com/ksiegarniadodziela>), instytucja powołana do życia i prowadzona przez absolwentkę i doktorantkę kierunku filozofia UŁ, dr Paulinę Frankiewicz, która w na początku 2024 roku obroniła dysertację pt. *Absurd jako problem filozoficzny i jego odzwierciedlenie w twórczości literackiej wybranych autorów*. Dr Frankiewicz jest członkinią Rady Partnerów. W ramach cyklu Dzielnego Klubu Książki odbywającego się kilka razy w miesiącu organizowano w księgarni DD kilkaset otwartych dla publiczności spotkań autorskich, prezentacji książek, wywiadów itp. Wielu pracowników IF bierze w tych działaniach czynny udział. Prof. Katarzyny De Lazari-Radek prowadziła prezentację swojej książki *Godny pożądanego stan świadomości*, prof. Tomasz Sieczkowski przedstawił własne tłumaczenie książki Jennifer Huberman *Transhumanizm. Od przodków do awatarów*. Prof. Aldona Pobjewska wzięła udział w dyskusji nt. *Edukacja do samodzielności. Warsztaty z dociekań filozoficznych. Scenariusze zajęć*, a prof. Krzysztof Matuszewski rozmawiał na temat „Nowej Justyny” de Sade’a). Spotkanie autorskie w DD miał również mgr Bartosz Józefiak (*Wszyscy tak jeżdżą*), absolwent filozofii UŁ.

Dr Dawid Misztal, dr Krzysztof Matuszewski, dr Marcin Bogusławski oraz mgr Jowita Mróz (absolwentka i doktorantka z filozofii), prowadzili wykłady i dyskusje w ramach Klubu Myślowego na tematy popularyzujące filozofię w łódzkiej Mediatece MeMo (Biblioteka Miejska w Łodzi. Filia nr 29). W tych spotkaniach uczestniczyli także nasi ówcześni studenci, m.in. Jakub Kokoszka i Mateusz Gholamy.

Rozpoczętą w 2015 r. współpracę z klubokawiarnią-antykwarem Niebostan kontynuowano przede wszystkim w formie cyklu wykładów o dobrym życiu prowadzonych przez Prof. Katarzynę De Lazari-Radek oraz debat. W 2019 r. odbyła się na przykład debata *Jak nauka wykazuje, że Bóg nie istnieje*, w której brał udział prof. Tomasz Sieczkowski, prof. Włodzisław Duch, dr Adam Workowski i prof. Jarosław Płuciennik. W Empiku w łódzkiej Manufakturze (2019) miało miejsce wydarzenie z cyklu *Projekt wiedza – Uniwersytet Łódzki w Empiku*, podczas którego prof. Kazimierska-Jerzyk poprowadziła dyskusję na temat *Kamp, glamour i vintage – co mówią o współczesności i pięknie?* Wygłosiła także prelekcję nt. książki grupy o kontrowersyjnej nazwie *Twożywo Plądrujemy ruiny rzeczywistości dla Muzeum Sztuki w Łodzi* (2020).

IF kontynuuje Spotkania Filozoficzne. Są one organizowane przy współpracy z Gutek Film oraz Kino-Galerią Charlie, nad którymi patronat medialny objął magazyn *Filozofuj!*. Partnerami tego wydarzenia są Fundacja Miasto Kultury oraz Hub Kultury-Strefa Kina Charlie. W spotkaniach łączy się projekcje filmów z dyskusjami o nich. Biorą w nich udział zarówno miłośnicy kina związani z kierunkiem filozofia na UŁ, jak i osoby spoza tej instytucji. Spotkania, które odbywają się cyklicznie co kilka tygodni, prowadzili głównie pracownicy IF: dr Joanna Miksa, dr Marcin Bogusławski, prof. Wioletta Kazimierska-Jerzyk, dr Kamil Lipiński, kilka spotkań poprowadził ponadto ówczesny doktorant, a obecny adiunkt IF, mgr Bartosz Pokorski. Analogiczne Spotkania Filozoficzne pod kierunkiem dr. Marcina Bogusławskiego odbywają się w Kinie Ratusz w Zduńskiej Woli. Warto wspomnieć, że absolwentka filozofii UŁ, pracująca obecnie na Ruhr-Universität Bochum, dr Ewa Wyrębska-Đermanović zaprezentowała i poprowadziła dyskusję na temat filmu, który samodzielnie opatrzyła polskimi napisami (przetłumaczonymi z niemieckiego): poświęconemu doświadczeniom uchodźstwa *Newcomers* w reż. Maana Mousilli. Wydarzenie zorganizowano w IF przy współpracy z łódzkim oddziałem PTF.

W 2020 uruchomiony został serwis poświęcony kolekcji plakatów w Instytucie Filozofii UŁ: IF KOLEKCJA (<http://if-kolekcja.uni.lodz.pl/>). Redagują go i współtworzą studenci, doktoranci i absolwenci, wcześniej również zaangażowani w działania kulturalne IF (m.in. Aleksandra Brzostowicz, Marta Brewer), pod kierunkiem dr hab. Wioletty Kazimierskiej-Jerzyk. Obecnie opublikowano tam 72 teksty: recenzje książek, wydarzeń, polemiki, omówienia dzieł. Od 2022 r. część tekstów jest publikowana również w j. angielskim. Prof. Kazimierska-Jerzyk zorganizowała ze studentami szereg wystaw w

Centrum Kultury UŁ: *Plakat to nie bajka* (2020), *Rozwijaj się. Plakat filozoficzny Zbigniewa Waszeniuka* (2021) i *Estetyka na zawsze, sztuka na co dzień. Plakaty Jana Zielińskiego* (2023). Obok współpracy z Centrum Kultury UŁ wskazać można również wystawę *Nie będzie kolorowo. Plakaty Rafała Kapicy* (2020), powstałą we współpracy z Fundacją Urban Forms, a prezentowaną w klubokawiarni KIPISZ (ul. Piotrkowska 282). Pierwszym trzem wymienionym wystawom towarzyszyły foldery, natomiast ostatniej wskazanej – pełen katalog (online, na stronie IF Kolekcja). W czerwcu 2019 r. stworzona została stała ekspozycja Polskiej Sztuki Plakatu znajdująca się w Auli Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego imienia Pani Profesor Iji Lazari-Pawłowskiej oraz na korytarzach III piętra przy Lindleya 3/5. Ekspozycja ta umożliwia studentom i innym osobom przebywającym w tym budynku ciągły dostęp do kilkudziesięciu kanonicznych plakatów reprezentantów Polskiej Sztuki Plakatu.

W dalszym ciągu rozwija się współpraca IF z Fundacją Urban Forms. Współpraca ta trwa niezmiennie od wielu lat, była sformalizowana za pomocą listów intencyjnych na szczeblu Wydziału. W 2019 r. opracowane zostały materiały – teksty o projektach artystycznych i portfolia artystów, przeznaczone do umieszczenia na tablicach edukacyjnych w ramach projektu *Jak to z murem było*. W ramach współpracy z tą instytucją prof. Kazimierska-Jerzyk zorganizowała i przeprowadziła w 2021 r. konferencję *The 4th International Conference Aesthetic Energy of the City: URBAN IMAGES*, a także wzięła udział jako jurorka i autorka tekstu do katalogu w konkursie na plakat inspirowany twórczością Stanisława Lema (obchody Roku Lema) pt. *Plakat /Lem. Re-konfiguracje*. W 2022 r. odbyła się piąta z kolei konferencja AEC, we współpracy z Urban Forms, a także Uniwersitat de Barcelona: *5th International Conference Aesthetic Energy of the City. Static & Dynamic Qualities of the City*. W 2022 r. również w ramach współpracy z URBAN FORMS prof. Kazimierska-Jerzyk współtworzyła wniosek dofinansujący projekt dla studentów i doktorantów filozofii: UMŁ Zadanie publiczne *Łódź akademicka – naukowa, kreatywna i wielokulturowa 2022*. W zakresie tego projektu odbył się wykład i dwie części warsztatów *Urban Values. Questions & Solutions* z prof. A. Remesarem (Universitat de Barcelona) dla doktorantek (mgr Jowita Mróz, mgr Maria Nowakowska, mgr Aleksandra Dudek) i studentki historii sztuki Anity Błazejewskiej.

Kontynuowane są ponadto CAPHE z cyklu *Doświadczenie estetyczne w czasach Czwartej Rewolucji Przemysłowej*. Zorganizowane zostało ono przez Polskie Towarzystwo Estetyczne we współpracy z Instytutami Filozofii i Historii Sztuki UŁ (2024). Odbyło się u nas oraz w środowisku elektronicznym *Agora – Academia Electronica*. Pomysłodawczynią tematu – *Wirtualizacja street artu i jej estetyczne konsekwencje* – była dr hab. Agnieszka Gralińska-Toborek, prof. UŁ.

Od 2024 r. prof. Katarzyna De Lazari-Radek współprowadzi z prof. Peterem Singerem (Princeton University) anglojęzyczny podcast #LivesWellLived, w ramach którego rozmawia z czołowymi światowymi uczonymi i twórcami (m.in. Yuval Noah Harari, David Kahneman, June Goodall i Lisa Feldman Barrett) na tematy etyczne. Dotychczas ukazały się 22 odcinki, a produkcja jest wymieniana wśród najpopularniejszych i najchętniej słuchanych w serwisach takich jak Podchaser czy Shows.acast.com. Strona poświęcona tej serii audycji na facebooku (<https://www.facebook.com/PeterSingerOfficialPage>) stanowi platformę wymiany myśli na temat kondycji współczesnego człowieka i społeczeństwa, której zasięg wykracza szeroko poza środowisko *stricte* akademickie. Na szczeblu bardziej lokalnym prof. Kazimierska-Jerzyk wystąpiła w podcaście z serii *Łódź poprzez wieki. Rozmowy jak przy kawie*, prezentując łódzki street art.

Trzeba także zwrócić uwagę na działalność studenckiego Koła Naukowego Filozofów IDEA, do którego należy duża grupa studentów licencjackich oraz magisterskich, a ponadto doktoranci i absolwenci, podtrzymujący w ten sposób kontakt ze środowiskiem naukowym UŁ (więcej: zob. Pkt 8.1.3.). Koło czynnie prezentuje publiczności aspekty filozofii na Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi i Dniach Otwartych Filozofii UŁ. IDEA włączyła się także w organizację i obsługę XII Zjazdu Filozoficznego w 2023r.

6.1.2. Współpraca z placówkami oświaty (szkoły, Uniwersytet Trzeciego Wieku, nauczyciele i uczniowie)

Bardzo ważnym zadaniem łódzkiego środowiska akademickiego jest współpraca z młodzieżą i osobami starszymi. Pracownicy IF na stałe uczestniczą w organizacji wielu konkursów upowszechniających wiedzę filozoficzną, zasiadając w komisjach Wojewódzkiej Olimpiady Filozoficznej, Wojewódzkiego Konkursu Literackiego i Artystycznego *W świecie wartości moralnych*, Konkursu Filozofii Klasycznej *W poszukiwaniu prawdy o człowieku* organizowanym przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz Ogólnopolskiego Konkursu Filozoficzno-Oratorskiego *Na ścieżkach życia – Tischnerowskie Drogowskazy*. Filozofia jest też tematem wielu wykładów prowadzonych przez pracowników IF w Uniwersytecie Trzeciego Wieku UŁ: wykłady prowadzili tam m.in. dr Marcin Bogusławski, dr Joanna Miksa, prof. Pobojevska i prof. Paweł Pieniążek. Prof. Witold Glinkowski poprowadził cykl zajęć w ramach fakultetu filozoficznego zatytułowanego: *Aktualność pytania o istotę człowieka* w Salezjańskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

W ramach modułu *Retoryka i argumentacja* (IV sem. licencjatu) studenci mają za zadanie zaprojektować, zorganizować i przeprowadzić publiczną debatę oksfordzką. Zaczęli na nie zapraszać uczniów łódzkich szkół średnich i po debacie odpowiadają zazwyczaj na ich pytania na temat przygotowania się do niej. Często debaty naszych studentów połączone były z warsztatami dla uczniów i nauczycieli. Ponieważ idea przyświecająca debatom oksfordzkim jest zgodna z misją UŁ, działania naszych studentów zainspirowały pełnomocnika ds. promocji Wydziału Filozoficzno-Historycznego do zorganizowania przy współudziale Instytutu Filozofii oraz Młodzieżowej Rady Miasta Turnieju Debat Oksfordzkich dla uczniów szkół średnich. Impreza nabiera obecnie charakteru cyklicznego, zaś studenci filozofii zasiadają, obok wykładowców, w jury turniejów oraz wykonują inne zadania (np. przygotowanie sali do debaty, pełnienie roli sekretarzy itp.). Jurorami Debat byli m.in. prof. Ryszard Kleszcz, prof. Janusz Maciaszek, dr Marek Gensler, dr Piotr Sękowski, dr Krzysztof Kędziora oraz przedstawiciele Koła Naukowego IDEA UŁ (m.in. Marta Brewer, Aleksandra Ziomek). Przykładowo w roku akademickim 2023/24 startowało siedem drużyn, na żywo turniej oglądało łącznie 8 szkół, około 200 uczniów. Finał Turnieju był transmitowany online: uzyskał 698 wyświetleń, co przekłada się na prawie 195h oglądania i 361 głosów publiczności oddanych w ramach internetowej ankiety. Finał Turnieju był wydarzeniem medialnym (przełożyło się to między innymi na propozycje współpracy kierowane z otoczenia zewnętrznego (np. Centrum Marka Edelmana)).

Dając dobry przykład studentom, pracownicy filozofii UŁ sami organizują i uczestniczą w debatach i panelach dyskusyjnych. Na przykład w 2019 odbyła się w Warszawie, w Klubokawiarni *Pożyteczna* debata *Idźcie i czyńcie ziemię poddaną* (prof. Tomasz Sieczkowski z Tomaszem Rowińskim, Wojciechem Kubalewskim i Zbigniewem Szczęsnym), a panel *Wymiary Współczesnej Duchowości*, na FOTO FESTIWALu, przyciągnął nie tylko filozofów, lecz także osoby związane z szeroko rozumianym ruchem well-being (prowadzący: prof. Mariusz Bartosiak, uczestnicy: Małgorzata Charyton, Szymon Niemiec, prof. Tomasz Sieczkowski, Natalia Giedryś). Prof. Paweł Pieniążek, prof. Tomasz Sieczkowski i dr Marcin Leszczyński poprowadzili ponadto panel dyskusyjny poświęcony tłumaczeniu tekstów filozoficznych na festiwalu ZA SŁOWO organizowanym przez Dom Literatury w Łodzi. Prof. Wioletta Kazimierska-Jerzyk debatowała w katowickim Spodku podczas 4 Design Days o sztuce, a także o odpowiedzialności za przestrzeń publiczną. Poprowadziła jedną z sesji, *Sztuka w mieście*.

Prof. Aldona Pobojevska stworzyła autorską metodę edukacyjną: *warsztaty z dociekań filozoficznych* (w skrócie WDF). Są one metodą prowadzenia zajęć, która pozwala kształtować u podopiecznych tzw. kompetencje miękkie jak: intelektualna plastyczność, innowacyjność, kreatywność, krytycyzm, tolerancja, umiejętność komunikacji oraz współpracy itd. Prof. Pobojevska zajmuje się bezpośrednim upowszechnianiem i nauczaniem tej metody w środowisku nauczycieli wszystkich stopni nauczania (w Łodzi współpracuje z "nieszablonową pedagogożką" Martą Szymczyk, która zaprasza ją do przedstawienia metody warsztatów z dociekań filozoficznych nauczycielom łódzkich szkół), bierze czynny udział w

otwartych panelach poświęconych dydaktyce, prowadzi publiczne wykłady, kursy i warsztaty. Po trzecie, stosując tę metodę na zajęciach z uczniami, nauczycielami czy seniorami.

Spośród aktywności Prof. Pobojewskiej, w których uczestniczyli studenci filozofii UŁ, warto wyróżnić: Zajęcia wprowadzające do metody WDF dla uczestników organizowanych przez IF UŁ ogólnopolskich XIV Łódzkich Warsztatów Filozoficznych (2024), wywiad internetowy przeprowadzony przez Krystiana Karcza (Poznań) na facebooku w ramach tematu *Uczę filozofować* (2023). Prof. Pobojewska propaguje idee prowadzenia zajęć tą metodą również poza granicami Polski: w Ukrainie i w Niemczech.

W ocenianym okresie 2019-2024 WF-H podpisał 16 umowy patronackie, rozszerzając wymiar współpracy ze szkołami średnimi o: Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Łodzi, I LO w Piotrkowie Trybunalskim, II LO w Radomsku, III LO w Kutnie, XXX LO w Łodzi, Ogólnokształcącą Szkołę Muzyczną I i II stopnia w Łodzi, IV LO w Łodzi, IX LO w Częstochowie, I LO w Pabianicach, I LO w Koluszkach, Akademickie LO z Oddziałami Dwujęzycznymi w Kutnie, III LO w Kutnie, XXIX LO w Łodzi, XX LO w Łodzi, XIII LO w Łodzi oraz II LO w Pabianicach.

IF organizuje warsztaty filozoficzne dla młodzieży w szkołach średnich, m.in. w Zespole Szkół im. Jana Długosza we Włocławku, ZZSP im. Jana Pawła II w Zgierzu, Zespół Szkół Elektroniczno-Informatycznych im. Jana Szczepanika w Łodzi „Elektronik”. w II LO, XXIII LO i w XXVI LO w Łodzi, XXXI LO im. Ludwika Zamenhofa, a także w Centrum Terapii Krótkoterminowej w Łodzi. Kontynuowana jest współpraca z Młodzieżową Akademią Filozoficzną działającą przy IV LO w Łodzi oraz z Ośrodkiem Badań Filozoficznych, który patronuje wielu studenckim przedsięwzięciom.

6.1.3. Współpraca z fundacjami i placówkami społeczno-wychowawczymi

Dr Aleksander Gemel w ramach współpracy z fundacją pożytku publicznego *Fundacja Działania* oraz Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii Nr 1 ul. Wapienna 24a i Świetlicą Socjoterapeutyczną TPD Łódź-Polesie, Gdańska 150 pełnił funkcję konsultanta merytorycznego programu *Świetlice Artystyczne*, oraz twórcy i wykonawcy cyklu wykładów i warsztatów poświęconych promowaniu aktywności filozoficzno-artystycznej oraz podstaw edukacji programistycznej i wiedzy o sztucznej inteligencji skierowanych do podopiecznych łódzkich placówek społeczno-wychowawczych.

Doświadczenia zdobyte dzięki współpracy z podmiotami tworzącymi Radę Partnerów Wydziału Historyczno-Filozoficznego są wykorzystywane przy tworzeniu sylabusów, proponowaniu zajęć fakultatywnych oraz, w przyszłości (zob. Zalecenia 6.3), zostaną spożytkowane przy zmianie programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Weryfikacja przyjętej formuły prowadzenia praktyk zawodowych	Po ostatniej wizytacji PKA rozpoczęliśmy starania o likwidację prowadzenia praktyk zawodowych na kierunku filozofia: obowiązek odbywania praktyk został zniesiony, a zmiany w programach studiów w tym aspekcie zostały potwierdzone uchwałą Rady Wydziału 25 kwietnia 2019 (więcej informacji, zob. Pkt 2.4).
2.	Zacieśnienie podejmowanych przez nauczycieli akademickich i studentów działań z rynkiem pracy poprzez	Większy nacisk na ćwiczenia mające na celu doskonałości tzw. umiejętności miękkich wśród studentów, takie jak zajęcia dotyczące reguł retoryki i argumentacji, ćwiczenia projektowe, angażowanie studentów do pracy zespołowej, np. przy organizowaniu, przygotowaniu i przeprowadzeniu

	wykorzystywanie poszukiwanych przez pracodawców kompetencji	publicznych debat oksfordzkich, angażowanie studentów w organizację wydarzeń kulturalnych (wernisaże, wystawy, prezentacje tematyczne poza uczelnią).
3.	Przywrócenie praktyki konsultowania zmian w programie studiów z interesariuszami zewnętrznymi	Od ostatniej wizytacji PKA program studiów na kierunku filozofia nie został znacznie zmieniony; zmiana taka planowana jest na rok akademicki 2026/7. Powołana została już nowa Rada Programowa. Do tego czasu planujemy powołać nową Radę Interesariuszy Zewnętrznych przy Instytucie Filozofii, w której skład wejdą przedstawiciele instytucji i organizacji zewnętrznych.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Wiele informacji nt. współpracy kadry IF z otoczeniem znajduje się również w podpunkcie "popularyzacja" opracowanym w kryterium 4,1.2. gdyż obie te działalności korespondują ze sobą.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Umiędzynarodowienie jest jednym z najistotniejszych strategicznych kierunków filozofia, co zgodne jest z celami strategicznym wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Wydziału Filozoficzno-Historycznego. Na studiach I i II stopnia jest ono realizowane na czterech współzależnych płaszczyznach:

- c.2.5.1 Rozwój i wzbogacanie oferty studiów w ramach programów wymiany międzynarodowej oraz europejskich programów stypendialnych
- c.2.5.2 Rozwój międzynarodowej wymiany kadry dydaktycznej
- c.2.5.3 Poszerzenie oferty dydaktycznej w języku angielskim
- c.2.5.4 Wzrost liczby zagranicznych studentów.

7.2-7.3 Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych oraz stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Istotną rolę odgrywa znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, dzięki której studenci wyrabiają umiejętność prezentowania poglądów filozoficznych, analizy i interpretacji tekstów filozoficznych, tłumaczenia tekstów filozoficznych, artykułowania i uzasadniania własnych poglądów. Studia II stopnia oferują natomiast rozbudowaną i pogłębioną wiedzę oraz możliwość wykształcenia umiejętności z tych samych dziedzin, a ponadto kształcą znajomość nowożytnego języka obcego umożliwiającą samodzielne pisanie i tłumaczenie tekstów filozoficznych.

Jak zakłada program studiów: „Nauka i praktyka swobodnego posługiwania się językiem obcym, na którą szczególnie nacisk położono na studiach II stopnia (dwa rodzaje translatorium, seminarium obcojęzyczne), kieruje się zasadami wypracowanymi w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego”. Lektoraty z języka nowożytnego są prowadzone od drugiego semestru pierwszego roku studiów I stopnia, ponieważ na pierwszym semestrze studenci uczestniczą w lektoracie z języka

starożytnego. Rozkład zajęć na kierunku filozofia według programu jest następujący: studia I stopnia: na I roku 30 godzin lektoratu, na II roku 60 godzin lektoratu z języka nowożytnego, 15 godzin ćwiczeń w języku obcym (1 zajęcia do wyboru), 30 godzin translatorium; na III roku: ćwiczenia w języku obcym 60 godzin (4 zajęcia do wyboru) i translatorium 90 godzin (3 zajęcia do wyboru). Studia II stopnia: I rok ćwiczenia w języku obcym 30 godzin i II rok: ćwiczenia w języku obcym 120 godzin (4 zajęcia do wyboru) oraz translatorium 120 godzin (4 zajęcia do wyboru). Lektorat z nowożytnego języka obcego na I stopniu studiów prowadzony jest na poziomie B2. Warunkiem jego zaliczenia jest zdanie egzaminu końcowego składającego się z części pisemnej i ustnej oraz słuchania (zob. Pkt 3.2.1.).

7.4 Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Studenci i pracownicy Instytutu Filozofii wykazują się dużą mobilnością międzynarodową. Należy wziąć jednak pod uwagę, że w ocenianym okresie obejmującym okres 2019-2024 mobilność ta była co najmniej przez dwa lata 2020-2022 mocno utrudniona z powodu ograniczeń spowodowanych pandemią COVID-19. Mimo to w ramach programu Erasmus z wyjazdów zagranicznych skorzystali: w 2024/25 - Zuzanna Niedźwiedzka i Julia Tokarska (Universidad Complutense de Madrid), 2021/22 - Dubchak Olena i Kacper Kaczmarek (Rheinische Friedrich-Wilhelms Universität Bonn). Liczba wyjazdów naszych studentów była ograniczona przede wszystkim warunkami spowodowanymi przez pandemię COVID-19. Studenci mogą także brać udział w praktykach zagranicznych w ramach programu ERASMUS+, mogą też wyjeżdżać do ośrodków, z którymi podpisane są umowy tak kierunkowe (9 umów) jak i wydziałowe (42 umowy).

W ramach projektu *Internationalisation of the Teacher Education Lodz-Erfurt* przyjechało do Łodzi trzynastu studentów z Erfurtu (06-09.06.2022). Realizowali projekty poświęcone m.in. debacie nt. aborcji w Polsce oraz kulturze żydowskiej w Łodzi. W kolejnym roku (25-28.09.2023) na Uniwersytet w Erfurcie pojechali nasi studenci: osiem osób z I i II stopnia realizowało swoje naukowe projekty, poświęcone m.in. sztuce Bauhausu czy historii Żydów niemieckich. Opiekę nad uczestnikami wyjazdów sprawowali dr Krzysztof Kędziora oraz dr Joanna Miksa. Dr Miksa wygłosiła wykład pt. *30 years of Ethics in Polish schools: from a troublesome guest to a school star*.

7.5.1 Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Bardzo ważną formą poszerzania oferty zajęć w językach obcych są wykłady gości zagranicznych w IF. W ramach programu Erasmus wykłady swoje prowadzili m.in. prof. Simon Weber, King's College London; Natalia Kovalchuk, Ukrainian Catholic University we Lwowie; prof. Jose Luis Falguera, Universidad de Santiago de Compostela i prof. Blain Neufeld, University of Wisconsin-Milwaukee. W semestrze zimowym 2019/2020 prof. Kaniowski prowadził natomiast następujące seminaria: *Mehr als Pflicht? Brauchen wir den Begriff des Supererogatorischen?* oraz *Jürgen Habermas und der Begriff der kommunikativen Vernunft*, w których uczestniczyli zarówno nasi studenci niemieckojęzyczni, jak i studenci zagraniczni. W 2019 r. prof. Marek Gensler przedstawił wykład *The Origins of Western Learning in Poland* w Szkole letniej Ośrodka Spraw Azjatyckich.

7.5.2 Umiejędzynarodowienie kadry prowadzącej zajęcia na kierunku filozofia UŁ

Kadra dydaktyczna Instytutu Filozofii poszerza swoje kompetencje w trakcie wyjazdów zagranicznych na wykłady i szkoły letnie. Dr Monika Mansfeld spędziła lata 2020-2022 na stypendium naukowym na Uniwersytecie w Oksfordzie w ramach programu im. Ignacego Bekkera finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA). Prof. Andrzej Maciej Kaniowski przebywał na stypendium naukowym na Uniwersytecie Jana Gutenberga w Moguncji (stypendium Poland Fellowships), prof. Bartosz Żukowski był stypendystą Bednarowski Trust Fellowship na University of Aberdeen, School of Divinity, History, Philosophy & Art History w Wielkiej Brytanii (20.03-30.04.2023) oraz wyjechał na Koç University (Stambuł, Turcja) w ramach programu Krótkoterminowe wyjazdy naukowców do uczelni partnerskich zrzeszonych w sieci UNIC ed. 2023 (11.09.2024-1.10.2024). Dr Joanna Miksa w 2019 skorzystała z oferty Erasmus STA.

Pracownicy IF realizują również międzynarodowe projekty badawcze, które w istotny sposób wpływają na podniesienie jakości procesu dydaktycznego, a rezultaty badań są wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Na przykład w ramach długoletniej współpracy dr hab. Katarzyna de Lazari-Radek i Peter Singer (Princeton University) opracowali nowe krytyczne wydanie jednego z najważniejszych klasycznych tekstów filozoficznych: *Utilitarianism* J. S. Milla.

Prof. Aldona Pobjewska propaguje ideę prowadzenia zajęć metodą, tzw. warsztatów z dociekań filozoficznych również poza granicami Polski: w Ukrainie i w Niemczech. Współpracuje w tych krajach z Małą Ukraińską Akademią Nauk w Kijowie, z Institut für Humanwissenschaften/Philosophie, Universität Paderborn oraz z Zentrum für Osteuropa- und Internationalen Studien (ZOIS) w Berlinie. Współpraca z tymi ośrodkami nie ma charakteru sformalizowanego. W ocenianym okresie miały miejsce poniższe wydarzenia: Instruktorzowy warsztat online z metodyki WDF dla nauczycieli z Ukrainy, zajęcia nt. warsztatów z dociekań filozoficznych w ramach Forum Edukacyjnego Online *Rozwój umiejętności miękkich we współczesnej szkole: narzędzia, metody, doświadczenia* oraz wykład *Spotkanie między narodami* poprowadzony online dla ukraińskich nauczycieli zorganizowane przez Narodowe Centrum „Mała Akademia Nauk Ukrainy” w 2024 r.

Studenci filozofii obu stopni biorą także aktywny udział w przygotowywaniu i obsłudze międzynarodowych konferencji w IF, co podnosi ich kompetencje językowe. W ostatnich latach były to: dwie edycje międzynarodowej konferencji *Aesthetic Energy of the City* (obie w 2022). Doktorantka mgr Zofia Hałęza włączyła się ponadto w wydarzenia organizowane przez Centrum Filozofii Przyrody promujące współczesną rolę kobiet w historii nauki (warsztaty: *Stefanowska's sisters: „How Central/Eastern European women's access to higher education produced an epistemological shift?”* w 2023 r.) i historię nauki powiązaną z historią filozofii: *The Forgotten Giants' Shoulders - In The Background Of Famous Philosophical Ideas. Methodological Breaks and Continuations in the Philosophy of Nature* (2022) oraz *The Forgotten Giants' Shoulders: Overlooked Scientific Revolutions in Natural Philosophy* (2024).

Z oferty zajęć w językach obcych pracowników IF dla studentów programu Erasmus w latach 2019-2024 skorzystało 168 studentów zagranicznych (zob. Część III, tabela 6).

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia

Instytut IF nie zajmuje się weryfikacją i oceną stopnia umiędzynarodowienia studiów filozofii, ponieważ jest za to odpowiedzialna centralną jednostką w postaci Biura Współpracy z Zagranicą. Biuro wspiera rozwój międzynarodowej aktywności pracowników, doktorantów i studentów UŁ, organizuje i nadzoruje wymianę międzynarodową pracowników i studentów oraz organizuje proces kształcenia w Uczelni studentów zagranicznych. Działania te podlegają systematycznej ocenie: badany jest stopień umiędzynarodowienia kształcenia obejmujący ocenę skali, zakresu, zasięgu współpracy z partnerami, udziału wykładowców zagranicznych w kształceniu oraz mobilności zagranicznej studentów i pracowników. BWZ prowadzi działania adaptacyjne i integracyjne dla studentów zagranicznych we współpracy z Akademickim Centrum Wsparcia.

W związku z tym studenci zagraniczni (na pełnym cyklu studiujący w j. angielskim oraz studenci wymiany międzynarodowej, w tym Erasmus+) mogą brać udział w szeregu wydarzeń i aktywności w ramach tzw. Uniwersytetu Różnorodnego (University Diversity), m.in. sesjach fotograficznych, pokazach filmów, warsztatach językowych, kulturowych, kulinarnych i innych akcjach towarzyszących (pikniki, gry miejskie, konkursy). Inicjatywą ogólnouczelnianą, w której realizację szczególnie chętnie włączają się pracownicy IF oraz studenci, jest akcja *Gość na Gwiazdkę* – zapraszanie przez pracowników UŁ zagranicznych studentów do domów prywatnych podczas świąt.

W 2022 roku Uniwersytet Łódzki dołączył do UNIC (Europejski Uniwersytet Miast w Transformacji Postindustrialnej) wraz z dziewięcioma uczelniami partnerskimi, m.in. z Belgii, Hiszpanii, Chorwacji i Niemiec. Prof. Katarzyna De Lazari-Radek, Prorektorka ds. Umiędzynarodowienia Nauki i Kształcenia UŁ, w projekcie UNIC pełni rolę prezydenta projektu (UNIC President). Zasiada w UNIC Leadership

Board. W ramach UNIC prof. Wioletta Kazimierska-Jerzyk współpracuje z University of Deusto (Hiszpania) nad wybranymi aspektami sztuki miejskiej ośrodków postindustrialnych. Współpraca w sieci UNIC umożliwia studentom filozofii udział w zajęciach oferowanych w ramach Opened Courses przez partnerów/inne uczelnie naszej sieci (<https://www.uni.lodz.pl/aktualnosc/szczegoly/unic-opened-courses-dla-studentow-ul>).

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<i>brak</i>	<i>brak</i>

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Należy wziąć pod uwagę, że dwa lata pandemii miały negatywny wpływ na rozwój międzynarodowych kontaktów podejmowanych zarówno przez studentów, jak i przez kadre akademicką IF. Mimo niesprzyjających warunków realizowaliśmy jednak współpracę z uczonymi i studentami z innych jednostek naukowych dzięki wirtualnej mobilności (wspólne kursy, udział w konferencjach i warsztatach online itp.).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Wsparcie studentów w trakcie procesu kształcenia

8.1.1. Wsparcie o charakterze administracyjnym (opiekunowie roku/dziekanat/Akademickie Centrum Wsparcia UŁ)

Podstawową formą wsparcia dla studentów w procesie kształcenia jest funkcja opiekunów roku, do zadań których należy utrzymywanie kontaktu ze studentami i pośredniczenie między nimi a pracownikami badawczo-dydaktycznymi oraz administracyjnymi. Zgodnie z uszczegółowieniem *Regulaminu studiów w UŁ*, wprowadzonym z inicjatywy władz dziekańskich WFH UŁ poprzedniej kadencji funkcja opiekuna roku nie ustaje po pierwszym semestrze studiów, ale trwa przez wszystkie semestry prowadzenia kształcenia danego rocznika.

Studenci korzystać mogą również z pomocy Dyrekcji IF – Dyrektora Instytutu oraz Zastępcy Dyrektora Instytutu oraz pracownika administracyjnego Sekretariatu Instytutu Filozofii. W sprawach szczególnie dla siebie istotnych studenci mogą zwracać się do dziekana Wydziału, a także prodziekana właściwego ds. nauczania (dydaktycznych) oraz prodziekana właściwego ds. jakości kształcenia, posiadającego jednocześnie w swoim portfolio wstępne rozpoznanie spraw dyscyplinarnych studentów, doktorantów i pracowników. Pomocy studentom - zarówno w sprawach indywidualnych, jak i grupowych – udziela też Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego (samorząd studencki).

Opiekę nad sprawami dotyczącymi wifi, kont mailowych i wszelkich spraw związanych z siecią informatyczno-komputerową sprawuje zatrudniony przez Wydział Filozoficzno-Historyczny UŁ administrator. Za szczególnie istotną należy uznać aktywność zespołu Helpdesk działającego w ramach Centrum Informatyki UŁ. Jednostka ta zajmuje się wsparciem użytkowników (także studentów) w takich kwestiach jak: poczta elektroniczna, USOS, Moodle czy APD. Jednocześnie na Wydziale

funkcjonuje koordynator USOS, m.in. rozwiązujący problemy studentów z przypisaniem do poszczególnych zajęć.

Sprawy dotyczące toku studiów, w tym wyjazdów zagranicznych, studenci załatwiają w wydziałowym dziekanacie. W strukturze dziekanatu panuje podział zadań pomiędzy pracowników tam zatrudnionych: jeden pracownik odpowiada za obsługę studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia, gdyż ci studenci zazwyczaj mają najwięcej spraw formalnych do załatwienia. Inna osoba odpowiada za studentów drugiego i trzeciego roku pierwszego stopnia, a kolejna za obsługę studentów drugiego stopnia. Jeszcze inne osoby w ramach struktur dziekanatu odpowiadają za kwestie związane z programem Erasmus oraz nadzorowaniem aktywności kół naukowych. Tak ścisły podział ról i zadań pozwala na najbardziej sprawne funkcjonowanie dziekanatu, w pełni dostosowane do potrzeb studentów. W ramach struktur Instytutu za to funkcjonuje koordynator programu Erasmus/Mobility Dziekanat jest czynny od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem ostatnich śródmiesiąca, w zróżnicowanych godzinach tak, aby móc jak najlepiej odpowiedzieć na potrzeby studentów. W piątki dziekanat nie przyjmuje studentów, gdyż jego pracownicy wykonują obowiązki formalno-administracyjne, tak aby w pozostałe dni pracy móc załatwiać wyłącznie sprawy studenckie.

Podkreślić należy również aktywność Akademickiego Centrum Wsparcia UŁ (ACW UŁ), która skierowana jest przede wszystkim do osób ze szczególnymi potrzebami. Osoby te mogą m.in. uzyskać konsultacje edukacyjne (np. szkolenia z zakresu zarządzania czasem oraz indywidualne konsultacje), wsparcie psychologiczne (konsultacje psychologiczne), wsparcie neurologopedyczne (również w formie konsultacji) czy wsparcie tłumacza PJM (dla osób niesłyszących lub słabosłyszących). W szczególnie uzasadnionych przypadkach przyznawana jest pomoc w postaci asystenta dydaktycznego czy w zakresie ułatwienia transportu (dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi). Możliwe jest również uzyskanie specjalnego stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Wszelka pomoc dostosowana jest do potrzeb konkretnego studenta. Wsparcie udzielane jest stacjonarnie w budynku ACW UŁ i, o ile to możliwe, online (poprzez system Teams). Rzecz jasna, studenci nie ponoszą kosztów przy korzystaniu z pomocy ACW UŁ. Wszelkie informacje dostępne pod adresem: <https://www.uni.lodz.pl/wsparcie-w-acw>.

8.1.2. Studenckie granty badawcze oraz programy stypendialne

W 2017 r. uruchomiono na UŁ program Studenckich Grantów Badawczych. Jego celem jest umożliwienie studentom I i II stopnia uzyskanie środków finansowych na prowadzenie lub prezentację swoich badań naukowych. Projekt Studenckie Granty Badawcze to także okazja do zapoznania się ze specyfiką składania i rozliczania wniosków o finansowanie badań naukowych. Obejmuje on szkolenie studentów w zakresie wniosków i rozliczania grantów, a następnie konkurs grantowy. W ramach tego typu grantów możliwe jest pozyskanie funduszy na realizację badań, udział w konferencjach naukowych oraz publikację artykułu lub książki. Pracownicy naukowo-dydaktyczni na naszym kierunku zachęcają studentów do składania wniosków i obejmują je opieką naukową. W 2019 r. tego typu grant badawczy otrzymały dwie studentki filozofii – Zofia Hałęza (*Podstawy metodologii nauki w XVII wieku według podręczników do logiki Pierre’a Gassendiego i szkoły z Port Royal* – 2369 PLN) oraz Daria Michel (*Ryszard Kilvington i Jan Burydan – nowatorskie interpretacje Arystotelesowskiej teorii ruchu* – 3423 PLN).

Studiujący mogą ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora, stypendium MNIŚW za znaczące osiągnięcia, zapomogę oraz stypendium dla studentów międzynarodowych. Ponadto dla studentów dostępne są również takie programy jak Program Santander Universidades, Fulbright Graduate Student Award, Stypendium Miasta Łodzi, Stypendium Marszałka Województwa Łódzkiego, program wymiany studentów NAWA, program wymiany CEEPUS, chińskie stypendia rządowe dla wykładowców i studentów, stypendia DAAD w Niemczech oraz stypendia we Francji. Szczegółowy wykaz programów stypendialnych oraz informacje dotyczące sposobów ubiegania się one dostępne pod: <https://www.uni.lodz.pl/stypendia>

8.1.3. Aktywność koła naukowego oraz zajęcia nieformalne

Przy kierunku filozofia działa Koło Naukowe IDEA. Jego opiekunem naukowym jest zawsze pracownik naukowy, a funkcje przewodniczącej/cego, jego/jej zastępcy i sekretarza pełnią studenci, wybierani przez członków Koła. Wśród osiągnięć Koła wskazać można organizację corocznej ogólnopolskiej konferencji naukowej *Łódzkie Warsztaty Filozoficzne*. Do tej pory odbyło się XIV edycji. Innymi inicjatywami Koła są przedsięwzięcia *Spotkania z ideą* i *Wielkie pytania filozoficzne* - są to serie wydarzeń organizowanych wspólnie z Wydawnictwem UŁ. Podczas nich popularyzowane są problemy filozoficzne oraz prowadzona jest rozmowa na temat książek filozoficznych wydawanych w ramach Wydawnictwa UŁ. Spotkania kierowane są głównie do osób spoza uniwersytetu i organizowane są w miejscach takich jak kawiarnia-księgarnia Do Dzieła. Seria *Wielkie Pytania Filozoficzne* przyjmuje również formułę podcastową (odcinki dostępne: <https://soundcloud.com/unilodz/sets/wielkie-pytania-filozoficzne>). Członkowie Koła prowadzą również serię *Zmagania z filmem*, w ramach której analizowane są dzieła filmowe o zasadniczej doniosłości filozoficznej. Spotkania te przyjmują formę stacjonarną oraz zdalną poprzez aplikację Teams - wybór formy spotkania uzależniony jest od potrzeb uczestników. W spotkaniach tych niejednokrotnie uczestniczą również pracownicy Instytutu, np. dr hab. Paweł Pieniążek (więcej o działalności Koła, zob. kryterium 6.).

Zainteresowania studentów wspierane są również w trakcie zajęć nieformalnych, takich jak dodatkowe zajęcia z łaciny i greki czy wydarzenia organizowane we współpracy między Katedrami Instytutu Filozofii i Polskim Towarzystwem Filozoficznym. Studenci zainteresowani tematyką estetyki oraz historii sztuki zachęceni są do publikowania tekstów dotyczących sztuki plakatowej, które później (po konsultacjach i odpowiedniej korekcie merytorycznej) publikowane są na stronie IF Kolekcji (<https://www.if-kolekcja.uni.lodz.pl/>). Taka publikacja może zostać zaliczona jako publikacja popularnonaukowa i liczyć się w późniejszym dorobku naukowym studenta (więcej o tej działalności, zob. kryterium 6). Od roku 2025 planowane jest utworzenie grupy "Koło Hałasu", które miałyby skupiać studentów zainteresowanych tematyką filozofii dźwięku oraz teorii muzyki. Opiekunem tego zrzeczenia ma zostać dr Janicki.

8.1.4. Pozostałe informacje

Wszelkie informacje dotyczące wsparcia studentów w procesie kształcenia dostępne są na stronie internetowej Instytutu Filozofii (<https://www.filozofia.uni.lodz.pl/>) działającej w ramach Multiportalu gromadzącego informacje dotyczące całej działalności Uniwersytetu Łódzkiego. Szczególnie przydatna okazuje się podstrona "Baza Dokumentów" (<https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/baza-dokumentow>), w której znajdują się na bieżąco aktualizowane regulacje dotyczące takich spraw jak: stypendia, akademiki, regulaminy przyznawania nagród naukowych, dokumenty regulujące sposób funkcjonowania kół naukowych i innych organizacji studenckich. Działa również profil Instytutu Filozofii na Facebooku, część pracowników posiada również prywatne strony internetowe. Z wszelkimi wnioskami i skargami studenci mogą zgłaszać się do opiekunów roku, Kierowników Katedr bądź Dyrekcji, a także wszystkich pracowników Instytutu, którzy służą pomocą w nadaniu im odpowiedniej drogi służbowej. Sprawy mogą być również przedstawiane na Radzie Instytutu bezpośrednio przed osoby reprezentujące studentów w tym gremium. Na UŁ działają również komisje dyscyplinarne ds. nauczycieli akademickich, studentów oraz doktorantów. W komisjach tych studenci mają swoich przedstawicieli (w komisji ds. doktorantów przedstawicielami są studenci studiów trzeciego stopnia). Wszelkie niezbędne informacje dotyczące ich działania znajdują się na stronie internetowej UŁ. Udogodnieniem jest również możliwość wyboru roli (w tym wypadku "student") przy przeglądaniu Multiportalu (strony internetowej UŁ), co pozwala na dostosowanie wyświetlanych treści do zapotrzebowań korzystającego z portalu. Strona internetowa UŁ posiada kontrast kolorów na poziomie AA (wyznaczanym przez WCAG 2.1.) oraz mechanizm reflow. Ponadto, kombinacja wciśnięcia klawiszy "ctrl" łącznie z "+", pozwala dowolnie powiększać tekst. Rozwiązania te sprzyjają komfortowemu poruszaniu się po stronie oraz umożliwiają korzystanie z niej osobom z problemami wzrokowymi.

Studenci dokonują ewaluacji zajęć poprzez wypełnianie stosownej anonimowej ankiety dostępnej w systemie USOS po zakończeniu danego cyklu zajęciowego. Wszelkie wnioski dotyczące procesu kształcenia mogą również przedstawiać na posiedzeniach Rady Instytutu – w skład Rady wchodzi przedstawiciele studentów. Przy kierunku działa Komisja Programowa, która regularnie monitoruje program studiów, tak by odpowiadał on potrzebom studentów (szczegóły personalne dotyczące Komisji - zob. Kryt. 1). Jednym z postulatów, wysuwanych przez studentów i aktualnie analizowanym przez Komisję, jest zmniejszenie liczby zajęć dydaktycznych na pierwszym semestrze studiów I stopnia, po to by studenci mogli przyzwycząć się do obowiązków i trudności wynikających z podjęcia studiów. Komisja zajęć się ma również postulatem zmniejszenia liczby godzin zajęć dydaktycznych przypadających na studentów, którzy w danym semestrze napisać mają pracę dyplomową, tak by mogli oni w większym zakresie skoncentrować się na pisaniu owych prac.

8.2. Wsparcie studentów w wejściu na rynek pracy

8.2.1. Biuro Karier UŁ oraz Centrum Współpracy z Otoczeniem

Biuro Karier UŁ świadczy systematyczne, kompleksowe wsparcie dla studentów i absolwentów w procesie uczenia się i wejścia na rynek pracy. Oferta obejmuje doradztwo (w tym: doradztwo zawodowe, coaching kariery, wsparcie przedsiębiorczości), szkolenia rozwijające kluczowe kompetencje oraz współpracę z pracodawcami (m.in. Targi Pracy, spotkania z przedstawicielami biznesu oraz publikację ofert przeznaczonych dla studentów). Szczególnie istotny w działalności Biura Karier UŁ jest projekt *Monitorowanie Karier Absolwentów* - przystępna jest sama forma wyrażenia zgody na udział w tym badaniu, gdyż możliwe jest jej udzielenie na elektronicznej karcie obiegowej (e-obiegówce w portalu USOS). Realizowane są corocznie trzy tury sondażowego badania panelowego: I (1 rok po zakończeniu studiów), II (3 lata po zakończeniu), III (odpowiednio 5 lat).

Oprócz tego UŁ należy również do programu *Ogólnopolski System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych*. Dostępność usług uniwersyteckich jest dostosowana do potrzeb różnych grup studentów oraz potrzeb indywidualnych. Część usług jest świadczona online, dodatkowo realizowane są szkolenia w godzinach popołudniowych, umożliwiające łączenie pracy i zajęć z dokształcaniem się. Odbiorcy usług mają wpływ na kształt oferty poprzez udział w grupach fokusowych, cyklicznych ankietach potrzeb i badaniu losów absolwentów. W wyniku prowadzonych systematycznych analiz aktualna oferta jest poprawiana i modyfikowana, a władze wydziałów dostają wskazówki dotyczące doskonalenia form wsparcia.

Istotnym elementem wsparcia studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy jest również Centrum Współpracy z Otoczeniem. Oprócz opisanego Biura Karier, istotnymi inicjatywami Centrum są takie przedsięwzięcia jak: Targi Pracy na UŁ (studenci mają możliwość spotkania z dużą liczbą potencjalnych pracodawców) czy pośrednictwo praktyk, staży i pracy (pracodawcy zgłaszają się do Centrum, by to wskazało spośród studentów potencjalnych pracowników).

Pakiet informacji dotyczący działalności Centrum Współpracy z Otoczeniem znaleźć można pod adresem: (<https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/centrum-wspolpracy-z-otoczeniem>).

8.2.2. Pozostałe inicjatywy

Atrakcyjnym dla szerszego grona odbiorców, sposobem badania losów absolwentów jest działająca w ramach Wydziału seria *Z perspektywy absolwenta*. Absolwenci Wydziału opowiadają w nich o swoich dalszych losach i wskazują na to, jak studiowanie określonego kierunku wpłynęło na ich karierę zawodową oraz rozwój ich zainteresowań. Jako absolwent filozofii w cyklu tym pojawił się m.in. Szymon Tomes.

Absolwenci studiów filozoficznych mogą również ubiegać się o przyznanie im Karty Absolwenta UŁ, która uprawnia do otrzymania zniżek u partnerów Uniwersytetu Łódzkiego, także uzyskania rabatów na studia podyplomowe czy dostępu do zasobów Biblioteki UŁ i możliwości korzystania z Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Weryfikacja informacji dostępnych na stronie, tak by znajdowały się tam aktualne akty prawne dotyczące studentów	Uruchomienie i regularne aktualizowanie internetowej dostępnej "Bazy Dokumentów". (https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/baza-dokumentow). Udogodnieniem jest również możliwość wyboru roli (w tym wypadku "student") przy przeglądaniu Multiportalu, co pozwala na dostosowanie wyświetlanych treści do zapotrzebowań korzystającego z portalu.
2.	Wprowadzenie możliwości anonimowego zgłaszania uwag mogących służyć rozwojowi i doskonaleniu systemu wspierania oraz motywowania studentów (m. in. pracy dziekanatu oraz sekretariatu).	Wszelkie uwagi studenci składać mogą bezpośrednio do opiekunów roku, których obowiązkiem jest ustosunkowanie się do tych uwag. W ramach aktywności Instytutu nie wprowadzono jeszcze możliwości anonimowego składania tego typu uwag.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach dostępne są publicznie na stronie Instytutu Filozofii UŁ (<https://www.filozofia.uni.lodz.pl>), Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Łódzkiego BIP (<https://www.bip.uni.lodz.pl>), systemie rekrutacyjnym UŁ (<https://rekrutacja.uni.lodz.pl/pl/>), systemie USOSWeb (gdzie można znaleźć m. in. aktualne sylabusy poszczególnych, prowadzonych w danym roku akademickim, zajęć <https://usosweb.uni.lodz.pl/>),. Powyższe strony internetowe spełniają wymogi dostępności cyfrowej określone przez ustawę z dnia 4 kwietnia 2019 o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Informacje o programie studiów przedstawiane są także podczas organizowanych lub współorganizowanych przez Instytut Filozofii wydarzeń takich jak Turniej Debat Oksfordzkich czy Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki.

Informacje o aktualnym przebiegu realizacji programu studiów dostępne są także w mediach społecznościowych (głównie na profilu Instytutu Filozofii UŁ na Facebooku – <https://www.facebook.com/instytutfilozofii>) oraz w aktualnościach na stronie uniwersyteckiej Instytutu. Publikowane na stronie internetowej informacje kierowane są do różnych grup odbiorców tj.: kandydatów na studia, studentów i pracowników Instytutu oraz do osób spoza Uczelni (np. uczniów szkół średnich i nauczycieli uczestniczących w Olimpiadzie Filozoficznej). Podstawowe informacje

dotyczą realizacji procesu kształcenia. Są to np. warunki rekrutacji, programy studiów, plany zajęć, egzaminów dyplomowych, kół naukowych, studiów podyplomowych, Erasmusa itp. Dodatkowo w zakładce "aktualności" w *IF* znaleźć można szereg komunikatów dotyczących organizowanych konferencji, zaproszenia na spotkania/wykłady odbywające się na terenie Instytutu Filozofii UŁ lub poza nim oraz bieżące ogłoszenia mające na celu usprawnienie organizacji pracy jednostki (np. zmiany godzin dyżurów, plany urlopowe).

Za pośrednictwem strony www, zakładka *Czasopisma*, możliwy jest dostęp do pełnotekstowej bazy artykułów wydawanych przez Instytut Filozofii UŁ w formie tradycyjnej (Bulletin of the Section of Logic, Acta Universitatis Lodzensis. Folia Philosophica oraz (Hybris).

W doborze materiałów jednostka stawia na aktualność, rzetelność i przydatność informacji. Dostęp do publikowania danych mają uprawnione osoby, a nadzór techniczny nad stroną sprawuje informatyk Instytutu Filozofii UŁ oraz Centrum Informatyki UŁ. Forma prezentacji danych jest przejrzysta i zgodna z założeniami formalnymi Uczelni.

Instytut Filozofii aktywnie działa również na Facebooku. Obecność na tym portalu gwarantuje bieżący kontakt nie tylko ze społecznością akademicką, lecz także ze wszystkimi osobami zainteresowanymi filozofią i daje możliwość szybkiego reagowania na potrzeby odbiorców.

Szereg informacji dotyczących procesu kształcenia oraz organizacji pracy Instytutu Filozofii UŁ udostępnianych jest także w formie tradycyjnej poprzez: tablice, gabloty, banery, ulotki. Informacje takie można również pozyskać drogą mailową, telefoniczną lub osobiście w sekretariatach Instytutu Filozofii UŁ lub u opiekunów roczników studenckich.

Na stronach USOS znajdują się z kolei różne, dostępne studentom i pracownikom naukowym, informacje dotyczące prowadzonych zajęć, grup studenckich i liczny studentów w grupach, ankiety studenckie, oceny i inne.

Szereg informacji dotyczących procesu kształcenia oraz organizacji pracy Instytutu Filozofii UŁ udostępnianych jest również w formie tradycyjnej poprzez: tablice, gabloty, banery, ulotki. Informacje takie można również pozyskać drogą mailową, telefoniczną lub osobiście w sekretariatach Instytutu Filozofii UŁ lub u opiekunów roczników studenckich.

Oceny publicznego dostępu do informacji, w tym udziału różnych grup interesariuszy i studentów, dokonuje na bieżąco dyrekcja Instytutu Filozofii. Stronę na Facebooku kontroluje na bieżąco (i redaguje) wicedyrektor Instytutu, stronę internetową Instytutu, która od roku 2020/21 jest prowadzona na multiportalu uniwersyteckim (co zapewnia większe bezpieczeństwo danych) prowadzi Sekretariat Instytutu Filozofii UŁ oraz dwóch pracowników zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych w Instytucie. Niektóre sprawy dotyczące publicznego dostępu do informacji i kontroli nad nim są poruszane i omawiane na posiedzeniach Rady Instytutu.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<i>Nie dotyczy</i>	<i>Nie dotyczy</i>

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru nad kierunkiem studiów

Wewnętrzny system analizy jakości i efektów kształcenia na studiach filozoficznych w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Łódzkiego jest zgodny z polityką zarządzania jakością kształcenia na Wydziale Filozoficzno-Historycznym.

Nadzór merytoryczny nad studiami sprawują kierownicy katedr. Nadzór organizacyjny i administracyjny oraz koordynacja dydaktyczna stoją po stronie Dyrekcji Instytutu (której przedstawiciele wchodzi w skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia). Dyrektor Instytutu odpowiada za proces dydaktyczny dla studiów dziennych oraz dla programu ERASMUS. Za ewaluację i wykonanie systemu jakości kształcenia odpowiada prodziekan ds. jakości kształcenia. Zgodnie ze *Statutem Uniwersytetu Łódzkiego* nadzór nad kierunkiem studiów sprawuje dziekan Wydziału.

Również Samorząd Studencki w swoim regulaminie zawiera działalność na rzecz opiniowania projektów oraz decyzji organów Uczelni w sprawach związanych z procesem kształcenia i wychowania. Ponadto opiniuje projekt Regulaminu studiów w UŁ lub jego zmiany, reprezentuje ogół studentów Wydziału wobec władz Wydziału, inicjuje działania na rzecz doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego w ramach Wydziału, współdecyduje przy ustalaniu planu studiów, harmonogramu zajęć oraz sesji egzaminacyjnej w ramach Wydziału.

System jakości kształcenia w UŁ jest wielopoziomowy i odzwierciedla z jednej strony dążenie do sprawnego zarządzania dydaktyką w perspektywie uczelni jako całości, z drugiej, specyfikę poszczególnych dyscyplin i kierunków oraz wypracowanej przez dziesięciolecia struktury uczelni. Pomędzy poziomami tego systemu zachodzą trwałe i funkcjonalne powiązania. Na mocy Statutu UŁ przyjętego uchwałą nr 440 Senatu UŁ z dnia 27 maja 2019 r. (ze zm.) zasadniczą rolę w kierowaniu Uczelnią w każdym aspekcie jego funkcjonowania, w tym odnośnie do kształcenia, pełni Rektor UŁ (§ 24.1, § 25.2), w tym m.in. sprawuje nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Rektor UŁ wykonuje swoje zadania przy pomocy prorektorów (§ 27.1).

Do zakresu obowiązków Pani Prorektor do spraw kształcenia należą:

- nadzór nad realizacją programów studiów,
- zapewnienie jakości kształcenia i procesu akredytacji,
- inicjowanie zmian w programach studiów i nadzór nad rekrutacją,
- opracowywanie strategii rozwoju kształcenia na UŁ,
- współpraca z przedsiębiorstwami w zakresie praktyk studenckich oraz nadzór nad programem praktyk,
- wdrażanie innowacyjnych metod dydaktycznych i technologii edukacyjnych,
- nadzór nad jakością programów uczenia się przez całe życie,
- nadzór nad jakością programów studiów podyplomowych,
- wspieranie rozwoju kompetencji cyfrowych studenckich i pracowniczych,
- promowanie uczelni jako centrum doskonałości edukacyjnej,
- nadzór nad zaopatrzeniem w aparaturę dydaktyczną oraz jej eksploatacją,
- nadzorowanie programu „Zdolny uczeń, świetny student”,
- nadzór nad Szkołami Doktorskimi w zakresie programów kształcenia doktoranckiego,
- opracowanie efektów uczenia się dla międzywydziałowego kierunku studiów,
- opracowanie strategii wdrożenia tzw. mikropoświadczeń,
- monitoring inicjatyw zespołu ds. sztucznej inteligencji,

- wspieranie prorektora ds. popularyzacji nauki i kształcenia w nadzorze nad jednostką odpowiedzialną za transfer wiedzy i technologii,
- wspieranie prorektorki ds. umiędzynarodowienia nauki i kształcenia w nadzorze nad Studium Języków Obcych,
- wspieranie rektora w sprawach studenckich,
- monitorowanie realizacji strategii UŁ w kierowanym obszarze,
- sprawy dotyczące innych działań wiążących się z przydzielonym zakresem kompetencji lub zleconych przez rektora UŁ.

Także Senat UŁ ma znaczne kompetencje w zakresie wpływu na system kształcenia (§ 22.1 Statutu UŁ), w tym m.in. uchwała regulamin studiów, zatwierdza programy studiów i studiów podyplomowych, określa sposób weryfikacji efektów uczenia się, zaś odrębną uchwałą określa funkcjonowanie systemu jakości kształcenia.

Głównym aktem prawnym regulującym funkcjonowanie systemu jakości kształcenia jest Uchwała nr 28 Senatu UŁ z dnia 28 września 2020 r. w sprawie funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w UŁ ze zm.. Określa ona cele systemu (§ 3) oraz środki do ich osiągnięcia (§ 4). Reguluje również funkcjonowanie głównego organu opiniodawczo-doradczego Rektora UŁ w zakresie dydaktyki i kształcenia – Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia (URdsJK), kierowanej przez przewodniczącego w osobie rektora ds. jakości kształcenia poza stałym doradztwem rektorowi, opracowuje procedury służące doskonaleniu jakości kształcenia, ustala harmonogram prac na okres kilkuletni oraz na każdy rok akademicki, ocenia formy działania w celu podnoszenia jakości kształcenia w Uczelni oraz sporządza okresowe raporty z działalności na rzecz jakości procesu kształcenia i dotyczących efektów funkcjonowania SJK w UŁ dla Senatu UŁ; wspiera jednostki UŁ w przygotowaniu raportów dla PKA; opiniuje programy studiów na potrzeby Senatu UŁ. Ze względu na ww. kompetencje oraz częstość posiedzeń, URdsJK jest głównym forum dyskusyjnym długofalowych oraz doraźnych zmian w dydaktyce i odgrywa kluczową rolę w odniesieniu do SJK.

Na poziomie uczelni jako całości funkcjonują dalsze organy mające wpływ na system jakości kształcenia, w tym pełnomocnicy Rektora (m.in. ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS; ds. wymiany międzynarodowej; ds. praktyk zawodowych itd.). Osobno należy podkreślić rolę Centrum Rekrutacji i Doskonałości Dydaktycznej, sprawującego administracyjną pieczę nad studiami, ich prowadzeniem oraz wydawaniem dyplomów ukończenia studiów, a także zapewniającego merytoryczne i techniczne wsparcie rektorowi, prorektorowi, URdsJK oraz wydziałom w zakresie dydaktyki, jej spójności i doskonalenia.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Program kształcenia na kierunku *filozofia* po jego przygotowaniu z udziałem gremiów kolegialnych, interesariuszy zewnętrznych, społeczności studenckiej IF oraz kadry badawczo-dydaktycznej konsultowany jest z Wydziałową Komisją do spraw Jakości Kształcenia (zobowiązana do popularyzowania dobrych praktyk). Komisja dodatkowo opiniuje program bądź jego nowelizację, zaś dyrektor Instytutu przedkłada program dziekanowi, który przedstawia go do akceptacji Radzie Wydziału. Uczelniana Komisja do Spraw Jakości Kształcenia dyskutuje i opiniuje przedłożony program, mogąc zażądać wprowadzenia doń niezbędnych korekt, zmian i uzupełnień, po czym rekomenduje program Rektorowi. Rektor przedkłada program Senatowi UŁ uczelni do zatwierdzenia.

Nad kształtowaniem programu zajęć i jego wykonywaniem pieczę sprawuje Rada Instytutu Filozofii, która dyskutuje wszystkie problemy związane z funkcjonowaniem programu. Gdy natomiast zdarzy się, że zachodzi konieczność zmiany programu Rada Instytutu powołuje komisję programową, która uwzględniając mankamenty poprzedniego programu konstruuje nowy.

10.3. Sposoby monitorowania programu studiów

10.3.1. Wewnętrzne

Studenci i pracownicy kierunku *filozofia* zgłaszają opinie na temat konieczności zmian programowych, a następnie są one dyskutowane na posiedzeniach Rady Instytutu. Ważną rolę w monitorowaniu odgrywa ponadto wspomniana Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która nie tylko ocenia programy, ale też formułuje rekomendacje (np. dotyczące metod weryfikacji efektów uczenia się, wypełniania sylabusów). W ostatnim okresie władze i pracownicy Instytutu Filozofii UŁ rozstrzygnęli pozytywnie kwestię potrzeby zmiany dotychczasowego programu studiów na kierunku *filozofia* i w tym celu dyskutowano już wstępnie harmonogram i zakres takich udoskonaleń. Powołano również radę programową.

Również wyniki ankiet studenckich funkcjonujące w systemie USOS służą do namysłu nad zasadnością zmian w programie studiów.

10.3.2 Zewnętrzne

W 2023 r. powołano decyzją Dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego (Zarządzeniem nr 2/2023) Radę Partnerów Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ. Rada ta działa w celu zacieśniania współpracy między środowiskiem naukowo-dydaktycznym Wydziału i przedstawicielami instytucji społeczno-gospodarczych, kulturalnych i naukowych. W skład Rady Partnerów wchodzi w szczególności instytucje publiczne, placówki muzealne i archiwalne, galerie sztuki, wydawnictwa, agencje kreatywne, organizacje pozarządowe aktywne we współtworzeniu przestrzeni miejskiej i w życiu obywatelskim oraz inne instytucje prowadzące działalność edukacyjną, artystyczną, naukową, popularyzatorską lub kulturalną. Cele postawione przed Radą Partnerów osiągnane są w szczególności dzięki:

- Corocznemu konferencyjnemu spotkaniu Rady Partnerów organizowanemu w siedzibie WFH UŁ, które dotyczy trendów, zmian, potrzeb i wyzwań związanych z praktyką humanistyczną, w tym zagospodarowywania zdolności i wiedzy humanistycznej na rynku pracy oraz wskazywania szans i możliwości współpracy międzysektorowej;
- Opiniowaniu przez Partnerów nowych kierunków studiów i programów nauczania WF-H UŁ oraz udział w pracach nad programami nauczania WF-H UŁ na wybranych kierunkach;
- Współpracy stażowej i w ramach praktyk studenckich, badawczej i szkoleniowej z uwzględnieniem zapotrzebowania i możliwości Partnerów oraz specyfiki prowadzonej przez nich działalności;
- Podejmowaniu wspólnych przedsięwzięć, takich jak: spotkania informacyjne, szkolenia, warsztaty, działania promocyjne i popularno-naukowe, każdorazowo ustalone przez koordynatorów, w zależności od potrzeb;
- Wzajemnej publicznej prezentacji członkostwa w Radzie Partnerów wraz z oficjalną identyfikacją wizualną członka Rady Partnerów.

Oprócz tego mają miejsce spotkania kadry Instytutu Filozofii UŁ z nauczycielami szkół średnich przy okazji debat oksfordzkich. Ponadto Pani Profesor Aldona Pobjowska prowadzi zajęcia z nauczycielami, w trakcie których konsultuje to zagadnienie. Instytut współpracuje z muzeami, księgarnią Do Dzieła (w latach 2020-2024), galeriami sztuki, o czym była mowa wyżej (patrz. Kryterium 4, pkt. 4.3 oraz kryterium 6). Również Olimpiada filozoficzna jest forum interakcji z nauczycielami, służącym poprawie budowania podstaw procesu edukacyjnego.

Pomoc w ocenie i wpływie na sposoby organizacji planów zajęć, osiągnięcia założonych celów badawczych i dydaktycznych ułatwia zewnętrznym interesariuszom publiczny dostęp do informacji. Do zapewnienia publicznego dostępu do informacji Instytut Filozofii UŁ wykorzystuje stronę internetową: filozofia.uni.lodz.pl oraz Facebook <https://pl-pl.facebook.com/instytutfilozofii/>

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<i>brak</i>	<i>brak</i>

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bogata oferta zajęć fakultatywnych (w tym obcojęzycznych) zawarta w programie, co umożliwia studentom sprofilowanie kształcenia do ich potrzeb i zainteresowań. 2. Położenie nacisku na interaktywną formę prowadzenia zajęć, która pozwala studentom na uzyskanie tzw. „kompetencji miękkich”, koniecznych w społeczeństwie obywatelskim i na rynku pracy. 3. Mała liczebność grup zajęciowych. 4. Włączanie stypendystów programu „Erasmus”, jak również słuchaczy Humanistycznej Szkoły Doktorskiej, do zajęć wraz ze studentami kierunku <i>filozofia</i>. 5. Wysoki poziom naukowy i dydaktyczny oraz wielokierunkowość wykształcenia i zainteresowań nauczycieli akademickich realizujących program. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciążenie liczbą zajęć w pierwszym, drugim i ostatnim semestrze studiów I stopnia. 2. Niewystarczająca liczba wypełnianych przez studentów ankiet oceniających zajęcia, co utrudnia zebranie informacji zwrotnej nt. ich procesu kształcenia. 3. Niedofinansowanie IF (wynikające z sytuacji finansowej WFH) i stąd niedostateczne fundusze na samokształcenie kadry, zakupy biblioteczne, wyposażenie gabinetów pracowników, podniesienie standardu bazy dydaktycznej oraz warunków socjalnych pracy (brak pomieszczenia socjalnego i bufetu). 4. Zbyt duże obciążenie kadry naukowo-dydaktycznej zadaniami sprawozdawczymi.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Napływ do Łodzi młodych ludzi z zagranicy, którzy potencjalnie mogą zostać naszymi studentami. 2. Podejmowanie studiów filozoficznych przez absolwentów innych uczelni. 3. Rozwój międzynarodowych kontaktów Polski i płynące stąd korzyści, jak: lepsza rozpoznawalność polskich uczelni w świecie, podwyższanie poziomu kompetencji ich kadry, większa wymiana stypendystów programu Erasmus. 4. Rozwój dużego węzła komunikacyjnego w pobliżu IF. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie studiów przez absolwentów szkół średnich posiadających niedostateczne wyjściowe umiejętności, wiedzę i kompetencje społeczne. 2. Spadek zainteresowania młodzieży podejmowaniem jakichkolwiek studiów a szczególnie humanistycznych oraz wyraźnie zmniejszające się zainteresowanie studiami II stopnia. 3. Brak kształcenia filozoficznego w szkołach. 4. Niewystarczająca popularyzacja filozofii (wywiady, audycje, teksty itp.) w popularnych mediach. 5. Niedofinansowanie edukacji na każdym jej poziomie.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	21/22 - 32 22/23 - 66 23/24 - 96	24/25 - 67	nie dotyczy	nie dotyczy
	II	21/22 - 5 22/23 - 7 23/24 - 17	24/25 - 19	nie dotyczy	nie dotyczy
	III	21/22 - 14 22/23 - 8 23/24 - 7	24/25 - 11	nie dotyczy	nie dotyczy
II stopnia	I	21/22 - 16 22/23 - 14 23/24 - 11	24/25 - 10	nie dotyczy	nie dotyczy
	II	21/22 - 12 22/23 - 8 23/24 - 12	24/25 - 3	nie dotyczy	nie dotyczy
jednolite studia magisterskie	I	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	II	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	III	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	IV	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	V	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	VI	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Razem:		325	110	nie dotyczy	nie dotyczy

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów,	Liczba absolwentó	Liczba studentó	Liczba absolwentó

		którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	w w danym roku	w, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	w w danym roku
I stopnia	2022	41	7	nie dotyczy	nie dotyczy
	2023	32	3	nie dotyczy	nie dotyczy
	2024	32	1	nie dotyczy	nie dotyczy
II stopnia	20/21 (2021)	13	5	nie dotyczy	nie dotyczy
	21/22 (2022)	12	3	nie dotyczy	nie dotyczy
	22/23 (2023)	8	2	nie dotyczy	nie dotyczy
	23/24 (2024)	12	3	nie dotyczy	nie dotyczy
jednolite magisterskie studia	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Razem:		150	24		

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)³

Studia pierwszego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
-----------------	-----------------------------------

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 194 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1920
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	194
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	194
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	56
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁵	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ -
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ -

Studia drugiego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry 130 ECTS

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1110
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	130
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	1110
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	46
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁷	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ -
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ -

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁸

Studia pierwszego stopnia

Semestr I

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Historia Filozofii starożytnej i średniowiecznej	Ćwiczenia konwersatoryjne	90	9

⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Podstawy logiki	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Wstęp do epistemologii	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Metodyka pisania tekstów filozoficznych	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Przedmiot z zakresu nauk społecznych	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	5
Technologia informacyjna	Ćwiczenia inform.	30	3
Język starożytny	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	1
WF	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	0
BHP			0
Ochrona własności intelektualnej i prawo autorskie			0
Razem:		360	33

Semestr II

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Spory, dyskusje, interpretacje w filozofii A	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Historia filozofii nowożytnej	Ćwiczenia konwersatoryjne	90	9
Wstęp do etyki	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Wstęp do estetyki	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Wstęp do ontologii	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Metodyka wypowiedzi ustnych	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Język nowożytny	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	1
Język starożytny	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	1
WF	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	0
Razem:		390	32

Semestr III

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Filozofia analityczna	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Filozofia współczesna	Ćwiczenia konwersatoryjne	90	9
Logika ogólna	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Spory, dyskusje, interpretacje w filozofii B	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Ćwiczenia w języku polskim (wybór x1)	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Ćwiczenia w języku obcym (wybór x1)	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	5
Język nowożytny	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	1
Przedmiot ogólnouczelniany		30	3
Razem:		330	33

Semestr IV

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Język nowożytny	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	1
Ćwiczenia w języku polskim (wybór x1)	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Translatorium (wybór x1)	Translatorium	30	4
Ćwiczenia w języku obcym (wybór x1)	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	5
Moduł 01	Ćw. warszt. Ćwiczenia konwersatoryjne	90 Ćw. warszt. 30 Ćw. konwers. 60	9
Moduł 02		90	9

	Ćw. projekt. Ćwiczenia konwersatoryjne	Ćw. projekt. 30 Ćw. konwers. 60	
Razem:		300	31

Semestr V

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Moduł 03	Ćw. warszt. Ćwiczenia konwersatoryjne	90 Ćw. warszt. 30 Ćw. konwers. 60	9
Moduł 04	Ćw. projekt. Ćwiczenia konwersatoryjne	90 Ćw. projekt. 30 Ćw. konwers. 60	9
Seminarium licencjackie 1	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	5
Język nowożytny	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	4
Ćwiczenia w języku polskim (wybór x2)	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Razem:		300	33

Semestr VI

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Seminarium licencjackie 2	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	5
Ćwiczenia w języku obcym (wybór x2)	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	10
Ćwiczenia w języku polskim (wybór x3)	Ćwiczenia konwersatoryjne	90	9
Translatorium (wybór x2)	Translatorium	60	8
Razem:		240	32

Studia drugiego stopnia

Semestr I

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Historia Filozofii 2.0	Ćwiczenia konwersatoryjne	90	9
Logika 2.0	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Epistemologia 2.0	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Etyka 2.0	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Seminarium magisterskie 1	Seminarium mgr	30	3
Pisanie tekstów akademickich	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Razem:		330	33

Semestr II

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Seminarium magisterskie 2	Seminarium mgr	30	3
Ontologia 2.0	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Estetyka 2.0	Ćwiczenia konwersatoryjne	60	6
Filozofia analityczna 2.0	Ćwiczenia konwersatoryjne	30	3
Filozofia współczesna 2.0	Ćwiczenia konwersatoryjne	90	9
Ćwiczenia w języku obcym	Ćwiczenia obcojęz.	30	5
BHP		0	0
Ochrona własności intelektualnej i prawo autorskie		0	0
Razem:		300	32

Semestr III

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łącna liczna godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Seminarium magisterskie 3	Seminarium magisterskie	30	3
Ćwiczenia w języku polskim (wybór x4)	Ćw. konwersatoryjne	120	12
Ćwiczenia w języku obcym (wybór x1)	Ćw. obcojęz.	30	5
Translatorium (wybór x2)	Translatorium	60	8
Przedmiot z zakresu nauk społecznych	Ćw. konwersatoryjne	30	5
Razem:		270	33

Semestr IV

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łącna liczna godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Seminarium magisterskie zakończone złożeniem pracy 4	Seminarium magisterskie	30	11
Ćwiczenia w języku polskim (wybór x4)	Ćw. konwersatoryjne	120	12
Ćwiczenia w języku obcym (wybór x1)	Ćw. obcojęz.	30	5
Translatorium (wybór x1)	Translatorium	30	4
Razem:		210	32

Tabela 5. Nie dotyczy - w trakcie studiów na kierunku filozofia studenci nie zdobywają kompetencji inżynierskich (wynika to z profilu studiów).

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁹

Studia I stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
The Strange Creature. Plato, Aristotle, and Plotinus on Man.	Ćwiczenia w języku obcym	Zimowy 2024/2025		angielski	
Animal-Monster-Human-Hero-God: Ancient and Medieval Anthropology at its Border	Ćwiczenia w języku obcym	Zimowy 2024/2025		angielski	
Women in the History of Philosophy	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2024/2025		angielski	
Arguments against Transhumanism	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2024/2025 (VI semester)		angielski	
Theories of Metaphor	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2024/2025 (VI semester)		angielski	
„The Myth of the Magus” by E.M. Butler	translatorium	Letni 2024/2025 (VI semester)		Angielski/polski	
Martin Clancy, How Not to Kill Yourself – A Portrait of the Suicidal Mind.	translatorium	Letni 2024/2025 (VI semester)		Angielski/polski	
Donald Davidson’s „Locating literary language” and other	translatorium	Letni 2024/2025 (IV semester)		Angielski/polski	

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

essays on theory of interpretation					
Onora O'Neill's "Justice across Boundaries. Whose Obligations?"	translatorium	Letni 2024/2025 (IV semester)		Angielski/polski	
Happy as a Philosopher? Ancient and Medieval Recipes for a Good Life	Ćwiczenia w języku obcym	Zimowy 2022/2023		angielski	
The Role of Scientist in the Era of Fake News	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2022/2023		angielski	
Women in the History of Philosophy	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2022/2023		angielski	
David Shoemaker, Responsibility from the Margins	translatorium	Letni 2022/2023		Angielski/polski	
Can we be happier?	translatorium	Letni 2022/2023		Angielski/polski	
Predictive Mind' – perception as a controlled hallucination	Ćwiczenia w języku obcym	Zimowy 2021/2022		angielski	
Introduction to Philosophy of Language	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2021/2022		angielski	
Philosophers against (and behind) heresies	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2021/2022		angielski	
George Berkeley's „Analyst, or a Discourse Addressed to an Infidel Mathematician”	translatorium	Letni 2021/2022		Angielski/polski	
“Better Never to Have Been” – David Benatar's concept of antynatalism	translatorium	Letni 2021/2022		Angielski/polski	
Bad Science or Pseudoscience? A Critical and Historical Introduction to Demarcation Problem	Ćwiczenia w języku obcym	Zima 2020/2021		Angielski	
Bioethics	Ćwiczenia w języku obcym	Zima 2020/2021		Angielski	
Introduction to Philosophy of Language	Ćwiczenia w języku obcym	Zima 2020/2021		Angielski	

Philosophers about women – discussions from antiquity to modernity	Ćwiczenia w języku obcym	Lato 2020/2021		Angielski	
Analytic Philosophy - Ethics	Ćwiczenia w języku obcym	Lato 2020/2021		Angielski	
Justice. What is the right thing to do?	Ćwiczenia w języku obcym	Lato 2020/2021		Angielski	
Natural history of negation	Ćwiczenia w języku obcym	Lato 2020/2021		Angielski	
What Is It Like to Be an Empiricist? <i>The Empirical Stance</i> by Bas van Fraassen	translatorium	Zima 2020/2021		Angielski/polski	
Whitehead A. N., <i>Adventures of Ideas</i>	translatorium	Zima 2020/2021		Angielski/polski	
„A Nice Derangement of Epitaphs” and other selected philosophical papers of Donald Davidson	translatorium	Zima 2020/2021		Angielski/polski	
<i>Philosophy and death</i>	translatorium	Lato 2020/2021		Angielski/Polski	
Development of Idealism from Descartes to Husserl	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2019/2020		angielski	
How Mind Works: on Metaphorical Canon of Thinking	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2019/2020		angielski	
Medieval Jewish Philosophy	Ćwiczenia w języku obcym	Lato 2019/2020		angielski	
Co to znaczy być człowiekiem? Życie, śmierć, osobowość a ruch transhumanistyczny	translatorium	Letni 2019/2020		Angielski/polski	
Ryle G., „Systematically Misleading Expressions”	translatorium	Letni 2019/2020		Angielski/polski	

Studia II stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Philosophy of republicanism	Ćwiczenia w języku obcym	Zimowy 2024/2025 (IV semester)		angielski	
Plato and Aristotle on Liberty.	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2024/2025 (IV semester)		angielski	
Translation of the fragments of the book: Brian P. Copenhaver, Magic and the Dignity of Man: Pico della Mirandola and His Oration in Modern Memory	translatorium	Zimowy 2024/2025 (IV semester)		Angielski/polski	
Martin Clancy, Philosophy of Deception	translatorium	Letni 2024/2025 (IV semester)		Angielski/polski	
The Language Puzzle	translatorium	Zimowy 2024/2025 (IV semester)		Angielski/polski	
Rae Langton, Speech Acts and Unspeakable Acts	translatorium	Zimowy 2022/2023		Angielski/polski	
Analogies and models – on mathematization of biology. G. Canguilhem, The role of analogies and models in biological discovery	translatorium	Zimowy 2022/2023		Angielski/polski	
Donald Davidson's „What Metaphors Mean”	translatorium	Letni 2022/2023		Angielski/polski	

The History of Colours	Ćwiczenia w języku obcym	Zimowy 2022/2023		angielski	
Law as the Best Ruler in Ancient and Medieval Philosophy	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2022/2023		angielski	
No Need for a Teacher? Plato, Aristotle, and Plotinus on Learning Philosophy	Ćwiczenia w języku obcym	Zimowy 2021/2022		angielski	
Introduction to Philosophy of Action	Ćwiczenia w języku obcym	Letni 2021/2022		angielski	
Kantian defense of animal rights by Christine Korsgaard	translatorium	Zimowy 2021/2022		Angielski/polski	
Change of stance in philosophical debate: What would it take to change your mind?	translatorium	Zimowy 2021/2022		Angielski/polski	
Whitehead, Process and Reality - translating into the Polish	translatorium	Letni 2021/2022		Angielski/polski	
A Familial Dispute (John Rawls, Political Liberalism. Reply to Habermas)	translatorium	Letni 2021/2022		Angielski/polski	
<i>Should we enhance human beings?</i>	translatorium	Lato 2020/2021		Angielski/polski	
Plato and Aristotle on Liberty.	Ćwiczenia w języku obcym	Zima 2019/2020		angielski	
Wstęp do filozofii działania	Ćwiczenia w języku obcym	Zima 2019/2020		angielski	
Victoria Stenger's hypothesis of Boga.	Ćwiczenia w języku obcym	Lato 2019/2020		angielski	
Metaethics	Ćwiczenia w języku obcym	Lato 2019/2020		angielski	
Y. Tuncel (ed.), „Nietzsche i transhumanizm: prekursor czy wróg?”	translatorium	Zima 2019/2020		Angielski/polski	
Whitehead A. N. „Adventures of Ideas”.	translatorium	Zima 2019/2020		Angielski/polski	

Theatre, Aesthetics and Public Sphere	translatorium	Lato 2019/2020		Angielski/polski	
D. Haybron, „The Pursuit of Unhappiness”	translatorium	Lato 2019/2020		Angielski/polski	

Erasmus

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Agency and Free Will. An Introduction to Modern Philosophy of Action	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2024/2025	Erasmus	angielski	5
Animal-Monster-Human-Hero-God: Ancient and Medieval Anthropology at its Borders	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2024/2025	Erasmus	angielski	4
Philosophy of Language	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2024/2025	Erasmus	angielski	3
Theories of Metaphor	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2024/2025	Erasmus	angielski	3
‘Predictive Mind’ – perception as a controlled hallucination	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2023/2024	Erasmus	angielski	3
Agency and Free Will. An Introduction to Modern Philosophy of Action	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2023/2024	Erasmus	angielski	1
Philosophy of Language	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2023/2024	Erasmus	angielski	2
Ancient Conceptions of Femininity	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2023/2024	Erasmus	angielski	2

Theories of Metaphor	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2023/2024	Erasmus	angielski	1
Women in the History of Philosophy	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2023/2024	Erasmus	angielski	8
Essentialism and Constructivism in Feminism	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2023/2024	Erasmus	angielski	2
Do I really want it? Ancient and Medieval Concepts of Human Will	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2023/2024	Erasmus	angielski	1
Agency and Free Will. An Introduction to Modern Philosophy of Action	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2022/2023	Erasmus	angielski	3
Happy as a Philosopher? Ancient and Medieval Recipes for a Good Life	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2022/2023	Erasmus	angielski	4
Philosophy of Language	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2022/2023	Erasmus	angielski	6
Theories of Metaphor	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2022/2023	Erasmus	angielski	3
Mind ex machina. Artificial Intelligence Revolution. A History	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2022/2023	Erasmus	angielski	5
The History of Colours	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2022/2023	Erasmus	angielski	10
Law as the Best Ruler in Ancient and Medieval Philosophy	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2022/2023	Erasmus	angielski	3
The Art of Living. The Roman Stoics and Epicureans on the Good Life	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2022/2023	Erasmus	angielski	1
History of British Idealism	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2022/2023	Erasmus	angielski	7
Portolan, alembic, spoon. Entanglement of science and technology through the ages	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2022/2023	Erasmus	angielski	2

History of British Idealism	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2021/2022	Erasmus	angielski	2
Philosophical Anthropology	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	angielski	8
History of British Idealism	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2021/2022	Erasmus	angielski	4
'Predictive Mind' – perception as a controlled hallucination	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2021/2022	Erasmus	angielski	2
Metaphysics and Ontology	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2021/2022	Erasmus	angielski	3
Mind ex machina. Artificial Intelligence Revolution. A History	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2021/2022	Erasmus	angielski	2
Women in the History of Philosophy	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2021/2022	Erasmus	angielski	5
No Need for a Teacher? Plato, Aristotle, and Plotinus on Learning Philosophy	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2021/2022	Erasmus	angielski	6
History of British Idealism	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2021/2022	Erasmus	angielski	2
Introduction to Theory of (cognitive) Models	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2020/2021	Erasmus	angielski	2
Philosophy of Language	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2020/2021	Erasmus	angielski	1
The Role of Scientist in the Era of Fake News	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2020/2021	Erasmus	angielski	4
Introduction to Cognitive Science and Artificial Intelligence	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2020/2021	Erasmus	angielski	1
Fundamental Problems in Philosophy of Religion	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2020/2021	Erasmus	angielski	2
Introduction to Philosophy of Religion	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2020/2021	Erasmus	angielski	2
Essentialism and Constructivism in Feminism	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2019/2020	Erasmus	angielski	5

Bad Science or Pseudoscience? A Critical and Historical Introduction to Demarcation Problem	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2019/2020	Erasmus	angielski	1
Metaphysics and Ontology	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2019/2020	Erasmus	angielski	1
Philosophical Assumptions of Transhumanism	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2019/2020	Erasmus	angielski	3
Number Sense. Introduction to Numerical and Spatial Cognition	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2019/2020	Erasmus	angielski	1
Agency and Free Will. An Introduction to Modern Philosophy of Action	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2019/2020	Erasmus	angielski	1
Philosophy of Language	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2019/2020	Erasmus	angielski	1
Filosofía política europea – republicanismo	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2019/2020	Erasmus	hiszpański	3
Introduction to Philosophy of Religion	Ćwiczenia konwersatoryjne	Lato 2019/2020	Erasmus	hiszpański	4
Philosophy of Language	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	angielski	1
Filosofía política de América Latina	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	hiszpański	2
Agency and Free Will. An Introduction to Modern Philosophy of Action	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	angielski	1
Philosophical Anthropology	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	angielski	5
Art, Philosophy, Criticism. Aesthetic Dilemmas of Modernity	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	angielski	3
The Role of Scientist in the Era of Fake News	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	angielski	2

Introduction to Philosophy of Religion	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	angielski	3
Introduction to Classical Philosophy	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	angielski	3
Fundamental Problems in Philosophy of Religion	Ćwiczenia konwersatoryjne	Zima 2019/2020	Erasmus	angielski	4

**UNIWERSYTET
ŁÓDZKI**